

Gemeente **Zeist**

Publiekshal ■ Het Rond 1, Zeist
Postbus 513, 3700 AM, Zeist
Telefoon 14 030 ■ zeist@zeist.nl

www.zeist.nl ■ www.twitter.com/gemeentezeist
www.facebook.com/gemeentezeist

Politieke partijen gemeente Zeist
Kandidaat raadsleden en (buitengewone) raadsleden
Leden van B&W en GMT

Datum	26 januari 2018	Ons kenmerk	256955 - 229478
Burgerservicenummer		Uw kenmerk	
Bijlage(n)	1	Behandeld door	S&B/B&A
Onderwerp	Overdrachtsdocument raad 2018		

Op 21 maart 2018 wordt een nieuwe gemeenteraad gekozen. De periode daarvoor en daarna vormt een spannende tijd met veel nieuwe energie, nieuwe ideeën en nieuwe politiek actieve personen. Tegelijkertijd vraagt deze periode ook veel van iedere betrokkene. Vanuit het bestuur, de griffie en de ambtelijke organisatie wordt er alles aan gedaan om dit zo soepel mogelijk te laten verlopen. Een belangrijk hulpmiddel dat hiervoor ontwikkeld is, is dit digitale overdrachtsdocument.

Het document heeft tot doel de nieuwe volksvertegenwoordiging en het toekomstige college behulpzaam te zijn in de komende periode. U vindt hierin van een groot aantal onderwerpen een overzicht van de huidige stand van zaken en daarnaast geeft het inzicht in ontwikkelingen en keuzes die in de nieuwe raadsperiode actueel worden. Hoewel het overdrachtsdocument in de eerste plaats is opgesteld voor de nieuwe volksvertegenwoordigers, verwachten wij dat het ook van waarde zal zijn voor de ervaren raadsleden. Daarnaast kan het handvatten bieden voor de gesprekken over collegevorming na de verkiezingen.

De gemeenteraad richt de blik niet alleen op onderwerpen die tot besluitvorming leiden. De wisselwerking met de samenleving, en trends en ontwikkelingen regionaal, landelijk en wereldwijd, bieden een spannend platform om ons werk met elkaar goed vorm te geven. We bieden u daarom hierbij nog een aantal links aan naar verdiepende informatie over het democratisch samenspel, de ontwikkeling van Zeist in haar omgeving en een blik op de toekomst in grote trends. Zo krijgen de besproken onderwerpen naar verwachting nog een bredere context en duiding.

- <https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6071098/1> - Zeist in de Regio
- <https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6071094/1> - Democratische vernieuwing Zeist 2014 - 2018
- <https://digitaal.scp.nl/scr2016/> - De toekomst tegemoet; Nederland richting 2050

We wensen u allen een goede start toe van een nieuwe bestuurlijke periode.

Burgemeester,
Koos Janssen

Secretaris,
Ineke Lissenberg

Griffier,
Johan Janssen

GEMEENTE ZEIST

Overdrachtsdocument raad 2018

Voorwoord

Op 21 maart 2018 wordt een nieuwe gemeenteraad gekozen. De periode daarvoor en daarna vormt een spannende tijd met veel nieuwe energie, nieuwe ideeën en nieuwe politiek actieve personen. Tegelijkertijd vraagt deze periode ook veel van iedere betrokkene. Vanuit het bestuur, de griffie en de ambtelijke organisatie wordt er alles aan gedaan om dit zo soepel mogelijk te laten verlopen. Een belangrijk hulpmiddel dat hiervoor ontwikkeld is, is dit digitale overdrachtsdocument.

Het document heeft tot doel de nieuwe volksvertegenwoordiging en het toekomstige college behulpzaam te zijn in de komende periode. U vindt hierin van een groot aantal onderwerpen een overzicht van de huidige stand van zaken en daarnaast geeft het inzicht in ontwikkelingen en keuzes die in de nieuwe raadsperiode actueel worden. Hoewel het overdrachtsdocument in de eerste plaats is opgesteld voor de nieuwe volksvertegenwoordigers, verwachten wij dat het ook van waarde zal zijn voor de ervaren raadsleden. Daarnaast kan het handvatten bieden voor de gesprekken over collegevorming na de verkiezingen.

De gemeenteraad richt de blik niet alleen op onderwerpen die tot besluitvorming leiden. De wisselwerking met de samenleving, en trends en ontwikkelingen regionaal, landelijk en wereldwijd, bieden een spannend platform om ons werk met elkaar goed vorm te geven. We bieden u daarom hierbij nog een aantal links aan naar verdiepende informatie over het democratisch samenspel, de ontwikkeling van Zeist in haar omgeving en een blik op de toekomst in grote trends. Zo krijgen de besproken onderwerpen naar verwachting nog een bredere context en duiding:

- <https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6071098/1> - Zeist in de Regio
- <https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6071094/1> - Democratische vernieuwing Zeist 2014 - 2018
- <https://digitaal.scp.nl/scr2016/> - De toekomst tegemoet; Nederland richting 2050

We wensen u allen een goede start toe van een nieuwe bestuurlijke periode.

Zeist, januari 2018

Burgemeester,
Koos Janssen

Secretaris,
Ineke Lissenberg

Griffier,
Johan Janssen

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
1. Openbare Orde en Veiligheid	4
1.1. Veiligheid	4
2. Fysieke Leefomgeving	8
2.1. Integrale Kwaliteit Openbare Ruimte (IKOR)	8
2.2. Herstructurering Stationsgebied Driebergen Zeist	11
2.3. Centrumvisie	15
2.4. Betaald parkeren en de samenwerking in Coöperatie ParkeerService	17
2.5. Drieluik Den Dolder	20
2.6. Project 'Verbeteren doorstroming Utrechtseweg, Zeist'	22
2.7. Fietspad naar de Uithof	26
2.8. Ontsluiting Austerlitz en KNVB op provinciale weg N224 (Woudenbergseweg)	29
3. Economie	31
3.1. Economisch kompas Zeist 2018-2021	31
3.2. Ruimtelijk-economische koers U10	33
4. Onderwijs	35
4.1. Onderwijshuisvesting	35
4.2. Leerplicht	37
4.3. RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten)	40
5. Sport, Cultuur en Recreatie	44
5.1. Sport- en beweegvisie	44
5.2. Masterplan buitensportaccommodaties	47
5.3. Kunst, cultuur, erfgoed en mediabeleid	50
5.4. Slot Zeist	51
6. Sociaal Domein	53
6.1. Transformeren: doorbraak	53
6.2. Evaluatie Decentralisaties Wmo-begeleiding en Jeugdhulp	56
6.3. Evaluatie Brede Sociale Visie	58
6.4. Herijking strategische kaders Participatiewet en Monitoring van de bijstand	59
6.5. Bestaanszekerheidsbeleid en uitvoering	61
6.6. Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	63
7. Volksgezondheid en Milieu	65
7.1. Milieuvisie en Global Goals (duurzaamheid – circulaire economie)	65
7.2. Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016 – 2041	69
7.3. Integraal gezondheidsbeleid Zeist 2017-2020	72
7.4. Uitbreiding begraafplaats met een crematorium en diverse andere faciliteiten	75
8. Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting	77
8.1. Versnellingsopgave huisvesting	77
8.2. Gebiedsvisie Utrechtseweg Noord	79
8.3. Herontwikkeling Willem Arntszhoeve	81
8.4. Kerckebosch	85
8.5. Omgevingswet	89
9. Algemeen	91
9.1. Organisatieontwikkeling	91
9.2. Vernieuwing lokale democratie	91
9.3. Samenwerking tussen gemeenten – verbonden partijen	94
9.4. Netwerk U10	96
9.5. Digitale samenleving	98
9.6. Strategisch Financieel Instrumentarium	100
9.7. Rekenkamer Zeist	102

1. Openbare Orde en Veiligheid

1.1. Veiligheid

Korte omschrijving:

Betreft “sociale veiligheid” en “brandweezorg/crisisbeheersing”

Zie plaatje met ontwikkeling van de criminaliteitscijfers:

	2013	2014	2015	2016	ontwikkeling 2016 tov 2015, gemeente	ontwikkeling 2016 tov 2015, regio MNL
 = daling van 10% of meer						
 = daling of stijging minder dan 10%						
 = stijging van 10% of meer						
criminaliteit totaal	3605	3545	3401	3161	- 7%	- 6%
woninginbraken	408	353	326	299	- 8%	- 8%
woninginbraak: pogingen	140	128	95	95	0%	- 9%
woninginbraak: geslaagd	268	225	231	204	- 12%	- 8%
geweld: totaal	332	363	387	322	- 17%	+ 1%
geweld: zeden	23	26	21	30	+ 43%	+ 23%
geweld: openlijk geweld	22	17	12	10	- 17%	- 13%
geweld: bedreiging	107	125	121	95	- 21%	+ 1%
geweld: mishandeling	159	179	212	170	- 20%	+ 1%
geweld: straatroof	15	9	8	6	- 25%	- 16%
geweld: overval	1	2	4	5	+ 25%	- 3%
geweld: overig	5	5	9	6	- 33%	- 5%
huiselijk geweld	86	90	71	57	- 20%	+ 2%
autokraak	337	417	433	363	- 16%	+ 1%
fietsdiefstal	292	305	299	372	+ 24%	- 9%
vermelingen	423	426	397	373	- 6%	- 10%
zakkenrollen	96	69	53	37	- 30%	- 17%
bedrijfsinbraken	167	131	141	149	+ 6%	- 6%
winkeldiefstal	144	111	128	104	- 19%	+ 2%
meldingen jongerenoverlast	341	410	429	537	+ 25%	+ 13%

Plaatje wordt eind januari geactualiseerd met 2017

Maatschappelijke opgave:

Voor het onderdeel sociale veiligheid

Het maatschappelijk doel is om de inwoners zo optimaal mogelijk veilig te laten zijn (objectief op basis van misdrijfcijfers) en te laten voelen (subjectief op basis van onder ander de Burgerpeiling). Daartoe worden verschillende middelen ingezet:

Daarnaast zoeken we veelvuldig de verbinding met de buurten, zoals buurtbezoeken in de Week van de veiligheid; aanwezigheid van de buurtmobiel via wijkgericht werken. Verder de aanwezigheid op momenten dat er wat aan de hand is zoals in Den Dolder en bij autobranden Den Dolder en in september Prinses Margrietlaan. Hier willen we ons nog verder in ontwikkelen. Wat leeft er precies per wijk/buurt, wat zit er achter de harde cijfers, wat beweegt mensen, wat hebben ze nodig? En wat wordt daarop ondernomen door gemeente en partners?

Voor het onderdeel brandweezorg en crisisbeheersing geldt:

Doel is het bieden van goede brandweer- en bevolkingszorg aan inwoners bij calamiteiten. De brandweer zet in op terugdringen woningbranden met o.a. preventievoorlichting; de gemeente ondersteunt daarin. Actuele thema's: zelfredzaamheid van de inwoners, voorlichting (brandpreventieweken / campagnes verminderd zelfredzamen), onderwijs (vuurwerk/brandpreventie basisschool), verminderd zelfredzamen en natuurbranden. Verder optimalisering van onderhoud en huisvesting in de regio. Met name vraagt dit een investering in de brandweerkazerne Den Dolder.

Politiek/bestuurlijke opgave:

Het huidige Meerjarenplan loopt tot en met 2019. Voor de periode 2020 t/m 2023 moet een nieuw meerjarenplan worden vastgesteld. Ook in het coalitieakkoord 2018-2022 kunnen al de lijnen voor de komende periode worden meegegeven. De opgave is om de inzet op het terrein van leefbaarheid actueel te laten zijn en aan te laten sluiten op wat er in de samenleving leeft. Voor het eerst is in de begroting 2018 bij wijze van pilot via de methode Duisenberg de inzet schematisch en gekoppeld aan middelen en doelen in beeld gebracht.

Kaderstelling:

Op diverse subonderdelen gelden regels en kaders

Gemeentewet:

Met regels over bevoegdheden van burgemeester, college en raad op terreinen als: noodbevoegdheden, sluiting panden, cameratoezicht, preventief fouilleren, gebiedsverboden, ernstige woonoverlast.

Drank en Horecawet:

Per 2013 nieuwe regels over para commerciële instellingen en vooral het verbod niet meer mogen schenken en aan 18 minners.

Privacywetgeving

Dat maakt het nodig dat op veel terreinen convenanten zijn afgesloten of moeten worden afgesloten zoals over: Persoonsgerichte aanpak (ex)delinquenten, aanpak hennep, inzet regionale expertise, gegevensverstrekking veiligheidscijfers.

Wet op de Veiligheidsregio's

Regionale afspraken

In toenemende mate wordt de aanpak van criminaliteit regionaal met de 39 gemeenten van de politie-eenheid Midden Nederland (gebied tussen Almere, Urk, Wijk bij Duurstede, Woerden) afgestemd. De inzet van politie en Openbaar Ministerie is regionaal en landelijk georganiseerd. Formeel is de gemeente vrij haar eigen koers te kiezen. Maar het is niet effectief om teveel af te gaan wijken van de regionale afspraken.

Gemeentebestuur/eerdere besluiten

Eerdergenoemde veiligheidsplannen/begroting

Proces:

Beleidsmatig:

Vaststellen van meerjarenprogramma Veiligheid 2020 t/m 2023.

Het huidige plan loopt van 2016 t/m 2019. Speerpunten zijn nu:

- Aanpak High impact crime (woninginbraken/geweld)

- Zorg voor veilige buurten
- Inzet op versterken van burgerkracht
- Tegengaan van uitersten in de samenleving
- Aanpak van ondermijning

Daarnaast worden bij de jaarlijkse begrotingsbehandeling de lijn voor het volgende jaar vastgesteld; het college stelt op basis daarvan jaarlijks een uitvoeringsplan vast dat er kennis wordt gebracht aan de gemeenteraad; het gevoel dat de inwoner heeft van de veiligheid en leefbaarheid meten we om de twee jaar met de Burgerpeiling.

Inhoudelijk/praktijk:

De dagelijkse praktijk laat zien dat los van de beleidscyclus interventies op welke wijze dan ook nodig zijn. Voorbeelden van recente extra inzet op het terrein van veiligheid, die niet te plannen zijn.

- Golf van autobranden, zoals in de eerste twee maanden van 2017 in Den Dolder
- Den Dolder oktober 2017 (Altrecht/Aventurijn/Anne Faber)
- Sluiting café Egelinglaan september 2017
- Begrafenis van een lid van de "Outlaw Motor Gang" zomer 2017
- Vondst grote hennepkelder Sterrenberg in 2015
- Plotseling oplaaiende jongerenoverlast in buurten

Rolverdeling:

De inwoners worden steeds belangrijker.

Tot grofweg 2013/2014 was "preventie" het meest belangrijk. Inwoners werden voorzien van flyers en folders, er waren inbraakpreventieavonden. Dat is er tot op zekere hoogte nog steeds. We willen de inwoners nu ook zo veel mogelijk mede-eigenaar maken van de veiligheid en leefbaarheid in de buurt; er zijn inmiddels 50 WhatsApp groepen veiligheid in de gemeente; er zijn 330 leden van Waaks! (alerte hondenuitlaters en wandelaars) en 4800 deelnemers aan Burgernet.

Daarnaast werken we samen met veel instanties en partijen zoals corporaties, welzijnsinstellingen, politie/OM, buurtverenigingen, winkeliers/bedrijven, reclassering, sociale teams, scholen etc.

Wat is de rol (invloedssfeer) van de raad in het proces?

Buiten de reguliere beleidscyclus organiseren we regelmatig raadsinformatiebijeenkomsten. Voorbeelden van de laatste jaren:

- Ontwikkelingen bij de VRU,
- Persoonsgerichte aanpak en TopX,
- ZSM (zorgvuldig, snel en op maat m.b.t. het afdoeningsrecht bij veelvoorkomende criminaliteit) en Veiligheidshuis,
- Jihadisme en (de)radicalisering,
- Nazorg voor ex-gedetineerden en terugkeer van ex-zedendelinquenten,
- Procedures rond (uitgeprocedeerde) asielzoekers (met COA en Vluchtelingenwerk).
- Nieuwe Drank en Horecawet/verstrekken aan 18 minners

Dit zetten we graag door. Daarnaast krijgt de raad informatie via de 4 digitale kwartaalbrieven veiligheid. Door die interactie met de raad kan soms blijken dat bijsturing aan de orde is.

Kansen en risico's:

Kansen:

- Toenemende burgerbetrokkenheid bewoners/bedrijven
- Big data; koppelen gegevens; voorspelbaarheid van het plaatsvinden van delicten (qua plaats en tijd)

Risico's (maatschappelijk, politiek, juridisch en financieel)

- Door sociale media worden incidenten vaak groter dan ze zijn; het vraagt veel inzet dit te managen
- Landelijk (en in verlengde ook regionaal en plaatselijk) zien we:

- het ontstaan van grote verschillen in de meningsvorming (de grote weldenkende middengroep lijkt niet te bestaan)
- Sociale cohesie vindt vooral plaats in eigen sociale en/of geografische kring

Ontwikkelingen

Beleid/praktijk

We werken niet alleen gemeentebreed/beleidsmatig. We zien steeds meer dat de kracht in de veiligheidsaanpak moet zitten in de dagelijkse samenwerking met samenleving en partners: Boa's, Meanderomnium, scholen, moskeeën, corporaties, politie, bedrijven/winkeliers, inwoners. Maar ook met het zorgdomein. Veel kan worden voorkomen of gede-escaleerd, het streven is dat veiligheid het sluitstuk is. Denk aan de zorg voor 'verwarde personen' Het onderzoek 'Vernieuwende veerkracht' moet hierbij gaan helpen..

Verder zien we een ontwikkeling die gaat van "algemeen" naar "specifiek". De Persoonsgerichte aanpak en Top X is daar een voorbeeld van. Delinquenten, ex-gedetineerden en ernstige overlastveroorzakers krijgen een aanpak op maat die er toe moet leiden dat de overlast en criminaliteit minder wordt, soms gaat dat met hulp en zorg en soms met strafrechtelijk nog meer doorpakken.

Verwijzingen:

[Jaarplan Veiligheid 2017](#)

Jaarplan veiligheid 2018 (komt in de loop van februari 2018)

[15RV079 Meerjaren Veiligheidsplan 2016-2019](#)

[14RV0036 Raadsbesluit Preventie en handhavingsplan alcohol Drank en Horecawet juni 2014](#)

[APV Zeist 2017](#) (bepalingen over veiligheid en leefbaarheid)

2. Fysieke Leefomgeving

2.1. Integrale Kwaliteit Openbare Ruimte (IKOR)

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

IKOR is de werknaam van een traject om te komen tot een meer integrale werkwijze in de openbare ruimte, waarbij voor organisatie, samenleving en raad duidelijk wordt wat de kwaliteit is die we nastreven en hoe en met wie we daar komen. Aanleiding is de de technische benadering van de huidige kwaliteit van de openbare ruimte niet meer het antwoord lijkt te zijn op de wensen vanuit raad en samenleving. Daarop aansluitend is het de vraag of het vigerende instrument IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) wel het passende antwoord is, omdat de reikwijdte daarvan teveel alleen op het beheer zit en te weinig op de hele keten van inrichting, gebruik en beheer.

Voor inwoners is beheer maar één aspect van de totale beleving van en tevredenheid over hun woonomgeving: het is goed bij om daar bij aan te sluiten met een bredere aanpak van de processen in de openbare ruimte/fysieke leefomgeving. Integrale kwaliteit dus, in plaats van integraal beheer.

Een goede openbare ruimte

**Technisch en beleving is één,
sociaal en gedrag is drie!**

Maatschappelijke opgave

Het maatschappelijk belang van de openbare ruimte en de fysieke leefomgeving is groot. De emoties kunnen hoog oplopen. Denk aan:

- het rapport Drempelvrees,
- het bosje Nijenheim,
- de reconstructie van de Verlengde Slotlaan tussen Boulevard en Lindenlaan.

In de openbare ruimte komen vele zaken tot uiting:

- sociale en verkeersveiligheid,
- beweegvriendelijkheid,
- nodigt de woonomgeving uit tot ontmoeten,
- natuurwaarden,
- voelen mensen zich er thuis,
- vinden alle functies een goede plek, is er overlast?

Maar ook:

- van wie is de openbare ruimte?
- bepaalt de gemeente vanuit kosten oogpunt en kwaliteitsbewaking wat goed is, of heeft de buurt een al dan niet grote stem?
- wie bepaalt wat kwaliteit is?
- gaan we dure technische oplossingen uitrollen voor gedragsaspecten?
- moet IKOR een inhoudelijke set randvoorwaarden zijn, of een set procesafspraken om te komen tot een goede openbare ruimte?

Het antwoord op die vragen moet uiteindelijk bijdragen aan een fysieke leefomgeving waar bewoners blij van worden, die technisch veilig is, aan de wettelijke eisen voldoet en die technisch en financieel beheersbaar is.

Politiek/ bestuurlijke opgave

Voordat we inhoudelijk met het project aan de gang kunnen, is het aan de raad om het speelveld te bepalen, waarbinnen we met dit project naar oplossingsrichtingen/procesafspraken gaan zoeken. Er zijn afgelopen jaar twee gesprekken geweest met de raad over dit onderwerp, en ook in de Jongerenraad is dit onderwerp besproken.

Om dit onderwerp invulling te geven, is er een enquête opgesteld, die wat verder doorvraagt over de discussiepunten. Door omstandigheden is die (nog) niet uitgezet. Het lijkt voor de hand te liggen dat over de verkiezingen heen te tillen.

De discussie en het verschil van inzicht zit 'm vooral in: welke rol heeft de raad in het bepalen van de kwaliteit en hoeveel ruimte is er/laat zij voor bewoners? In essentie: hoe geef je als raad invulling aan je kaderstellende, controlerende en budgetterende rol in relatie met een al dan niet ruime zeggenschap van de samenleving? Wat zijn hoofdzaken en wat zijn bijzaken?

Kaderstelling

In de openbare ruimte zijn er wettelijke eisen als het gaat om verkeer op basis van de Wegenverkeerswet. Voor overige aspecten van de openbare ruimte is het gebruikelijk om gebruik te maken van kwaliteitsadviezen van de CROW¹. Dit is geen verplichting, maar afwijking van de kwaliteitsadviezen vindt over het algemeen alleen gemotiveerd plaats: het CROW bepaalt eigenlijk de standaard in Nederland als het gaat om openbare ruimte.

Er is voor wat betreft de financiering van beheer en onderhoud in de openbare ruimte in 2016 een toekomstbestendige systematiek in werking getreden: SFI-VIS. Ook voor de bomen is met de instelling van het Bomenfonds (eveneens in 2016) budget voor de vervangingsopgave veiliggesteld. Voor de bomenvervanging is het Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016 – 2041 kaderstellend. Voor verkeer geldt het GVVP (vastgesteld 2014.), voor riolering het GRP (vastgesteld 201X.)

Voor de kwaliteit van beheer geldt nog altijd het IBOR (2001).

Proces

Er is begin 2017 met de commissie Ruimte een gesprek geweest over wegenonderhoud en in mei 2018 een werkvond over integrale kwaliteit openbare ruimte. Daaruit bleek het ontbreken van een rode draad, zowel op inhoud als op aanpak. In september 2017 is het onderwerp inhoudelijk aan de orde geweest in

¹ Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. Die naam dekte de lading niet meer toen de organisatie steeds meer een kennisplatform werd. Daarom is CROW niet langer een afkorting, maar een eigenaam.

de Jongerenraad. De bedoeling was om in september een enquête uit te zetten bij de raad, om wat dieper te graven naar de rode draad. Door omstandigheden is dat nog niet gebeurd. Het doel is om de raad tot kaderstelling te laten komen voor het inhoudelijk en procesmatige speelveld om te komen tot afspraken met betrekking tot IKOR.

Inmiddels wordt binnen de organisatie gewerkt aan een aantal pilots onder de paraplu: Buurt, vertel! Openbare ruimte maakt nadrukkelijk onderdeel uit van die pilots (o.a. Couwenhoven en Nijenheim). Deze pilots kunnen veel informatie opleveren over wat bewoners belangrijk vinden, als het gaat om de openbare ruimte en welk proces een goede aanpak zou kunnen zijn om dat aspect een plek te geven. De verwachting is dat dit in het eerste kwartaal van 2018 een aanvang krijgt. De doorlooptijd is op dit moment nog niet bekend (en zal mogelijk per buurt verschillend zijn).

Mede gezien de verkiezingen lijkt het een goede aanpak om de opbrengsten van die pilots mee te laten wegen in het traject van kaderstelling IKOR door de raad. De planning komt dan uit op net voor of net na het zomerreces.

De opbrengst – het IKOR – zou een set spelregels en inhoudelijke kaders kunnen zijn, die voor raad, organisatie en inwoners op een pragmatische manier helder maken hoe we met elkaar willen komen tot een fijne fysieke leefomgeving, zonder te willen vastleggen hoe die er precies uit komt te zien. Wat ligt vast vanuit de technische en wettelijke verantwoordelijkheid van de lokale overheid en waar zit de ruimte voor maatwerk? Daarbij is dan voor iedereen ook meteen duidelijk wat ieders rol en positie is en binnen welk speelveld de ruimte voor het gesprek met de samenleving zit.

Rolverdeling

De raad: in eerste instantie kaderstellend voor het speelveld van het traject om tot IKOR te komen, vervolgens het vaststellen van het IKOR.

De samenleving: afhankelijk van kaderstelling (praat de samenleving mee over het proces om tot IKOR te komen of alleen in de uitvoeringsprojecten?). Welke partijen aan tafel zitten, zal vooral afhangen van het schaalniveau: bij buurtprojecten een andere doelgroep dan bij het metaproject.

De organisatie: procesbegeleiding, inbreng inhoudelijke kennis

Kansen en risico's

Kansen:

IKOR als proces biedt de mogelijkheid het goede gesprek te voeren en allerlei wensen, verwachtingen en aannames expliciet te krijgen. Dat geldt maatschappelijk, politiek, (juridisch) en financieel. Het biedt handvaten om via die gesprekken te komen tot een meer integrale aanpak van de openbare ruimte. Het biedt handvaten voor de organisatie om meer gestructureerd te werken aan een integrale aanpak van de openbare ruimte, aansluitend bij de behoeften uit de samenleving en het bestuur.

Risico's:

Het verschil tussen algemeen belang en individueel/buurt belang speelt vaak nadrukkelijk een rol als het gaat om het bepalen wat kwaliteit is: dat is namelijk voor iedereen anders. Wat voor de één een oplossing is, is voor de ander een probleem. Dat kan veel reuring geven, veel tijd kosten en leiden tot extra kosten. Hoe verhouden inhoud en proces zich tot elkaar en hoe rolvast is iedere partij daarin?

Verwijzingen

[16RV040 FSI/VIS, financieringssysteem openbare ruimte, 2016](#)

[13RV0038 GVVP, Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2014 – 2024](#)

[16RV055 GRP, verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan](#)

[16RV041 LTBBP 2016 – 2041, Lange Termijn Bomenbeheerplan, inclusief Bomenfonds](#)

2.2. Herstructurering Stationsgebied Driebergen Zeist

Waarom? Files bij de spoorovergang, overvolle fietsstallingen en een te kort aan parkeerplekken. Belangrijke redenen om het stationsgebied Driebergen-Zeist flink aan te pakken. De Hoofdstraat loopt straks via een onderdoorgang voor het verkeer onder het spoor door. Het stationsgebied van Driebergen-Zeist wordt een compacte OV-knoop, waar al het verkeer goed doorstroomt.

Maatschappelijke opgave

Het station moet een aantrekkelijk verblijfsgebied worden voor reizigers. Het wordt een compacte OV knoop waar alle mobiliteiten samenkomen. Overstappen van trein naar bus, fiets of auto moet straks sneller en efficiënter gaan. Het spoor wordt ook veiliger omdat de treinen die niet stoppen via passeerspooren worden geleid en niet meer langs het perron. Het station is een toegangspoort tot de stad Utrecht: vanuit het oosten van het land (denk aan studenten, woon/werkverkeer), het Nationaal park Utrechtse Heuvelrug en van 'De Stichtse Lustwarande'. Het is de uitvalsbasis voor vele OV bewegingen. Het busstation is het grootste in de regio met negen perrons. Van hieruit rijden de regionale lijnen alle richtingen op. Er gaat een sneldienst naar de Uithof, welke sneller is dan via Utrecht Centraal.

Het resultaat moet zijn dat het station Driebergen Zeist straks bekend staat als toegangspoort en uitvalsbasis voor de gehele regio ten oosten van Utrecht. Het is dé plek waar alles samenkomt. De bereikbaarheid van Zeist wordt sterk verbeterd. Auto's gaan vanaf najaar 2018 onder het spoor door, waardoor de lange wachttijden voor de overwegen verleden tijd zijn.

Het nieuwe station moet zoveel mogelijk energieneutraal worden. Daarom worden de perronkappen voorzien van zonnepanelen. De bomen rondom het station worden waar mogelijk verplaatst of gecompenseerd door het planten van nieuwe bomen, zodat het station een landschappelijk karakter krijgt en past bij de landgoederen in de directe omgeving.

Politiek/bestuurlijke opgave

De bijdrage aan het infraproject (5,2 mio investeringskosten per gemeente) is reeds in 2015 met de Realisatieovereenkomst geregeld. In 2010 heeft de raad in de bestuursovereenkomst de kaders vastgesteld. Die zijn vervolgens uitgewerkt in de genoemde Realisatieovereenkomst, waarin alle afspraken voor de uitvoering zijn vastgelegd alsmede de bijdragen van de verschillende partijen en wie welke risico's draagt.

Wat nog niet definitief is geregeld, is de exploitatie van de fietsenstalling die onder het spoor komt. De bouw van de stalling wordt bekostigd uit het project, maar de exploitatie staat daar los van en is een verantwoordelijkheid van de gemeenten. De regiopartijen (gemeente UH, Zeist en provincie) zijn samen met NS in overleg. Er ligt een voorstel om de exploitatiekosten gezamenlijk te dragen. Daarmee heeft de raad al ingestemd maar het exacte bedrag was nog niet bekend. Er wordt nu gewerkt aan een businesscase om de kosten in beeld te krijgen.

Daarnaast is het belangrijk om de risico's te monitoren. Het is immers een meerjarig traject met veel risico's. Hierover zal jaarlijks aan de raad gerapporteerd worden via een raadsinformatiebrief/-voortgangsrapportage.

Kaderstelling

In 2001 heeft de toenmalige minister besloten dat er geen nieuwe spoorlijn zou komen, maar dat de huidige spoorlijn beter benut zou worden. Dat komt erop neer dat met slimme aanpassingen de capaciteit vergroot wordt. De belangrijkste bestuurlijke afspraken die daarop zijn gevolgd, zijn de MIT-overeenkomst tussen rijk en lokale overheden, de besluiten over varianten, de regionale bestuursovereenkomst, het voorkeursbesluit voor het Programma Hoogfrequent Spoor en het principe "infrastructuur is leidend. Het programma Hoogfrequent Spoor houdt in dat meer treinen op het traject zullen rijden. Om ruimte te geven aan passerende treinen die niet stoppen, was het nodig om een vierde spoor aan te leggen. Mede daarom en om de doorstroming van autoverkeer te verbeteren is het ontwerp van een ongelijkvloerse kruising ontstaan.

Kaderstellende documenten:

2005:	MIT overeenkomst
2010:	bestuursovereenkomst
2012:	samenwerkingsovereenkomst
2015:	Realisatieovereenkomst ProRail, provincie Utrecht, gemeente Utrechtse Heuvelrug (UH), gemeente Zeist en Bestuur Regio Utrecht (BRU, later samengegaan met provincie)
2015:	Regioconvenant tussen provincie, BRU, gemeenten UH en Zeist

Proces

Het proces kent een lange voorgeschiedenis, zie ook onder Kaderstelling, waarbij veel varianten van een ongelijkvloerse kruising tussen weg en spoor zijn onderzocht. In 2010 is gekozen voor de huidige variant. In de zomer van 2016 is het werk voor het infraproject gegund aan BAM. De voorbereidende werkzaamheden zijn najaar 2016 gestart en sinds begin 2017 wordt er zichtbaar aan het project gewerkt. Een belangrijk onderdeel van het proces is omgevingsmanagement. Aannemer en ProRail zijn gehuisvest in het gebied. Er is een wekelijks inloop spreekuur in het informatiecentrum dat voor het project is ingericht en er zijn directe lijntjes met bijvoorbeeld omwonenden. Dit geeft mensen het gevoel gehoord en gezien te worden.

Planning

Tussentijdse mijlpalen: busstation

Tijdelijk station en loopbrug

P+R

1^e deel onderdoorgang

2^e deel onderdoorgang

gereed in 2020

gereed in sept 2017

gereed in oktober 2017

gereed in november 2017

gereed in najaar 2018

gereed in 2019/2020

Rolverdeling

Reizigers, omwonenden, bedrijven Odijkerweg (Bochane, Lisman, KLPD, De Bree, Triodos, Trooster), landgoederen (Bornia, Beerschoten-Willinkshof, de Reehorst),

De rol van de raad is er vooral één van monitoring en verbinden.

Kansen en risico's

Kansen:

Het station Driebergen Zeist biedt veel kansen als het gaat om de status van regionaal vervoersknooppunt. Van hieruit vertrekken veel buslijnen naar de regio. Ook de aansluiting en de verbinding met het Science Park / Uithof als snelste verbinding vanuit het oosten van het land verdient veel aandacht.

Risico's:

Deze zitten voornamelijk in de uitvoeringsfase van het project. Er is een degelijk risicomanagement opgetuigd. Het grootste risico is dat de planning uitloopt. Vooralsnog verloopt alles conform planning.

Verwijzingen

[10RAAD0136: keuze voor 'waaier op maaiveld variant'](#)

[10RAAD0254: bestuursovereenkomst en gemeentelijke bijdrage van € 5,2 mio.](#)

[12RAAD0018: samenwerkingsovereenkomst](#)

[14RAAD0001: vaststelling bestemmingsplan](#)

[15RV009: Regioconvenant, Realisatieovereenkomst en bijdrage exploitatie fietsenstalling.](#)

[RIB17043: voortgangsinformatie](#)

www.stationdriebergenzeist.nl

Download de [app](#) (gratis via playstore of appstore: station driebergen zeist) of volg het project op [Facebook StationsgebiedDriebergenZeist](#) en [Twitter @StationDZ](#).

2.3. Centrumvisie

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

Inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente werken binnen project centrumvisie samen aan een centrum waar het leuk is om te winkelen en te verblijven. Het nieuwe centrum krijgt een groenere uitstraling en voelt gastvrij. Voor de zomer zal de herinrichting klaar zijn. Daarnaast leveren we en bijdrage aan het verbeteren we van gevels en werken we met vastgoedeigenaren en winkeliers actief samen om het centrum te laten bruisen en leegstand tegen te gaan.

www.centrumzeistvernieuwt.nl

Maatschappelijke opgave:

Het centrum van Zeist is te groot met veel leegstand als gevolg. We willen naar een kleiner kernwinkelgebied. De uitstraling is gedateerd en aan een opknapbeurt toe.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Rond de zomer 2018 moet (als onderdeel van de centrumvisie) door de raad een retailvisie worden vastgesteld in combinatie met een visie en aanpak op de aanloopstraten. Daarnaast moet de centrumvisie in 2019 geactualiseerd worden.

Kaderstelling:

Centrumvisie, raadsbesluit d.d. 3 maart 2015. Daarnaast wordt ook gewerkt binnen andere kaders zoals de bomenbeheervisie of relevante wetgeving of landelijke richtlijnen.

Proces:

Na vaststelling van de centrumvisie heeft het college op interactieve wijze invulling gegeven aan de totstandkoming van de herinrichting en de verdere uitwerking van het verkeersplan. Ook is een beleid vastgesteld rondom verbetering van gevels en pilot naar verlichte regelgeving uitgevoerd.

Rolverdeling:

Direct belanghebbenden (bewoners, winkeliers en vastgoedeigenaren) hebben inspraak gehad in het ontwerpen van de herinrichting van het centrum. Ook bij de uitvoering blijven ze nauw betrokken. Er wordt heel veel ingezet op omgevingsmanagement.

De stuurgroep heeft als taak om het proces te bewaken en de besluitvorming door het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad voor te bereiden. Er is ook een regiegroep die bestaat uit leden met een verbinding vanuit: de winkeliers, vastgoedeigenaren en bewoners. De gemeente ondersteunt en voorziet de regiegroep van aanvullende, inhoudelijke expertise. De regiegroep brengt advies uit aan de stuurgroep. Zie ook <https://www.centrumzeistvernieuwt.nl/project/partners/>.

De raad wordt periodiek informeel bijgepraat en geïnformeerd over door B&W genomen besluiten die nodig zijn om tot uitvoering van de door de raad vastgestelde centrumvisie te komen. Op twee onderdelen is nog een raadsbesluit nodig: retailvisie in combinatie met een visie en aanpak op de aanloopstraten.

Kansen en risico's:

Op 15 februari wordt de financiële stand van zaken en een geactualiseerde risicoanalyse besproken met de Financiële Commissie Centrum (FCC). Het advies wordt met de raad gedeeld. Voor de zomervakantie zal de FCC nog een keer bij elkaar komen.

Er loopt momenteel een rechtszaak tegen het verkeersplan, uitspraak wordt in april of mei verwacht. De uitvoering van de herinrichting gaat door, 80 – 90% daarvan heeft namelijk geen of een zeer beperkte relatie met het verkeersplan. De delen die dat wel hebben stellen we uit qua uitvoering. Project duurt hierdoor mogelijk wel iets langer dan aanvankelijk verwacht.

Verwijzingen:

[Raadsbesluit centrumvisie](#) (15RV016, d.d. 3/3/2018)

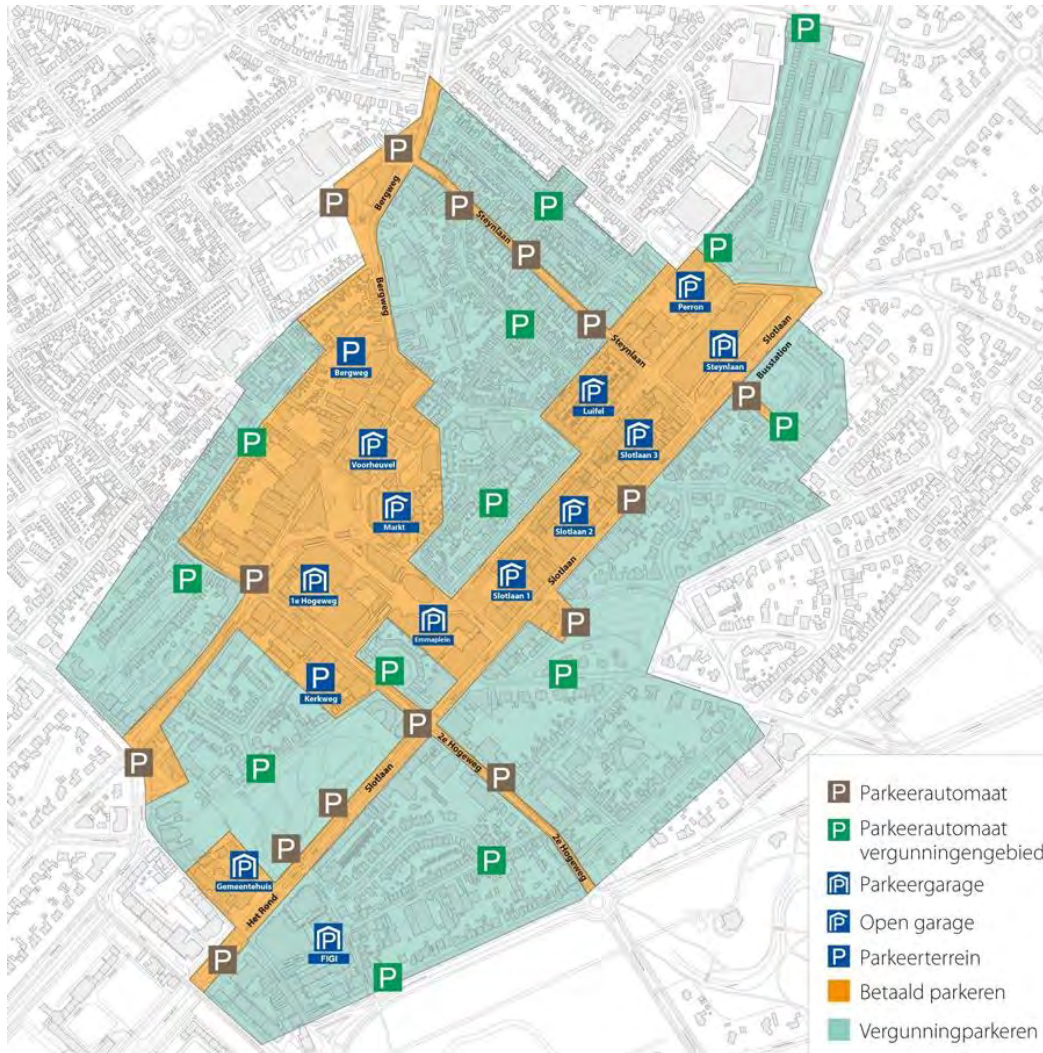
De centrumvisie staat [hier](#).

Op www.centrumzeistvernieuwt.nl is ook veel meer andere informatie te vinden.

2.4. Betaald parkeren en de samenwerking in Coöperatie ParkeerService

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

Het uitgangspunt voor de functie parkeren is het reguleren van de beschikbaarheid van parkeerplaatsen in de nabijheid van de winkelveorzieningen in het centrum en het reguleren van de verkeersstromen in en naar het centrum.

Maatschappelijke opgave:

We streven naar optimale service tegen een maatschappelijk verantwoord tarief. Parkeerders weten waar ze aan toe zijn, worden gezien en gehoord, kunnen makkelijk en eenvoudig de parkeerdiensten afnemen en betalen, en hebben toegang tot alle benodigde informatie. Gebruiksgemak voor de parkeerder staat voorop.

Hiervoor werken we sinds 1 juni 2011 met andere gemeenten samen in een parkeerbedrijf, Coöperatie ParkeerService (CPS). Door slechte resultaten in 2015 en 2016 is dit bedrijf in slecht weer terecht gekomen en is een proces gestart om door middel van transitie en doorontwikkeling te komen tot een professioneler en een sterk, innovatief parkeerbedrijf. Hiervoor is in de Algemene Leden-vergadering van juni 2017 de "Visie ParkeerService 2020" door de leden vastgesteld. Met aanvullend beschikbaar gestelde middelen voor een transitiebudget en voor de versterking van het weerstandsvermogen van het bedrijf wordt tot 2020 uitvoering gegeven aan de transitie om te komen tot de visie PS 2020. 2017 en

2018 zijn de jaren waarin ingezet is en wordt op wijzigingen binnen de organisatie. Er wordt gewerkt aan het dienstverleningsconcept, het klantenverwachtingsonderzoek, het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten, de innovatie-agenda, het opzoeken en aangaan van strategische allianties en de governance. Daarnaast is in de Algemene Ledenvergadering van 9 november 2017 voor 2018 een nieuw financieringsmodel vastgesteld voor de verdeling van de indirecte kosten. Daarbij is tevens de opdracht gegeven om voor de Algemene Ledenvergadering van juni 2018 aan de leden een voorstel met keuzes voor te leggen voor de financiering van deze kosten vanaf 2019 en verder. De raad is hierover bij brief van 5 december 2017 (RIB 17.....) nader geïnformeerd. Over het stemgedrag voor de junivergadering 2018 wordt de raad t.z.t. geïnformeerd. Daarnaast nemen we de raad jaarlijks schriftelijk mee over de voortgang van de ontwikkelingen binnen CPS en waar nodig of gewenst zullen wij voor de raad jaarlijks het gesprek met de directeur bestuurder van CPS over de voortgang op het vlak van de uitvoering van de visie PS 2020 organiseren.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Naast de ontwikkelingen bij de parkeersamenwerking staat sinds een aantal jaren o.a. als gevolg van de economische crisis, de winkelleegstand en het veranderende consumentengedrag, zoals de toename van het internetwinkelen, de parkeerexploitatie onder druk.

Bestuurlijk uitgangspunt is dat de parkeerexploitatie in evenwicht is. De exploitatie moet kostendekkend plaatsvinden. Omdat dit niet het geval was, is bij de bestuursrapportage in 2016 (16RV037), door de raad besloten tot een zogenoemd **ingroeimodel parkeerexploitatie**. Via verschillende besparingsmaatregelen groeien we in de periode tot 2020 naar een structureel besparingsresultaat van €260.000. Inzet is dat we daarmee, bij gelijkblijvende inkomsten, evenwicht in de parkeer-exploitatie (een beperkte plus) realiseren. Met het ingroeimodel is kortom ingezet op het beheersen van de uitgaven. Feit is dat de inkomstenkant een onzekere en lastig te beïnvloeden factor is. In onze raadsinformatiebrief van september 2017 (RIB17.128) zijn we nader ingegaan op het ingroeimodel en de verwachtingen voor 2017. Aan de inkomstenkant laat deze een negatieve afwijking van €184K zien. Bij de begroting 2018 is besloten om aan de inkomstenkant een bedrag van €145.000,- structureel af te ramen. Dit heeft te maken met het feit dat als gevolg van verminderde en andere inzet van de BOA's voor toezicht en handhaving de opbrengst van de naheffingsaanslagen daalt. In de periode tot 2020 blijven we de raad jaarlijks separaat rapporteren over de ontwikkeling van de parkeerexploitatie in relatie tot het ingroeimodel.

Kaderstelling:

- Statuten Coöperatie ParkeerService U.A.
- Ledenreglement Coöperatie ParkeerService U.A.
- Ingroeimodel parkeerexploitatie 16RV037
- Jaarlijkse begroting gemeente Zeist
- Jaarlijkse begroting CPS

Proces:

De parkeerexploitatie en CPS maken onderdeel uit van onze reguliere Planning & Control cyclus. Daarnaast is CPS een zogenoemde verbonden partij, als gevolg waarvan over deze samenwerking in de paragraaf verbonden partijen in onze begroting en de jaarrekening informatie terug te vinden is.

Rolverdeling:

De raad stelt via de P&C documenten de financiële kaders voor de parkeerexploitatie en voor de kosten van de parkeersamenwerking vast. Een lid van het college van B&W vertegenwoordigt Zeist als deelnemer in de Algemene ledenvergadering van het parkeerbedrijf.

Kansen en risico's:

CPS ontwikkelt zich door tot een eigentijds parkeerbedrijf waar de klant d.w.z. de parkeerder centraal staat. In 2018 moet worden besloten over aanpassing van de governance en over een structureel financieringsmodel voor de verdeling van de indirecte kosten. Dit kan leiden tot heroverweging bij deelnemers over al dan niet voortzetten van de deelname aan het parkeerbedrijf. Ook in Zeist kan deze vraag in 2018 aan de orde zijn.

De risico's worden meegenomen in de paragraaf verbonden partijen van begroting en jaarrekening van onze gemeente, alsmede in onze paragraaf risicobeheer in die stukken.

Verwijzingen:

[16RV037 bestuursrapportage 2016 ingroeimodel parkeerexploitatie.](#)

[RIB17.128 \(september 2017\) - ingroeimodel en de verwachtingen voor 2017.](#)

[RIB17.087 Verslag ALV 22 juni 2017 Coöperatie ParkeerService \(CPS\)](#)

[RIB17.123 Verslag ALV 20 september 2017 Coöperatie ParkeerService \(CPS\)](#)

2.5. Drieluik Den Dolder

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

De veiligheid van het spoor in Den Dolder is al sinds jaren aanleiding tot brede discussies. In 2001 heeft het toenmalige ministerie van Verkeer en Waterstaat ProRail gevraagd de veiligheid van het spoor tussen Utrecht en Den Dolder te vergroten door ondertunneling op een aantal plaatsen.

In 2005 was sprake van een variant waarbij een langzaamverkeerstunnel ter plaatse van de spoorwegovergang in de Dolderseweg en een aanvullende nieuwe verbinding tussen Den Dolder Noord en Zuid voor motorvoertuigen via de Nieuwe Dolderseweg gerealiseerd zou worden. Deze oplossing stuitte echter op veel weerstand bij de inwoners van Den Dolder. Het alternatief: een verdiept spoor bleek na studies niet haalbaar.

In 2006 werd de raad gevraagd om een veilige schoolroute te realiseren in het kader van de bouw van de Brede School. In 2008 besloot de raad tot het zogeheten Drieluik:

1. Realisatie fietstunnel Tolhuislaan
2. Omvorming van de spoorwegovergang tot overgang voor voetgangers en fietsers (blijft gelijkvloers)
3. Een bypass voor het gemotoriseerde verkeer via de Andreas Foxlaan naar de Nieuwe Dolderseweg.

Prorail heeft vervolgens toegezegd de fietstunnel te realiseren en te bekostigen maar heeft daaraan de voorwaarde gekoppeld dat de overgang in het centrum wordt afgesloten voor auto's. Indien dit niet gebeurt betaalt de gemeente de volledige kosten van de aanleg van de fietstunnel, zo'n 7 mln.

In 2011 is een tussenstap gecreëerd waarbij het besluit om de overweg af te sluiten afhankelijk werd gemaakt van een onderzoek naar verkeersveiligheid van de overweg.

Om deel 2 en 3 van het Drieluik uit te kunnen voeren dient dus een verkeersveiligheidsonderzoek uitgevoerd te worden gevolgd door een raadsbesluit over het wel of niet afsluiten van de spoorwegovergang voor gemotoriseerd verkeer. Onderdeel 3 wordt alleen uitgevoerd indien besloten wordt om de spoorwegovergang af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer. De nieuwe weg zal dan liggen tussen de Andreas Foxlaan en de Nieuwe Dolderseweg (N237).

Ondanks deze tussenstap blijft het hoofddoel ongewijzigd: een veilige overgang voor fietsers, voetgangers en automobilisten in Den Dolder.

Inmiddels is de fietstunnel gerealiseerd en is gestart met het verkeersveiligheidsonderzoek. Conform afspraak dient eind september een raadsbesluit genomen te zijn over het al dan niet afsluiten van de overweg voor auto's.

Maatschappelijke opgave:

Enerzijds is er de spoorwegovergang die door Prorail en rijk als onveilig wordt beschouwd en waarvoor maatregelen moeten worden genomen. Anderzijds is er de bevolking van Den Dolder voor wie de

overgang een belangrijke verbinding is tussen het noordelijk en het zuidelijk deel. Daar komt bij dat de meeste winkels aan de zuidkant van het spoor gelegen zijn. Het afsluiten van de overweg voor auto's wordt in Den Dolder als ongewenst beschouwd.

Uiteindelijk moet de gemeenteraad een besluit nemen over het al dan niet afsluiten en door de afspraak met Prorail ook de (financiële) gevolgen dragen indien de overweg open blijft voor alle verkeer.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Vóór 21 september 2018 moet de raad een besluit hebben genomen om de overweg al dan niet af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer.

Kaderstelling:

Belangrijkste besluiten:

11RAAD0066 geamendeerd raadsvoorstel ontwerpen project Centrum

13RV009 projectovereenkomst met Prorail

2017: rekenkamer rapport: 'De Baas ontbreekt'.

Proces:

Zie ook context.

In 2016 heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar waarom het zo lang duurde voordat de fietstunnel gerealiseerd was. Het bijbehorende rapport is in het najaar van 2017 door de raad behandeld. Een aantal conclusies en aanbevelingen zijn overgenomen. Het rapport schetst op heldere wijze de context van het proces vanaf 2011 tot heden.

Planning/ realisatie:

Deel 1, de fietstunnel, is 21 december 2017 opgeleverd en opengesteld.

Deel 2, het verkeersveiligheidsonderzoek, is in uitvoering, in maart vinden de laatste tellingen plaats. Het eindrapport zal aan de raad worden voorgelegd.

Uiterlijk 21 september 2018 zal de raad een afweging moeten hebben gemaakt en een besluit genomen.

Rolverdeling:

Betrokkenen:

Inwoners Den Dolder

Prorail

De raad besluit tot het al dan niet afsluiten van de overweg voor gemotoriseerd verkeer. Indien niet wordt afgesloten dient de gemeente de kosten voor de fietstunnel te betalen (7mln euro).

Kansen en risico's:

Financieel: de kosten van realisatie van de fietstunnel bedragen € 7,1 mln. Er is door de gemeente zo'n € 5mln gereserveerd voor de fietstunnel. Indien de overweg wordt afgesloten betaalt Prorail de aanleg van de fietstunnel alsook deel twee en drie, de bypass route voor auto's.

Maatschappelijk: er is veel onrust in Den Dolder. Het al dan niet afsluiten van de overweg ligt erg gevoelig en levert felle discussies op.

Verwijzingen

- [Raadsvoorstel project Centrum Den Dolder – drieluik](#) (11RAAD0066, 4/10/2011)
- [Raadsvoorstel vervolg drieluik Den Dolder](#) (13RV009, 12/2/2013) I
- Onderzoek rekenkamer tunnel Den Dolder
 - [publiekssamenvatting: 'De Baas ontbreekt?'](#)
 - [Volledig rapport](#)
 - [raadsvoorstel](#)

2.6. Project 'Verbeteren doorstroming Utrechtseweg, Zeist'

De kruising tussen de Utrechtseweg en de Kromme Rijnlaan/Dreef kan in de huidige vormgeving de verwachte toekomstige autonome verkeerstoename niet meer afwikkelen. Daarnaast wordt ook een toename van extra verkeer verwacht als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen als De Zeister Warande. Bij de huidige verkeersintensiteiten kennen de kruispunten geen restcapaciteit. Bij de te verwachte groei van het verkeer zullen in 2025 de wachtrijen (files) gaan toenemen en heeft dit op meerdere richtingen meervoudige stops tot gevolg. De bereikbaarheid van Zeist komt hiermee in het geding.

Uitdaging is om dit moment vóór te zijn. Dit kan door nu al te kiezen voor een duurzame, robuuste kruispuntvorm, die het verkeer voor nu en in de toekomst voldoende vlot kan blijven afwikkelen. Uit onderzoek blijkt dat een verbreding van de Utrechtseweg (inclusief de kruising) met een extra linksaffer vanuit de Kromme-Rijnlaan hiervoor kan zorgen.

Alle ontvangen input heeft geresulteerd in een voorkeursvariant, waarbij twee rijstroken Zeist UIT, één rijstrook Zeist IN, en een parallelweg aan de zuidzijde worden gerealiseerd. Waar mogelijk is in dit ontwerp zowel rekening gehouden met de algemene belangen als met de belangen van het individu (maatwerk). Verder overleg zal naar alle waarschijnlijkheid niet tot nieuwe inzichten leiden. Vandaar dat het participatieproces als afgerond wordt beschouwd.

Voorkeursontwerp

Er is sprake van een complete reconstructie van het wegvak vanaf de Jordanlaan tot en met de kruising De Dreef / Kromme Rijnlaan met als belangrijkste elementen:

- 2 rijstroken Zeist UIT, 1 rijstrook Zeist IN;
- Parallelweg in klinkers aan de zijde van de woningen;
- Extra linksaf strook vanuit de Kromme Rijnlaan (Zeist West / Zeister Warande);
- Groene middenberm met opstelruimte voor afslaand verkeer;
- Veiliger vormgeving oversteek Jordanlaan;
- Geluidsarm asfalt;
- Grondverwerving noodzakelijk;
- Ruime aandacht voor een goede afwatering;
- Ruime groencompensatie: bomen en haag.

Zie www.zeist.nl/utrechtseweg

Huidige situatie

Toekomstige situatie

Maatschappelijke opgave

Resultaat van het project is een tijdig en binnen het budget gerealiseerd wegontwerp. Hoofdkenmerken zijn daarbij twee rijstroken Zeist UIT, één rijstrook Zeist IN met groene middenberm en een parallelweg. Door in het functioneel eisen- en wensenpakkekening te houden met andere relevante beleidsterreinen (zoals groen, cultuurhistorie, luchtkwaliteit en geluid) en de omgeving, wordt gestreefd naar een oplossing die een win-winsituatie beoogt. Het is namelijk een voorwaarde dat de gekozen oplossing op bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak kan rekenen.

Een succesvol projectresultaat betekent:

- de doorstroming is verbeterd,
- de betrouwbaarheid van het OV is toegenomen,
- de Utrechtseweg is veiliger en groener en vormt het visitekaartje van de kern Zeist,
- bedrijven zijn goed en veilig bereikbaar,
- bewoners ervaren minder overlast en zijn bereikbaar via de parallelweg
- de nieuwe vormgeving en uitstraling van de Utrechtseweg vergroot de kansen voor Zeist als vestigingsplaats voor bedrijven, bewoners en bezoekers. Zeker in relatie tot het nabijgelegen Utrecht Science Park (USP) liggen hier kansen.

Proces

Er zijn een aantal bijeenkomsten geweest. Aan belangstellenden is verteld wat de aanleiding, de achtergronden en nut en noodzaak van het project waren. De bijeenkomsten waren divers van aard, van een themasessie waarin specifiek is ingegaan op de onderwerpen verkeer, geluid en luchtkwaliteit tot maatwerksessies speciaal voor bedrijven en voor bewoners. Ook is een groot aantal individuele gesprekken gevoerd met bewoners, bedrijven en relevante organisaties zoals het Herman Jordan Lyceum en de groene groeperingen. Gedurende het hele proces hebben belanghebbenden via de mail aandachtspunten en wensen kunnen doorgeven.

Alle ontvangen input heeft geresulteerd in een voorkeursvariant met twee rijstroken Zeist UIT, één rijstrook Zeist IN, een parallelweg aan de zuidzijde. Waar mogelijk is in dit ontwerp rekening gehouden met de algemene belangen en met de belangen van het individu (maatwerk). Het participatieproces is inmiddels afgerond. Het college van burgemeester en wethouders heeft op 4 oktober 2016 ingestemd met het vaststellen van het ontwerp van de reconstructie van de Utrechtseweg tussen de Dreef en de Jordanlaan en het opstarten van de benodigde planologische procedures hiervoor. Zie hiervoor de raadsinformatiebrief 16uit03499.

Op dinsdag 31 oktober heeft het college besloten om de fietstunnel (verzoek/wens provincie Utrecht) onder de Utrechtseweg op te nemen in het ontwerp (collegevoorstel 245884). Door de aanpassingen aan

de infrastructuur volgens het oorspronkelijke project 'Doorstroming Utrechtseweg' gelijktijdig met de bouw van de fietstunnel uit te voeren zijn synergievoordelen te behalen. Deze synergievoordelen en de extra verkregen provinciale bijdragen worden ingezet voor de risicoafdekking en het realiseren van de hogere ambitie.

Planning

Het besluit over de fietstunnel wordt in het bestemmingsplan en het ontwerp verwerkt. Beide stukken zullen vervolgens in procedure worden genomen. Intussen wordt het voorkeursontwerp besteksklaar gemaakt om uiteindelijk ten uitvoer te worden gebracht.

Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is, kan direct overgegaan worden tot aanbesteding. Met deze werkwijze kunnen enkele maanden 'gewonnen' worden, zodat eind 2018/begin 2019 de ondergrondse infrastructuur zoals kabels, leidingen en holering wordt aangepast, en vanaf medio 2019 de bovengrondse infra en de fietstunnel worden gerealiseerd. Uitgaande van een beroepsprocedure bij de Raad van State zal het project in het tweede kwartaal, met uitloop naar het derde kwartaal van 2019 opgeleverd kunnen worden. De kans op een procedure bij de Raad van State achten wij reëel aanwezig, gezien de aanhoudende bedenkingen van de groene en milieugroepen in Zeist.

Rolverdeling

Het college heeft met het besluit van 16 december 2014 (zie 14uit04772) opgedragen om de dialoog met de samenleving te starten. Sindsdien hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden waarin belangstellenden zijn meegenomen in de aanleiding, de achtergronden en nut en noodzaak van het project. Van een themasessie waarin specifiek is ingegaan op de onderwerpen verkeer, geluid en luchtkwaliteit tot maatwerksessies speciaal voor bedrijven en voor bewoners. Ook is een groot aantal individuele gesprekken gevoerd met bewoners, bedrijven en relevante organisaties zoals het Herman Jordan Lyceum en de groene groeperingen. Gedurende het hele proces hebben belanghebbenden via de mail aandachtspunten en wensen kunnen doorgeven.

Kansen en risico's

Kansen

De reconstructie verbetert niet alleen structureel de doorstroming, maar biedt ook kansen om de verkeersveiligheid te vergroten, de bereikbaarheid van de aangrenzende percelen te verbeteren, stil(ler) asfalt aan te brengen en om de omgeving te vergroenen. Ook nieuwe toekomstige (woning)bouwlocaties zoals De Zeister Warande profiteren mee van de betere ontsluiting. Hiermee verkrijgen wij het vereiste draagvlak onder de samenleving. De hogere ambitie van het project is: een aantrekkelijke en groene 'poort' van Zeist, waar snel- en langzaam verkeer zich veilig en vlot kan voortbewegen en waar de omwonenden prettig verblijven. Als de ondertunneling van station Driebergen-Zeist gereed is, dan is een goede bereikbaarheid van Zeist zowel van en naar A28/Utrecht als A12/Driebergen voor de toekomst gegarandeerd.

Benodigde investering

De totale investering voor de reconstructie, inclusief onderzoeken, voorbereidingskosten, alle deelobjecten zoals de parallelweg, het groen en de verkeerslichten, een post voor grondverwerving en een post onvoorzien, is geraamd op € 2.650.000,-.

Risico's

- Draagvlak omgeving: de uitbreiding van de scope met een fietstunnel vraagt om een aanvullende dialoog. De bouw van een tunnel vergt meer inspanning voor een goede inpassing in de omgeving.
- Bestemmingsplan: aansluitend op het besluit om de fietstunnel toe te voegen, zal aan de gemeenteraad een gewijzigd bestemmingsplan ter vaststelling worden aangeboden. In geval van een aangetekend beroep zal de procedure tot en met Raad van State moeten worden doorlopen. In die situatie zal de realisatie met minstens een half jaar worden uitgesteld.
- Kabels en leidingen: hoewel voor zover bekend alle bestaande kabels en leidingen in beeld zijn gebracht, blijkt meestal in de praktijk dat er meer ondergrondse infrastructuur ligt dan vooraf

ingeschat. Zeker bij een constructie die 4 meter de grond in gaat. Oplossingen voor dit soort conflicten kosten meer tijd en middelen.

- Mocht door bovengenoemde oorzaken de ontwikkeling van de Zeister Warande niet meer parallel lopen met project Doorstroming Utrechtseweg incl. fietstunnel, dan worden de maatregelen voor een adequate ontsluiting van de woningbouwontwikkeling alsnog buiten de projectscope uitgevoerd.

Verwijzingen

- [Raadsinformatiebrief 14uit04772](#)
- [Raadsinformatiebrief 16uit03499](#)
- Projectwebsite www.zeist.nl/utrechtseweg

2.7. Fietspad naar de Uithof

Fietsverbinding Zeist – Utrechts Science Park (USP)

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

De meest gebruikte fietsverbinding tussen Utrecht Science Park (USP) en Zeist is de Bisschopsweg. Er is een aantal problemen met deze verbinding:

- Er rijdt gemengd verkeer door elkaar (geen fietsstroken of voetpad): fietsers, auto's, landbouwverkeer
- De weg is smal (2,8 meter) en loopt aan de randen scherp af. Dit laatste maakt dat fietsers het midden van de weg opzoeken waardoor de kans op ongelukken (o.a. met tegenliggers) toeneemt
- De weg is druk: 2.500 fietsers per etmaal in beide richtingen (350 per uur in de spits) en 170 motorvoertuigen (25 per uur in de avondspits). Het aandeel fietsers ten opzichte van het overige verkeer is hoog: bijna 15 fietsers op 1 motorvoertuig
- De vormgeving van de weg is niet goed afgestemd op de functie en het gebruik (bron: Grontmij, 2011)
- De verbinding betekent voor een groep fietsers uit Zeist een omweg
- Een toekomstige groei van het fietsverkeer is met de huidige verbinding niet op te vangen. De verwachting is dat het fietsverkeer evenredig zal groeien met de hoeveelheid werknemers op de Uithof (USP) en in het centrum van Utrecht.

Om bovenstaande redenen wordt er al enkele jaren gesproken over een oplossing. Een mogelijke oplossing is een verbinding van circa 1,2 km tussen de Lage Grond en de Bisschopsweg. Deze verbinding ligt op grondgebied van gemeente de Bilt.

Maatschappelijke opgave:

Het creëren van een directe, snelle en veiligere fietsverbinding tussen Zeist, De Bilt en het Utrecht Science Park, die recht doet aan de natuurwaarden van dit gebied en ruimte biedt aan de verwachte groei van het fietsverkeer.

Kaderstelling:

Mobiliteitsplan, Mobiliteitsvisie en Mobiliteitsprogramma, 2014, provincie Utrecht

Het Mobiliteitsplan bestaat uit een Mobiliteitsvisie en een Mobiliteitsprogramma. De Mobiliteitsvisie bevat de lange termijn doelen om de verbindende knooppuntpositie van de provincie Utrecht goed te laten functioneren. Daarnaast beschrijft de provincie in deze visie welke rol zij op zich neemt om deze doelen te realiseren, zonder dit af te wentelen op toekomstige generaties en andere gebieden. Tenslotte is er in de Mobiliteitsvisie te lezen wat de provincie van andere overheden verwacht om de gezamenlijke doelen te realiseren.

Dit beleid wordt iedere vier jaar concreet gemaakt in een Mobiliteitsprogramma. De provincie Utrecht verwacht dat het fietsverkeer in de toekomst zal toenemen en investeert 80 miljoen euro in veilige, vlotte en comfortabele fietsverbindingen naar stations, scholen en werklocaties. Hiervoor worden onder andere bestaande fietspaden verbreed, verlichting aangebracht, verkeerslichten slimmer ingesteld en ongelijkvloerse kruisingen (zoals fietstunnels en viaducten) en ontbrekende routes aangelegd. Deze maatregelen staan in het Realisatieplan fiets 2016-2020 dat de provincie met overheden, belangenorganisaties en andere partners heeft opgesteld.

Realisatieplan Fiets, 2016, provincie Utrecht

Vertrekpunten voor het Realisatieplan Fiets zijn twee ambities uit het Coalitieakkoord 2015-2019:

- In 2028 zijn alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten veilig, comfortabel en snel bereikbaar per fiets
- Een verdubbeling van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer in 2030 ten opzichte van 2011

In dit plan staat ook een aantal kwaliteitseisen voor het regionaal fietsnetwerk namelijk veilig, snel, comfortabel, aantrekkelijk, samenhangend en direct. Bij dit laatste punt staat dat een route van A naar B voor fietsers een zo direct mogelijke verbinding dient te vormen (idealiter is dit een rechte lijn). De omrijfactor, gedefinieerd als de werkelijk te fietsen afstand ten opzichte van de hemelsbrede afstand, mag maximaal 1,20 zijn.

Fietsvisie, 2013 Regio Utrecht

Het Bestuur Regio Utrecht heeft de Fietsvisie opgesteld in overleg met de negen regiogemeenten en de provincie Utrecht. De nieuwe visie op het fietsen blijkt aan de ene kant nodig vanwege het succes van fietsen. Het fietsgebruik in de regio neemt zodanig toe dat het op sommige plaatsen tegen zijn grenzen aan loopt: wachttijden bij verkeerslichten, te drukke fietspaden en overvolle stallingen, aldus BRU. En aan de andere kant is juist verdere groei van fietsgebruik vereist om de bereikbaarheid van stad en regio voor autoverkeer niet verder te laten verslechteren.

In 2030 moet twee keer zo veel van het woon-werkverkeer binnen de regio Utrecht met de fiets worden gereden. Dat betekent 60 procent van de werkenden met de fiets. De Fietsvisie geeft aan dat daartoe ook de kwaliteit van het fietsnetwerk systematisch en scherper in de gaten zal worden gehouden.

In de Fietsvisie is ook een kaart opgenomen van het fietsnetwerk en eventuele ontbrekende schakels. De verbinding tussen USP en Zeist is daar genoemd als één van de ontbrekende schakels.

Verkeerskundige voorwaarden Om de verbetering van de fietsverbindingen tussen Zeist en USP te kunnen onderbouwen, dient naar verschillende aspecten van het fietsnetwerk gekeken te worden. Voordat naar de inrichtingseisen wordt gekeken is eerst een algemene beschouwing van de hiërarchische opbouw van het netwerk op zijn plaats. Hierin worden maaswijdte en potentieel gebruik van de route beschouwd. Om een fietsnetwerk van voldoende kwaliteit te realiseren is in stedelijk gebied een maaswijdte van circa 500 meter van het hoofdnetwerk gewenst.

Hiermee kan van alle fietsritten circa 70 procent van alle verplaatsingen op het hoofdnetwerk afgewikkeld worden. Op het hoofdnetwerk worden maatregelen genomen om het fietsverkeer vlot, veilig en comfortabel af te kunnen wikkelen. Buiten de bebouwde kom kan volstaan worden met een grotere maaswijdte, afhankelijk van de totaal te overbruggen afstand. Het streven is om de omrijafstand niet groter dan een factor 1,2 (Mobiliteitsvisie, Realisatieplan Fiets) te laten zijn. Zowel in Zeist als in USP wordt aan de eis van een fijnmazig hoofdnetwerk voldaan. Tussen Zeist en USP is echter een beperkt aantal verbindingen beschikbaar, waardoor juist de verplaatsingen over korte afstand veel nadeel ondervinden van de grote afstand tussen de verschillende verbindingen. De afstand tussen Bisschopsweg en Koelaan is circa 2.500 meter. De kortste afstand tussen Zeist en USP is hemelsbreed 1.400 meter, waardoor de maaswijdte 600 meter zou moeten zijn om een omrijafstand van maximaal 1,2 te bereiken.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

In 2018 zal een uitspraak verlangd worden van de gemeenteraad voor het al dan niet ontwikkelen van een directe, snelle en veiligere fietsverbinding tussen Zeist, de Bilt en het USP die tevens kan bijdragen aan de ecologische hoofdstructuur.

Proces:

Onderzoek huidige fietsers

In december 2015 zijn fietsers benaderd om een internet enquête in te vullen om de bestaande route te beoordelen en te onderzoeken waar herkomst en bestemmingen van huidige fietsers liggen. In totaal hebben 574 respondenten hun postcode ingevuld. Aangenomen wordt dat zij een representatief beeld van alle fietsers op de route over de Bisschopsweg geven. Er zijn geen aanwijzingen dat er een significante groep fietsers vergeten is. Op basis van de routeplanner van Fietsersbond zijn de meest logische routes bepaald (modus makkelijk doorfietsen): 27 procent van de huidige fietsers zal naar alle waarschijnlijkheid gebruik blijven maken van bestaande routes, voor de overige fietsers zal een routeverkortening zeker (35 procent) of mogelijk (19 procent) tot reistijdwinst leiden. Hier zit onzekerheid in op basis van de precieze locatie van een verbinding. Verder is routekeuze voor een deel persoonsafhankelijk wat, meer dan bij autoverkeer, tot individuele keuzen leidt. De vindbaarheid van de

route door het aanpakken op herkenbare structuren (bredere wegen, waterlopen) kan het gebruiksgemak van een route sterk bepalen.

Varianten

In 2017 zijn er 8 varianten onderzocht in opdracht van de Provincie voor de verbetering van de fietsverbinding tussen USP en Zeist. Het ingenieursbureau Tauw heeft de effecten van deze varianten in beeld gebracht, integraal vergeleken en heeft bekeken in hoeverre ze een oplossing bieden. Het proces na afronding van de studie is als volgt:

Rolverdeling:

De Provincie is verantwoordelijk voor dit proces en streeft naar een samenwerking van de betrokken gemeenten bij mogelijke realisatie. Daartoe is een stuurgroep opgericht waarin besluitvorming wordt voorbereid. Binnen het proces is opdracht gegeven voor een variantenonderzoek, waarbij de verbetering van de huidige fietssituatie op de Bisschopsweg de aanleiding vormt. De provincie vindt het haar verantwoordelijkheid om in het proces gelet op de maatschappelijke kosten en met het oog op het rendement van de investering c.q. het toekomstige gebruik meerdere varianten onderzocht en in beeld te hebben. Ook zijn in een vroeg stadium andere relevante partijen betrokken bij het onderzoek. Dit om uiteindelijk tot een onderbouwd en afgewogen oordeel voor het tracé en de uitvoering er van te kunnen komen. Voorafgaand aan het onderzoek heeft de provincie Utrecht een verkenning over de wensen, suggesties en beelden bij de (Zeister) groene groepen, fietsersbond(en) en het woon- werkverkeer uit Utrecht Oost richting USP opgehaald. Deze input is door de provincie meegegeven aan het bureau Taauw dat de provincie voor het variantenonderzoek heeft ingeschakeld.

Op 31 mei 2017 heeft de gedeputeerde de portefeuillehouders Verkeer en Vervoer van De Bilt en Zeist geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek. In de stuurgroep is gezamenlijk besloten tot een trechtering van de varianten. Uitkomst is dat van de 8 varianten er 3 voor een verdere verdieping in aanmerking komen. In het overleg is afgesproken dat alvorens de provincie opdracht geeft voor de verdieping van de 3 varianten, de raden van de betrokken gemeenten in een bijeenkomst worden geïnformeerd.

Kansen en risico's:

De diverse betrokkenen in het proces gedurende de afgelopen jaren hebben aangegeven dat een directe, snelle en veiligere fietsverbinding tussen Zeist, de Bilt en USP niet de voorkeur geniet. Het is van belang om in het vervolgproces oog te houden voor de diverse geluiden, wensen en belangen.

Verwijzingen:

[Mondeling te beantwoorden vragen fietspad Zeist-West naar de Uithof, Raad 9 mei 2017, namens de fractie van Groen Links, d.d. 09-05-2017](#)

[RIB17.092 Brief aan de raad, verkenning USP](#)

[20170704 Motie NDZ fietspad USP](#)

[Presentatie fietsverbinding USP, Tauw, 12-10-2017](#)

[Integrale variantenstudie \(3 varianten\), Tauw, 12-10-2017](#)

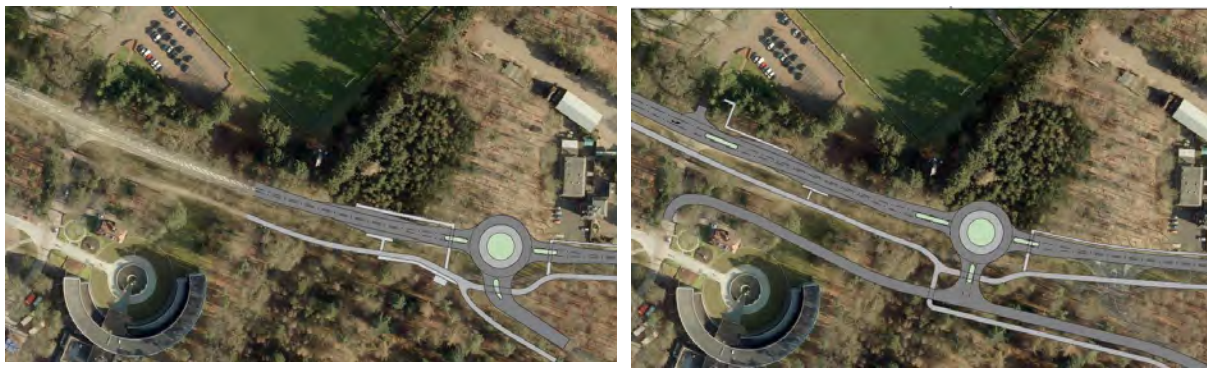
[Integrale variantenstudie \(8 varianten\), Tauw, 12-10-2017](#)

2.8. Ontsluiting Austerlitz en KNVB op provinciale weg N224 (Woudenbergseweg)

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

De gemeente Zeist en de provincie Utrecht zijn met elkaar in gesprek over de mogelijkheden om de kruising tussen de Woudenbergseweg (N224) en de Austerlitzseweg te optimaliseren. Met name op piekmomenten is het soms moeilijk om vanaf de Austerlitzseweg de N224 op te rijden. De gemeente Zeist heeft dit probleem aangekaart bij de provincie; de provincie heeft aangegeven samen met de gemeente te willen zoeken naar een oplossing.

Daarbij komt dat de KNVB campus een succes is, wat tegelijkertijd ook extra verkeersdruk tot gevolg heeft op de N224 en op piekmomenten moeilijker bereikbaar is. De gemeente Zeist heeft bij de vaststelling van het bestemmingsplan KNVB campus in 2015 een motie aangenomen, waarin B&W wordt opgeroepen om in overleg met de provincie tot een oplossing te komen voor de kruising N224-Austerlitzseweg, het fietspad en daarbij tevens de ontsluiting van de KNVB campus te betrekken.

Maatschappelijke opgave:

Het vinden van een verkeerskundige oplossing die zowel een positieve invloed heeft op de verkeersveiligheid, bereikbaarheid (gemeente Zeist en KNVB) als doorstroming op de provinciale weg N224 en de aansluitende Austerlitzseweg.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

De afgelopen jaren zijn mogelijke oplossingen voor de aansluiting N224 – Austerlitzseweg verkend. Hieruit is ombouw van het kruispunt tot enkelstrooksrotonde naar voren gekomen als ambtelijke voorkeursoplossing. In de gemeenteraad van Zeist is bij de vaststelling van het bestemmingsplan KNVB-campus in 2015 echter een motie aangenomen waarin B&W werd opgeroepen om in overleg met de provincie tot een oplossing te komen voor zowel de kruising N224 – Austerlitzseweg als de ontsluiting van de KNVB campus. Naar aanleiding hiervan zijn enkele varianten ontwikkeld voor een geïntegreerde aansluiting van zowel de KNVB-campus als de Austerlitzseweg op de N224.

Deze inhoudelijke studie is begin 2018 afgerond, de voorkeursoplossing wordt in februari 2018 voorgelegd aan de wethouder en gedeputeerde van de provincie Utrecht. Na vaststelling hiervan kan worden overgegaan tot voorbereidingswerkzaamheden.

Kaderstelling:

Doel van het project is voornamelijk het waarborgen van de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van de gemeente alsmede in dit geval de KNVB. Hiervoor wordt naadloos aangesloten bij het vigerende GVVP (Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan).

Proces:

In 2015 is het bestemmingsplan KNVB vastgesteld. De Raad heeft hierbij bij motie het college opgeroepen om samen met de Provincie te werken aan de veilige bereikbaarheid van zowel KNVB als Austerlitz. Door personele wisselingen bij zowel de gemeente Zeist als de Provincie is enige vertraging opgelopen. Ook leidt de directiewisseling bij de KNVB (2017) tot andere inzichten en uitgangspunten.

Momenteel vindt de verkenningsfase plaats. Wat is de voorkeursoplossing en wat zijn de consequenties daarvan?

Rolverdeling:

Met betrekking tot de rolverdeling c.q. werkafspraken wordt onderscheid gemaakt tussen de *verkenningsfase* en *voorbereidings-/realisatiefase*. De verkenningsfase behelst het proces tot en met het voorkeurs- en financieringsbesluit van de colleges van B&W en GS. Deze fase wordt gezamenlijk met de provincie Utrecht, de KNVB en Gemeente Zeist ingevuld.

De voorbereidings- en realisatiefase behelst het proces vanaf het voorkeursbesluit tot en met realisatie van de voorkeursoplossing. Dit wordt opgepakt door de provincie.

Planning is nog moeilijk te maken, dit is namelijk sterk afhankelijk van de oplossing die gekozen gaat worden. Indien er geen grondaankopen of bestemmingsplanwijzigingen genomen hoeven te worden kan realisatie in 2018 mogelijk zijn. Mocht dit echter wel aan de orde zijn dan moet rekening worden gehouden met 2019/2020.

Kansen en risico's:

De planning in relatie tot de geprognostiseerde en toegezegde realisatie van de verkeersoplossing kan tot grote vraagtekens bij de bewoners van Austerlitz leiden.

Verwijzingen:

Geen.

3. Economie

3.1. Economisch kompas Zeist 2018-2021

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

Het Economisch Kompas Zeist staat voor de lokale economische koers die we de komende vier jaren willen gaan varen (2018-2021). We streven naar een lange lijn van ontwikkeling; een economisch kompas. Aan de hand waarvan we per jaar een actieplan ontwikkelen en ter hand nemen.

Maatschappelijke opgave

Het gaat economisch goed. We liggen in een van de meest competitieve regio's van Europa, we hebben in de regio en Zeist de hoogst opgeleide beroepsbevolking van Nederland en de regio is een populaire plek voor bedrijven om zich te vestigen. Onze uitgangspunten zijn goed.

Dat het nu goed gaat, betekent niet dat het automatisch goed blijft gaan. Onze regio heeft een aantal belangrijke opgaven, die laten zien dat de economische voorspoed geen gegeven is voor de toekomst. Die opgaven liggen op het terrein van passende huisvesting voor werknemers, huisvesting voor bedrijven, goede bereikbaarheid, het hebben van goede voorzieningen op gebied van onderwijs, cultuur, sport en gezondheidszorg. Daarnaast zien we ook dat de economische kracht van Zeist en de regio zit in meer sociale onderdelen, zoals de aanwezige gezondheidsverschillen, de afstand van mensen tot de arbeidsmarkt, de opgaven op gebied van duurzaamheid, vitaliteit, zelfredzaamheid en diversiteit.

We zien dat de huidige situatie goed is voor de korte termijn, maar dat voor een duurzame ontwikkeling van de economie en een gezonde en prettige leefomgeving, een grote inzet nodig is op vele verschillende domeinen om voorziene knelpunten weg te nemen. Dit vraagt iets vanuit de lokale inzet en zeker ook van de regionale samenwerking in de stadsregio Utrecht.

Onze ambitie is om met het economisch kompas een belangrijke bijdrage te leveren aan die onderdelen die voor onze inwoners en ondernemers van belang zijn. Dat Zeist een gemeente is met een dynamische economie, waar mensen en bedrijven zich thuis voelen en zich kunnen ontwikkelen en zinvol bij kunnen dragen aan het samen leven.

Naar aanleiding van deze ambitie komen we tot de volgende 4 speerpunten die bijdragen aan het floreren van de economie in Zeist:

1. Wervend vestigingsklimaat;
2. Innovatief partnerschap;
3. Samen sterker in de regio Utrecht;
4. Aantrekkelijke woon-, werk- en recreatiegemeente

Politiek/ bestuurlijke opgave

Het Economisch Kompas wordt besproken in de raad in december 2017 en ter besluitvorming ingebracht in de raad in januari 2018.

Kaderstelling

De gemeente kan lokaal economisch de eigen kaders stellen, voor zover dat past binnen de Provinciale Structuurvisie en andere landelijke regelgeving die van toepassing is. Het Economisch Kompas Zeist doet niet af aan de eerder gestelde lokale kaders, zoals de Structuurvisie, de Brede Milieuvisie, de Brede Sociale Visie etc.

Proces

Dit Economisch Kompas biedt handvaten voor de ontwikkeling van Zeist zoals we die lokaal kunnen oppakken. De inhoud komt uit verschillende bronnen. Lokale, regionale (o.a. U10: Ruimtelijke Economische koers) en landelijke rapporten en beleidsstukken (o.a. rapport 'Naar een strategie voor middelgrote gemeenten' van Platform31), onderzoek door Buck Consultants International naar het economisch DNA van Zeist, gesprekken met ondernemers, vertegenwoordigers van de groene groepen, gesprekken met bestuurders en raadsleden en een ronde tafelbijeenkomst met ondernemers. Hieruit is de gedachtenlijn ontstaan die ons Economisch Kompas vormt.

Hoe wordt het Economisch Kompas in de raad behandeld:

- Ronde tafel en debat: december 2017
- Besluitvorming raad: januari 2018 (vastgesteld)

De jaarlijkse actieplannen worden te zijner tijd aangeboden aan de raad. Aan de hand van het behaalde maatschappelijk rendement krijgt de raad een terugkoppeling. Wanneer we projecten hebben die extra financiële gevolgen hebben, willen we via de jaarlijkse actieplannen en met een technische begrotingswijziging budget vragen.

Het Economisch Kompas Zeist wordt tegelijkertijd besproken met de Ruimtelijk-economische koers U10; de regionale koers voor de 10 samenwerkende Utrechtse gemeenten. Beide koersen hebben een eigen totstandkomingstraject doorlopen. De behandeling in de ronde tafel loopt weliswaar gelijk op, maar besluitvorming hoeft niet exact gelijk te lopen. Het gaat erom dat voor de raad in één keer inzichtelijk is hoe het lokale en regionale beleid zich tot elkaar verhouden. De ruimtelijk-economische koers U10 is tot stand gekomen na een lang proces, waar raden bij betrokken waren. Aangezien Zeist bovendien de laatste gemeente in de regio is die de regionale koers nog niet heeft vastgesteld, ligt het voor de hand dat de regionale koers desgewenst eerder vastgesteld wordt dan het lokaal Economisch Kompas, aangezien dat nog niet eerder met de raad besproken is geweest.

Rolverdeling

De gemeente Zeist is een belangrijke maatschappelijke partner, vervult waar nodig een aanjaagfunctie, verbindt partijen maar is zelf geen ondernemer. De rol van de gemeente is om zoveel als mogelijk de randvoorwaarden te scheppen zodat de ondernemer in Zeist goed kan ondernemen. De gemeente richt zich op zaken waar de gemeente direct invloed op uit kan oefenen c.q. een forse bijdrage aan kan leveren.

Eind 2018 willen we met de raad in gesprek over wat we hebben gedaan in 2018 en kijken we vooruit naar het actieplan 2019. In de loop van 2018 starten we met het proces om samen met ondernemers en andere betrokkenen te komen tot dat actieplan voor 2019. Dit proces herhaalt zich jaarlijks.

Kansen en risico's

Zeist ligt in een van de meest competitieve regio's van Europa. Lokale profilering én regionale samenwerking in U10 verband is nodig, zowel vanwege het pakken van de kansen als het voorkomen dat risico's werkelijkheid worden. De stad Utrecht groeit immers hard en dat legt ook een druk op de omliggende gemeenten. Tegelijkertijd betekent dit wat Zeist betreft niet dat alle gemeenten even hard mee verstedelijken. De omliggende gemeenten vullen elkaar juist aan vanuit hun eigen profiel (complementariteit). Zeist kan van deze koers méér gebruik maken door zich te profileren als groene, gezonde gemeente waar voor bedrijven in zorg- en IT en specialistische zakelijke diensten de rode loper wordt uitgelegd. We behouden ons bijzondere profiel als Parel in de Stichtse Lustwarande. We zijn zuinig op ons groen. Waar wonen/werken/mobiliteit en groen op gespannen voet staan, zoeken we innovatieve mogelijkheden in smart mobility en schone energie. Met een lokaal Economisch Kompas kunnen we ons sterker profileren in de regio.

Verwijzingen

[Economisch Kompas Zeist 2018-2021](#) (vastgesteld in de raad van 16/1/2018)

3.2. Ruimtelijk-economische koers U10

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De U10 is de naam waarmee we het vrijwillig samenwerkingsverband van 10 gemeenten bedoelen: Utrecht, Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen, Woerden en Zeist. Als samenwerkende gemeenten is toegewerkt naar een gezamenlijke ruimtelijk-economische koers. Daar hoort ook een uitvoeringsagenda bij.

Maatschappelijke opgave

Doel is bij te dragen aan een succesvolle ruimtelijk-economische ontwikkeling van de gehele regio Utrecht 10. We zijn namelijk een economisch krachtige regio, maar zien ook uitdagingen om te zorgen dat de regio op een groene, gezonde manier ontwikkelt. Waar niet alleen economie telt, maar ook de kwaliteit van leven.

Politiek/ bestuurlijke opgave

- Als samenwerkende U10-gemeenten energie, urgentie en richting geven aan de ruimtelijk-economische samenwerking, binnen én buiten de regio, liefst voor een langere termijn.
- Vanuit Zeist is de koers belangrijk om invloed uit te oefenen op regionale ontwikkelingen en de kansen in de regio te benutten.
- Waar we als gemeenten van oudsher meer vanuit een concurrerende houding naar elkaars ontwikkelingen keken, willen we vanuit complementariteit met elkaar samenwerken; meer uitgaan van elkaars eigen kracht en profiel.

Toelichting

Het schaalniveau van de opgave vraagt om regionale organisatiekracht. Alleen door regionaal samen te werken kunnen we de hoge mate van welvaart en welzijn in onze regio ook in de toekomst behouden. Het aantrekkelijk houden van ons woon- en vestigingsmilieu en de economische dynamiek is niet iets wat we als gemeente alleen kunnen. Ook technologische innovaties en grote opgaven rond duurzaamheid vereisen een regionale aanpak; het lokale schaalniveau is voor deze ontwikkelingen te klein.

Kaderstelling

Allereerst het inhoudelijke kader: de koers schetst een gewenst toekomstbeeld in 2040.

1. De Utrechtse regio is in 2040 de internationaal erkende regio voor life sciences, gezondheid en duurzaamheid.
2. Gemeenten in de regio zijn economisch complementair.
3. We kiezen voor een ongedeelde regio met voldoende woningen voor alle doelgroepen.
4. De regio wil groeien, met voorrang, op binnenstedelijke locaties.
5. We geven voorrang aan duurzame mobiliteit.
6. Groen, landschap en cultuurhistorie leveren een onmisbare bijdrage aan de stedelijke regio.

Aan elk van deze 6 toekomstbeelden zijn keuzes verbonden. Zie blz 31, 35, 37, 41, 45 en 47 van de ruimtelijk-economische koers U10.

Dan wat betreft de juridische status van de koers: deze koers is een vrijwillig initiatief van gemeenten in een vrijwillig samenwerkingsverband. Het levert op zich geen juridische binding op. Pas als er keuzes aan worden verbonden, zoals concrete projecten, dan krijgt het effect. Er kan immers enig gewicht aan beleidsvoornemens worden gegeven als er keuzes worden gemaakt, maar er kan ook (gemotiveerd) van afgeweken worden. Ook de uitvoeringsagenda is niet juridisch dichtgetimmerd. Het al dan niet meedoen aan projecten die uit de koers en de uitvoeringsagenda voortvloeien, blijft een gemeentelijke bevoegdheid.

Proces

De raden van de U10 gemeenten zijn actief bij de totstandkoming van de koers betrokken en zijn in mei gevraagd deze koers vast te stellen als richtinggevend beleidsdocument. Zie voor een uitgebreide beschrijving van het tot-stand-komingsproces de bijlage 'proces'.

De raad heeft op 16 januari 2018 de koers vastgesteld. Het vervolg is de stap naar de uitvoering. Er komt een bestuursopdracht waarin de U10 gemeenten afspraken maken over realisatie van de projecten, waaronder in elk geval de governance (wie beslist wat, wie heeft welk mandaat). De gemeenten bepalen per project via bestuursopdrachten of ze wel of niet meedoen.

Rolverdeling

Zie de bijlage 'proces' voor de actoren die bij de totstandkoming van de koers betrokken zijn geweest. De raad speelt een belangrijke rol in het U10 samenwerkingsverband, en ook ten aanzien van de koers. De raden zijn dan ook actief betrokken geweest bij de totstandkoming, via het periodieke U-beraad(t) en speciale sessies. De raden stellen de koers vast.

Kansen en risico's

De koers biedt veel kansen. Ten eerste kijken we als gemeenten in de regio voor het eerst *integraal* naar de wijze waarop we het gezonde leven in een groeiende regio kunnen behouden en versterken. We zien dat er een opgave ligt en pakken die met deze koers op om te voorkomen dat we worden 'overvallen' ten koste van wat ons waardevol is. Met deze koers worden de ambities rond duurzaamheid en gezondheid opgeschroefd en dat past bij wat we in Zeist waardevol vinden. Door niet vanuit concurrentie maar vanuit complementariteit in de regio samen te werken, kunnen de gemeenten hun eigen profiel verder versterken. Bijvoorbeeld het groene karakter van Zeist.

Risico's zijn nu nog niet concreet te duiden, omdat de uitvoering nog niet in concrete projecten is opgepakt. We zien wel aandachtspunten, zoals: de beperkte maakbaarheid van de gewenste ontwikkelingen; we zijn mede afhankelijk van veel partijen en omstandigheden. Ook willen we in Zeist zorg dragen voor de betrokkenheid van onze inwoners bij voor onze inwoners relevante ontwikkelingen.

Verwijzingen

- www.utrecht10.nl
- Pagina over thema ruimte, met link naar de koers: utrecht10.stark.edition1.nl/themas/ruimte/
- Regio Atlas: https://www.regioatlas.nl/gemeenten/gemeenten_item/t/utrecht
- [Ontmoetingsplaats voor Healthy Urban Living](#) – ruimtelijk-economische koers U10
- [Samen op weg naar een uitvoeringsagenda](#)
- [Zeister oplegnotitie](#) bij de ruimtelijk-economische koers U10
- [Proces – hoe is de koers tot stand gekomen](#)

4. Onderwijs

4.1. Onderwijshuisvesting

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

De gemeente is (financieel) verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding en 1^e inrichting van schoolgebouwen van het primair onderwijs (PO), (voortgezet) speciaal onderwijs (VSO) en voortgezet onderwijs (VO). De gemeente heeft voorts een rol bij schade in bijzondere omstandigheden (verzekeren van schoolgebouwen) constructiefouten en het vergoeden van OZB aan schoolbesturen. De schoolbesturen beheren en exploiteren de schoolgebouwen vervolgens. Dit gaat om onderhoud en aanpassing in brede zin. Hiervoor ontvangen de schoolbesturen een vergoeding van het Rijk.

Maatschappelijke opgave:

De scholen voorzien van voldoende capaciteit om de leerlingen te huisvesten en voorzien van vervangende huisvesting indien noodzakelijk.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Jaarlijks wordt aan het einde van het jaar door het college, volgens de criteria van de verordening (zie kaderstelling) het Programma Onderwijshuisvesting vastgesteld van de toe te kennen huisvestingsvoorzieningen voor het komende jaar. In Gemeente Zeist wordt dit gecombineerd met een Integraal HuisvestingsPlan (IHP). De investeringen hebben financiële consequenties die met een begrotingswijziging worden voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad wordt per raadsinformatiebrief geïnformeerd inclusief IHP en Programma.

Kaderstelling:

De zorgplicht staat omschreven in de verschillende onderwijswetten:

- primair onderwijs: Wet op het primair onderwijs (Wpo);
- (voortgezet) speciaal onderwijs: Wet op de Expertisecentra (WEC);
- voortgezet onderwijs: Wet op het voortgezet onderwijs (WVO)

De procedure en de criteria om voor huisvestingsvoorzieningen in aanmerking te komen, zijn neergelegd in de **verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Zeist 2015** (verder: verordening). In plaats van de aanvraagprocedure stelt Gemeente Zeist een IHP op, waarin op basis van de criteria de voorzieningen worden toegekend.

Proces:

Op basis van de laatste teldatum (1 oktober) en de prognose (gebaseerd op woningbouw- en bevolkingsgegevens per 1 januari volgend op 1 oktober) wordt in kaart gebracht wat de (lange termijn) behoefte is van de scholen. Dit wordt afgezet tegen de beschikbare capaciteit van de scholen, zodat de extra behoefte bepaald kan worden. Dit wordt per school in het IHP opgenomen.

Een concept van het IHP wordt met de schoolbesturen besproken, zo nodig bilateraal. In het wettelijk verplichte op overeenstemming gericht overleg (OOGO) wordt de zienswijze van de schoolbesturen gevraagd. Met de zienswijze wordt rekening gehouden, dan wel gemotiveerd afgeweken.

Het college stelt het IHP en het daaruit volgende programma voor het opvolgende jaar vast. De raad wordt een begrotingswijziging en een raadsinformatiebrief voorgelegd.

Rolverdeling:

De gemeenteraad stelt de inhoudelijke kaders in de verordening en de financiële kaders in de begroting. In Gemeente Zeist wordt gewerkt met een reserve onderwijshuisvesting. Door te werken met een IHP die zich uitstrekt over 10 jaar, kunnen de financiële gevolgen over de middellange termijn bepaald worden. Mochten er extra middelen nodig zijn om aan de zorgplicht te voldoen kan daar tijdig op worden ingesprongen.

Het college stelt binnen de kaders van de gemeenteraad het IHP en Programma op in samenspraak met de schoolbesturen.

De uitvoering van de voorzieningen (bouwheerschap) ligt volgens de wet primair in handen van de schoolbesturen. In overleg met de Gemeente Zeist kan overeengekomen worden dat de uitvoering door de gemeente gedaan wordt.

Kansen en risico's:

Maatschappelijk

De zorgplicht is een wettelijke taak. De gemeente wil de scholen zo goed mogelijk faciliteren. De bezetting van de schoolgebouwen is goed. In sommige wijken is nog extra uitbreiding nodig. Soms kan verwezen worden naar leegstand bij andere scholen.

Politiek

De laatste jaren bestaat meer aandacht voor de kwaliteit van de schoolgebouwen: frisse scholen, verduurzaming, onderwijskundig. Aanpassingen van bestaande gebouwen komen echter sinds 2015 voor rekening van de schoolbesturen PO en (V)SO (bij het VO al sinds 2005). De schoolbesturen vinden de rijksvergoeding echter vaak ontoereikend om de aanpassingen te doen of grootschalige renovaties op te pakken.

Juridisch

De verantwoordelijkheden tussen schoolbesturen en gemeente zijn wettelijk gescheiden. De vorige staatssecretaris heeft echter onduidelijkheid laten ontstaan wie de kosten van renovatie draagt in relatie tot de kosten van vervangende nieuwbouw.

Financieel

In de algemene uitkering ontvangt de gemeente middelen voor deze taak. De vergoeding is gebaseerd op een gemiddelde gemeente met een gemiddeld gebouwenbestand en een sober en doelmatig niveau. De middelen zijn niet geoormerkt. Aan de zorgplicht moet worden voldaan ongeacht het *fictieve budget* in de algemene uitkering. In 2015 zijn verantwoordelijkheid en de middelen voor onderhoud (inclusief renovatie) en aanpassingen overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente hanteert een reserve onderwijshuisvesting om de fluctuaties in de investeringen op te vangen.

Verwijzingen:

[15RV001 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Zeist 2015](#)

Raadsinformatiebrief (januari 2018) over Integraal HuisvestingPlan Onderwijs 2018 en het uitvoeringsprogramma 2018

4.2. Leerplicht

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

We willen dat alle jongeren later kunnen meedoen in onze maatschappij. Hiervoor is het belangrijk dat zij een MBO-2, Havo of VWO diploma halen want dat versterkt hun kansen op de arbeidsmarkt. Om een diploma te halen is het volgen van onderwijs belangrijk. Hiervoor bestaat de leerplichtwet. Deze wet geeft gemeenten de wettelijk plicht om ervoor te zorgen dat leerlingen van 5-18 jaar onderwijs volgen. Hiertoe zijn leerplichtambtenaren en kwalificatieplicht ambtenaren aangesteld. Zij gaan in gesprek met jongeren en hun ouders die verzuimen van school. Scholen geven dit verzuim aan de leerplichtambtenaren door. Als een jongere verzuimt van school en er is meer aan de hand, bijvoorbeeld dat er de jongere problemen thuis heeft, wordt de jeugdarts betrokken. Ook kan een consulent van het Centrum voor Jeugd en Gezin meekijken als ouders dat willen. In onderstaand figuur is te zien hoe het proces eruit ziet en welke partijen daarbij zijn betrokken. Dit zijn landelijke afspraken.

Maatschappelijke opgave:

Alle kinderen/jongeren tot 18 jaar volgen geregeld onderwijs en halen een MBO-2, Havo of VWO diploma.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Het College van B&W biedt een jaarverslag te kennisgeving aan de gemeenteraad.

We willen dat alle jongeren later kunnen meedoen in onze maatschappij. Een afgeronde basisopleiding op MBO-2, havo of vwo niveau vergroot de kansen op werk. Dit betekent dat we jongeren die verzuimen zo snel mogelijk weer naar school willen krijgen. En indien nodig met ondersteuning en hulp.

Samen met de scholen zetten wij ons in om het aantal thuiszitters (leerlingen die wel op een school staan ingeschreven maar gedurende 3 maanden geen onderwijs volgen). De jeugdgezondheidszorg en het CJG zijn hierbij belangrijke partners.

Kaderstelling:

Leerplichtwet 1969

Proces:

Van elke leerling die 16 uur of meer ongeoorloofd verzuimt binnen 4 weken ontvangt de leerplichtambtenaar een verzuimmelding. In overleg met leerling/ouders, school en waar nodig met ketenpartners worden acties ondernomen om het verzuim te stoppen.

Aan leerlingen die wel staan ingeschreven maar 3 maanden niet naar school zijn geweest (thuiszitters) wordt een programma aangeboden waardoor zij zo snel mogelijk weer naar school gaan.

Als leerlingen geen schoolinschrijving hebben (absoluut schoolverzuim) , moeten zij en/of hun ouders op zoek naar een school. Als dit niet tijdig gebeurt, neemt de leerplichtambtenaar contact op met ouders/leerplicht om ervoor te zorgen dat de leerling zo snel mogelijk weer naar school gaat.

Onderstaand figuur bevat het proces wat wordt doorlopen als er sprake is van ongeoorloofd verzuim.

Rolverdeling:

Voor leerlingen tot 18 jaar zijn ouders verantwoordelijk. Zij moeten ervoor zorgen dat hun kind naar school gaat. Vanaf 18 jaar zijn jongeren zelf verantwoordelijk. De leerplichtambtenaar neemt met ouders en/of leerling contact op als er sprake is van ongeoorloofd verzuim, thuiszitten of absoluut schoolverzuim. Acties om dit aan te pakken vinden plaats met school, ouders/jongere en waar nodig met ketenpartners.

Kansen en risico's:

- Kansen

Schoolverzuim (of uitval) kan een signaal zijn dat er meer aan de hand is bij een leerling. Doordat de leerplichtambtenaar goed samenwerkt met het Centrum voor Jeugd en Gezin, kan de oorzaak van het verzuim samen met het CJG in een vroegtijdig stadium aangepakt worden. Hiermee kan voorkomen worden dat het probleem escaleert en het gezin een beroep moet doen op zwaardere jeugdzorg.

Leerplichtambtenaren werken nauw samen met de scholen. Hierdoor melden scholen tijdig ongeoorloofd verzuim en zijn de leerplichtambtenaren regelmatig te vinden op de scholen. Voor de leerlingen, ouders en scholen is dit een positieve ontwikkeling. Voor de gemeente/leerplichtambtenaren betekent dit een aanpassing van werkprocessen, waarmee het werk meer binnen en met school wordt gedaan, maar voor de gemeente kan het ertoe leiden dat we meer formatie nodig hebben.

Verwijzingen:

Nadere informatie is te vinden op de website van de landelijke vereniging voor leerplicht en RMC: Ingrado, te weten www.ingrado.nl

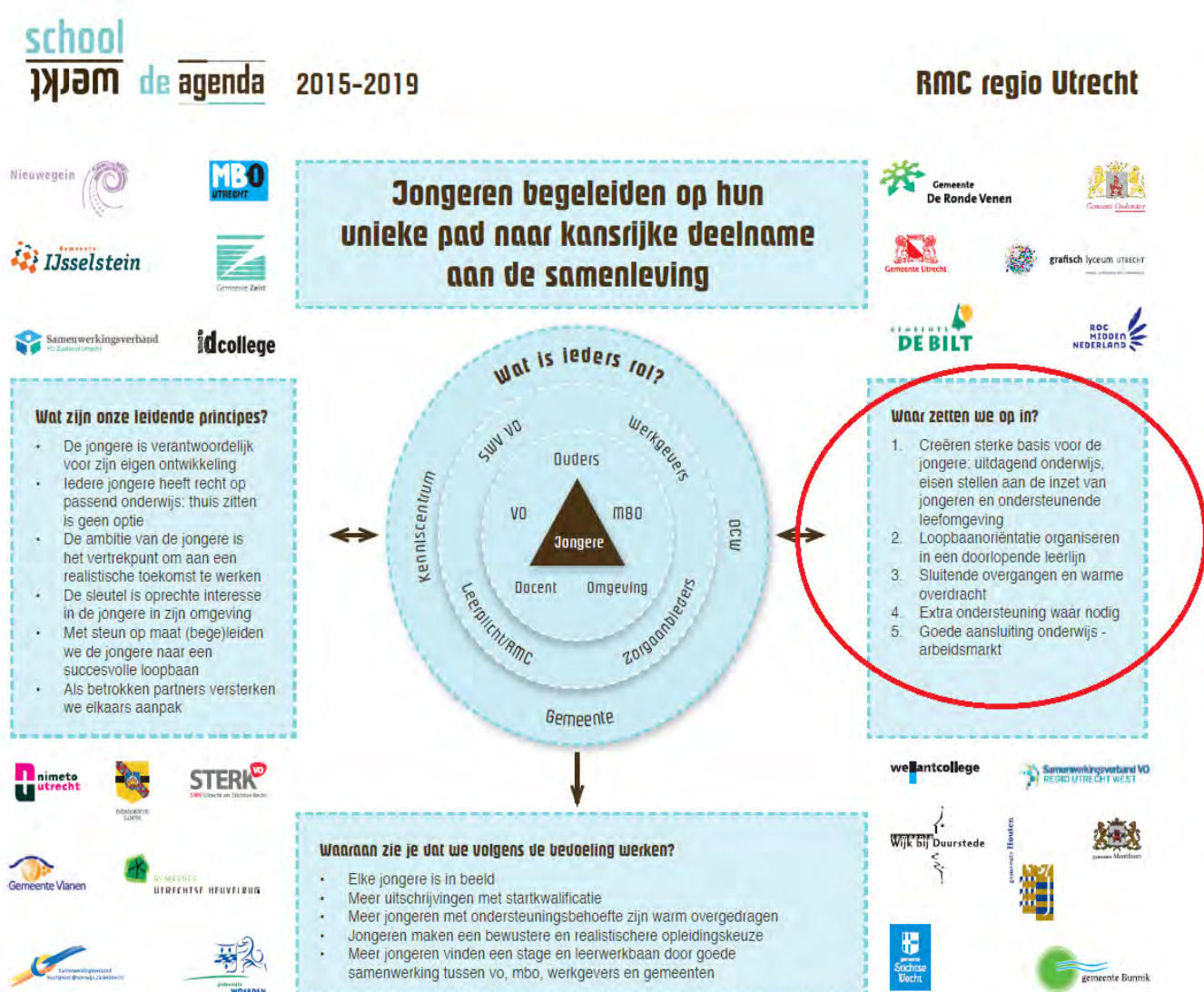
4.3. RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten)

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

Wij willen dat jongeren zich ontwikkelen om goed te kunnen participeren in de samenleving. De RMC zet zich daarvoor in. Kerntaak van de RMC is het verminderen van het aantal voortijdig schoolverlaters (jongeren zonder startkwalificatie dwz een opleiding HAVO/VWO of minimaal MBO). Wij beperken ons niet tot het voorkomen van uitval en begeleiden van voortijdig schoolverlaters naar school maar kijken breder en richten ons bijvoorbeeld ook op het begeleiden naar werk. Voor ons reden om ons werk uit te voeren binnen de regio Utrecht onder de naam SCHOOL WERKT.

Wij begeleiden jongeren op hun unieke pad naar een kansrijke deelname aan de samenleving.

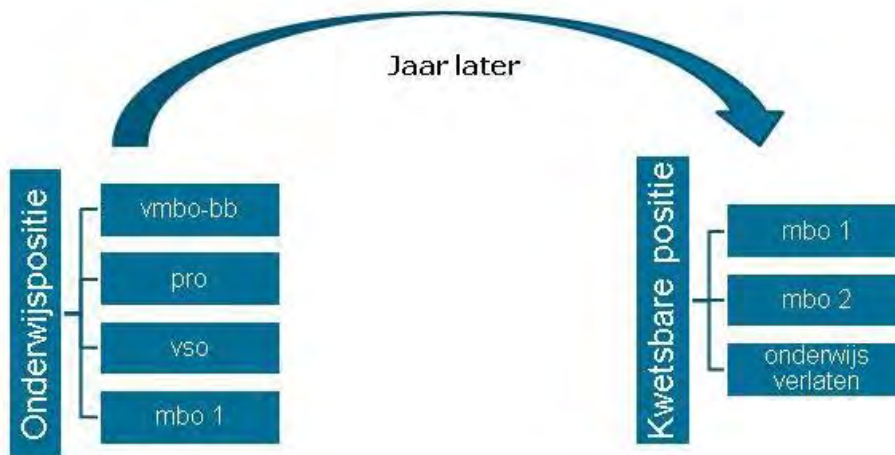
In onderstaand plaatje is te zien wat wij doen en met welke partners we hierin optrekken.

Klik [hier](#) om het filmpje te zien over onze regionale aanpak voortijdig schoolverlaten.

Op onze website www.schoolwerkt.nl staat informatie over ons beleid en de acties die wij uitvoeren.

Een deel van de doelgroep voortijdig schoolverlaters zijn jongeren in kwetsbare posities. Momenteel is er veel aandacht voor deze groep vanuit het ministerie van OC&W. In onderstaand figuur is te zien welke jongeren vallen onder de definitie 'jongeren in kwetsbare posities'.

Op regionaal niveau is er een werkgroep 'jongeren in kwetsbare positie' waarin gezamenlijk acties worden ontwikkeld met scholen, gemeenten het UWV en werkgevers. Op lokaal niveau speelt de Regionale Dienst Werk en Inkomen een belangrijke rol. De RDWI is er voor jongeren in kwetsbare posities die het onderwijs verlaten door hen zoveel mogelijk te helpen aan een betaalde baan.

Maatschappelijke opgave:

Ondanks de inzet van ouders, scholen, gemeenten en onze vele kernpartners zijn er toch jongeren die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie (een diploma HAVO/VWO of minimaal MBO niveau 2). Deze jongeren (voortijdig schoolverlaters) hebben hun kans om zich optimaal te ontwikkelen niet gepakt. Hierdoor hebben zij minder kennis en sociale vaardigheden dan jongeren met een startkwalificatie waardoor zij een achterstand hebben op hun algemene ontwikkeling. Hierdoor zijn hun kansen op de arbeidsmarkt beperkt. Vaak hebben zij geen zinvolle dagbesteding wat kan leiden tot overlastgevend of crimineel gedrag.

Onze maatschappelijke opgave is om jongeren te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald en degene die ongeoorloofd verzuimen of uitvallen te begeleiden zodat zij hun startkwalificatie behalen. Wij voeren deze opdracht samen uit met het onderwijsveld en schakelen zonodig ketenpartners in zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin om oorzaken van uitval en verzuim aan te pakken.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Het onderwerp aanpak voortijdig schoolverlaten en begeleiding 'jongeren in kwetsbare posities' staat hoog op de landelijke politieke agenda. Dit maakt dat wij van het Ministerie specifieke opdrachten krijgen met geormerkte middelen en de beleidsvrijheid van de lokale politiek niet zo groot is.

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor:

- Het maken van afspraken met scholen voor voortgezet onderwijs, onderwijsinstellingen voor mbo, en andere instellingen en organisaties die te maken hebben met voortijdig schoolverlaten over de inzet en verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten.
- Het zorgdragen voor de totstandkoming van een regionaal netwerk van die scholen, instellingen en organisaties.

- Het organiseren en coördineren van de meldingen van voortijdig schoolverlaten en schoolverzuim, het registreren van deze meldingen, het begeleiden van studenten en schooluitvallers en zorgdragen voor de doorverwijzing naar onderwijs en arbeidsmarkt.
- Verantwoording aan het Ministerie van OC&W in de vorm van een jaarlijkse RMC Effectrapportage.

Kaderstelling:

De RMC-wetgeving is niet in een aparte wet vastgelegd. In de Wet op het Voortgezet Onderwijs (Wvo), de Wet educatie en beroepsonderwijs (Web) en de Wet op de expertise centra (Wec) zijn een aantal artikelen opgenomen over voortijdig schoolverlaten en de functie van de RMC hierin.

In samenwerking met het onderwijs en de regiogemeenten is de regionale schoolwerktagenda opgesteld voor de periode 2015-2019. In dit beleidsdocument is te lezen dat wij onze wettelijke taken hebben vertaald in regionale acties. Specifieke taken voor de gemeente zijn²:

- de basis voor onze MBO studenten te versterken.
Dit doen wij door meer zichtbaar te zijn voor jongeren en docenten door vaker op scholen aanwezig te zijn en de zorg voor de jongeren zo dicht mogelijk bij de school te organiseren. (vestigingsgericht en instellingsgericht werken). Ook zijn er afspraken over de taakverdeling en samenwerking met het onderwijs in situaties waar leerlingen ongeoorloofd verzuimen (verzuimprotocol).
- organiseren van loopbaanoriëntatie voor studenten
Voor studenten kan het moeilijk zijn om een keuze te maken in een studiepakket of een vervolgopleiding. Wij organiseren zelf geen activiteiten maar denken mee met de scholen, maken afspraken met hen en spreken de scholen erop aan dat dit voldoende gebeurt. Wel besteden de RMC medewerkers aandacht aan dit onderwerp tijdens de gesprekken met ongeoorloofd verzuimers en schooluitvallers.
- sluitende overgangen en warme overdracht
De overgang van het vmbo naar het MBO kan bij sommige leerlingen een probleem opleveren bijvoorbeeld omdat zij geen goede studiekeuze kunnen maken. Dit kan ertoe leiden dat zij gaan uitvallen zonder startkwalificatie. Om dit te minimaliseren maken wij samen met de scholen gebruik van Integrip, een programma waarin wij de studenten kunnen volgen totdat zij staan ingeschreven bij een MBO. Als zich problemen voordoen, wordt de leerplicht of RMC ingeschakeld door de scholen.
- extra ondersteuning waar nodig
Studenten met leer- en/of gedragsproblemen krijgen zoveel mogelijk begeleiding binnen de school. Als gemeente kunnen wij aanvullende dienstverlening aanbieden door ons CJG.
- aansluiting onderwijs –arbeidsmarkt
In samenwerking met de gemeentelijke diensten Werk & Inkomen, het onderwijs en partijen in de aanpak jeugdwerkloosheid (voorheen actieplan jeugdwerkloosheid) zorgen wij ervoor dat er voldoende leerwerkbanen en stages worden gecreëerd, gevonden en behouden zodat studenten hun opleiding kunnen volgen. Hierin is ook aandacht voor de kansen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Met werkgevers gaan wij in overleg om de wensen van hen en het aanbod van het onderwijs beter op elkaar te laten aansluiten. Het MBO krijgt een extra wettelijke taak om het onderwijs beter te laten aansluiten op de vraag op de arbeidsmarkt. Klik [hier](#) voor nadere informatie

Op subregionaal niveau hebben wij aanvullende acties.

- Eén daarvan is de samenwerking Regionale Dienst Werk en Inkomen. Aangezien veel voortijdig schoolverlaters geen gebruik maken van de dienstverlening van de RMC trajectbegeleiders maar wel hun weg weten te vinden naar de RDWI biedt de Trajectbegeleider ook daar haar dienstverlening aan in de vorm van voorlichting- individuele gesprekken en is contactpersoon voor de MBO's in het team Actie.Talent. Hierin voeren wij ook specifieke taken uit om nieuwkomers zonder startkwalificatie te begeleiden naar onderwijs en heeft de RDWI een belangrijke taak in het begeleiden van jongeren in kwetsbare posities die uitvallen in het onderwijs om hen te begeleiden naar werk.

² Zie tekst in de rode cirkel in het plaatje.

- Voor jongeren die langer dan één jaar voortijdig schoolverlater zijn bieden wij intensieve begeleiding om hen te ondersteunen in het vinden van een passende opleiding of betaald werk. Wij hebben ervoor gekozen om outreachend te werken door jongeren thuis te bezoeken om hen te motiveren gebruik te maken van deze diensten.

Proces:

Op basis van de instructies die staan vermeld in nieuwe wet- en regelgeving en brieven van het Ministerie maken we samen met de gemeenten in de regio Utrecht en de scholen beleid. Dit vertalen wij in jaarlijks een subregionaal activiteitenplan wat door de colleges van B&W van de vijf gemeente wordt vastgesteld. De raad ontvangt dit plan ter kennisname. Aan het eind van het kalenderjaar ontvangt de raad een rapportage met de behaalde resultaten van het afgelopen schooljaar in de vorm van een RMC jaarverslag.

Rolverdeling:

De gemeente Utrecht is centrumgemeente voor de regio Utrecht, de gemeente Zeist voor de subregio Utrecht Zuidoost (Bunnik, de Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist). In onze subregio is niet alleen de aanpak van schooluitval maar ook schoolverzuim in het MBO ondergebracht. Van het rijk ontvangen wij hiervoor geoormerkte middelen.

De verantwoordelijkheid voor het behalen van een startkwalificatie ligt bij leerlingen tot 18 jaar bij hun ouders. Vanaf 18 jaar zijn jongeren zelf verantwoordelijk.

Kansen en risico's:

De kansen en risico's voor de gemeente op dit dossier zijn er bijna niet omdat wij te maken hebben met het uitvoeren van wettelijke taken (en aanvullende instructies) en geoormerkte middelen ontvangen. Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor de aanpak jeugdwerkloosheid en kunnen aangesproken worden op onze resultaten.

Verwijzingen:

Ministerie OC&W: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv

Landelijke Vereniging Leerplicht/RMC www.ingrado.nl

Regionaal beleid en activiteiten: www.schoolwerkt.nl

5. Sport, Cultuur en Recreatie

5.1. Sport- en beweegvisie

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

<https://youtu.be/h0tezhSOxWw>

In 2015 is door de raad de sport- en beweegvisie 2015-2020 vastgesteld. De visie is tot stand gekomen in een interactief proces met verschillende werkgroepen. De werkgroepen bestonden uit een brede afvaardiging van onder meer de sport- en beweegaanbieders, professionele instellingen uit het maatschappelijke veld, betrokken inwoners en gemeentelijk medewerkers. De sport- en beweegvisie geeft koers en richting en is kaderstellend voor toekomstige beleidsontwikkelingen. De sport- en beweegvisie beschrijft hierbij **wat** we willen bereiken en **waarom** we dat willen. Jaarlijks wordt in een uitvoeringsprogramma vastgesteld **hoe** we deze doelen gaan behalen.

Maatschappelijke opgave

Uit onze centrale ambitie '*Sport zet Zeist in beweging!*' volgt nadrukkelijk dat we de mensen in Zeist aan het sporten en bewegen willen krijgen en ook willen houden!

In Zeist erkennen we het belang van sport als ultieme vorm van vrijetijdsbesteding, maar hebben we ook oog voor de toenemende maatschappelijke meerwaarde ervan. Sport draagt bij aan het welzijn en de gezondheid van mensen en vergroot de betrokkenheid bij onze samenleving. Mensen ontmoeten elkaar en stimuleren sociale verbanden waardoor de leefbaarheid in onze gemeente, kernen en wijken wordt vergroot. Sport biedt kansen om mensen met verschillende achtergronden mee te laten doen en erbij te horen. Sportvoorzieningen leveren een positieve bijdrage aan ons vestigingsklimaat en dragen bij aan gezonde, vitale inwoners. En dat is wat we willen, want een goede gezondheid draagt bij aan de kwaliteit van leven.

Om hier invulling aan te geven hebben we vier deelambities geformuleerd, die een directe vertaling zijn van de belangrijkste wensen en aandachtspunten welke door de verschillende werkgroepen zijn geventileerd:

1. Sport- en beweegstimulering: '*Sport als nummer 1 vrijetijdsbesteding in Zeist!*'
2. Maatschappelijke rol van sport: '*In Zeist stimuleren we elkaar om mee te doen!*'
3. Accommodaties: '*In Zeist kun je overal sporten of bewegen!*'
4. Organisatie: '*We werken in Zeist zoveel mogelijk samen!*'

Aandachtsgebieden per deelambitie:

1. Sport- en beweegstimulering
 - o Sport meer toegankelijk
 - o Sport meer onder de aandacht
 - o Sport(verenigingen) in hun kracht
2. Maatschappelijke rol van sport
 - o Wie en waar zijn onze doelgroepen?
 - o Meer bewegen zet mensen in beweging!
 - o Een veilig sport- en beweegklimaat
3. Accommodaties
 - o Onze accommodaties en buitenruimte brengen we op orde
 - o De openbare ruimte in Zeist richten we meer beweegvriendelijk in.
 - o Binnen de exploitatie(s) bieden we meer ruimte voor ondernemerschap.
4. Organisatie
 - o Taak- en rolverdeling overheid, samenleving, organisaties
 - o Krachten bundelen en betrokkenheid vergroten!
 - o Als gemeente ontschotten we de beleidsterreinen

Politiek/bestuurlijke opgave

De sport- en beweegvisie is vastgesteld door de raad in 2015, momenteel wordt hier uitvoering aan gegeven. Binnen de deelambities 1 en 2 zijn geen grote/significante bestuurlijke opgaven te verwachten. Voor deelambitie 3 is in 2017 het masterplan buitensportaccommodaties eind 2017 vastgesteld door de raad, zie paragraaf 5.2 van dit overdrachtsdocument. De komende jaren staan in het teken van de verdere uitrol hiervan, uiteraard met betrokkenheid van de raad. Direct danwel via de ingestelde Financiële (audit) Commissie. Hetzelfde geldt voor de uitvoering van de ambities en doelstellingen die we hebben met het zwembad. Weliswaar meer op afstand en samen met een partner, maar zeker nog onder een bepaalde controle van de gemeente.

Een vergelijkbaar masterplan zal in 2018 voor de binnensportaccommodaties worden ontwikkeld, uiteraard met betrokkenheid van de raad. In 2019 zal vorm en inhoud worden gegeven aan een nader te ontwikkelen tarievensysteem voor de sport dat meer recht doet aan de beginselen van openbaarheid, transparantie en rechtvaardigheid.

Kaderstelling

De sport- en beweegvisie is -voor de periode 2015-2020- kaderstellend voor de uitvoer van het sport- en beweegbeleid op de onderdelen sport- en beweegstimulering, maatschappelijke rol van sport, accommodaties en organisatie.

Proces

Sinds 2015 wordt uitvoering gegeven aan de sport- en beweegvisie, door jaarlijks in uitvoeringsprogramma's vast te leggen hoe we de doelen gaan bereiken. Dit komt tot stand op basis van monitoring en evaluatie van de afgelopen periode en de ambities (voortkomend uit de sport- en beweegvisie) voor de komende periode. Een belangrijke factor bij de uitvoer van voornamelijk deelambities 1 en 2 van de visie is de inzet van buurtsportcoaches die werken onder de werknaam *Sportief Zeist*. Zij organiseren vraaggericht en met de samenleving hun activiteiten.

Op het gebied van accommodaties en organisatie lopen enkele grotere strategische (verander)trajecten, zoals de afgelopen periode het masterplan buitensportaccommodaties en de verzelfstandiging van het zwembad en de komende periode (naast de uitvoering van voornoemde projecten) de ontwikkeling van een masterplan voor de binnensportaccommodaties en de ontwikkeling van een nieuw tarievensysteem.

Rolverdeling

Zeist is een sportieve gemeente met veel verschillende sportaanbieders en een relatief groot aantal inwoners dat graag wil sporten en bewegen. De buurtsportcoaches werken samen met sport- en beweegaanbieders en professionele instellingen uit het maatschappelijke middenveld. Op deze wijze blijft dit sportieve klimaat in stand en wordt dit waar nodig verder versterkt. De activiteiten die zij ontplooiën komen rechtstreeks voort uit de sport- en beweegvisie en worden jaarlijks vastgelegd in een uitvoeringsprogramma.

Daarnaast is uiteraard dagelijks een groot aantal verenigingen en vrijwilligers actief welke – samen met de gemeentelijke sportmedewerkers – een belangrijke bijdrage leveren aan de instandhouding van onze sportinfrastructuur.

Kansen en risico's

- Kansen: Het heeft lange tijd ontbroken aan een formeel en actueel kader om integraal afwegingen te kunnen maken binnen het domein van sport en bewegen. Dit heeft lange tijd gezorgd voor versnippering, (ervaren) willekeur en onduidelijkheid onder betrokken partners.

Kansrijk is daarnaast het sterke integrale karakter van de visie welke samenwerking tussen alle betrokken partijen en beleidsterreinen stimuleert. Door deze krachtenbundeling is er nog meer mogelijk. Los van het visiedocument zelf, is het (interactieve) proces om tot de visie te komen op zich zelf ook een belangrijk resultaat geweest. De wijze waarop de visie tot stand is gekomen heeft een positieve impuls gegeven aan het thema: ambtelijk, bestuurlijk én in de samenleving. Dit is inmiddels terug te zien in de uitvoering, waar stakeholders elkaar goed weten te vinden en er simpelweg concreet uitvoering wordt gegeven aan de visie!

- Risico's: De sport- en beweegvisie is op hoofdlijnen geformuleerd, letterlijk op visieniveau. Het is daarmee niet uitgesloten dat toekomstige ontwikkelingen en/of gebeurtenissen niet geheel binnen dit kader vallen. In dat geval zullen afwegingen worden gemaakt die aansluiten bij het karakter van de visie.

Verwijzingen

[Sport- en beweegvisie Zeist 2015-2020](#)

[Verkorte versie van de visie](#)

[Uitvoeringsprogramma sport- en beweegvisie 2017-2018](#)

5.2. Masterplan buitensportaccommodaties

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

In het masterplan worden (meerjaren) keuzes gemaakt over aard, omvang en kwaliteitsniveau van sportparken alsmede de bijbehorende financiële gevolgen. Het masterplan fungeert daarmee tevens als kapstok voor alles wat er op (gemeentelijk) buitensportaccommodatiegebied gebeurt in Zeist, nu en in de toekomst.

Maatschappelijke opgave

Voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties en een sportief ingerichte buitenruimte, vormen een voorwaarde om te kunnen sporten. In principe beschikken we in Zeist over een ruim aanbod aan buitensportaccommodaties dat goed verspreid ligt over de gemeente. Veel van deze accommodaties worden goed benut en hebben zelfs wachtlijsten, anderen hebben juist weer een overcapaciteit. Ook is de laatste jaren waar te nemen dat het type vraag en de doelgroep verandert. Dit heeft gezorgd voor een disbalans tussen vraag en aanbod, wat zich op meerdere locaties voordoet. Tot slot bestaat er een aantal concrete accommodatievraagstukken, die met kwaliteit of veranderende speltechnische eisen te maken hebben. Deze zijn omwille van (financieel noodzakelijk) defensief onderhoud, maar ook omwille van gebrek aan een integraal plaatje vooralsnog in de wachtkamer zijn gezet.

Door uitvoering van het Masterplan ontstaat over de langere termijn een meer divers, evenwichtiger, vitaler, toekomstbestendiger en beter betaalbaar (zowel vanuit het perspectief van de gemeente als voor de gebruikers/verenigingen) areaal aan buitensportaccommodaties in Zeist.

Politiek/ bestuurlijke opgave

Het Masterplan is in november 2017 aangenomen door de raad. Op basis hiervan worden vanaf begin 2018 de komende jaren verschillende deelprojecten opgestart en kunnen we een lang gekoesterde maatschappelijke wens vervullen om te komen tot een toekomstbestendig aanbod aan

buitensportaccommodaties in de gemeente Zeist. Bij de besluitvorming is er een motie aangenomen, waarin de portefeuillehouder heeft toegezegd om bij de aanleg van kunstgrasvelden met de direct betrokken verenigingen te bespreken of de toepassing van een duurzamere infill (TPE) dan rubbergranulaat mogelijk is. Daarnaast worden voor de raad per vervanging en/of nieuwe aanleg de financiële consequenties van het gebruik van TPE in beeld gebracht en ter besluitvorming voorgelegd. Voorgestelde werkwijze is om dit in januari of februari 2018 in een verzamelbegrotingswijziging plaats te laten vinden voor het totale bedrag dat extra benodigd is.

Verder zullen we uiterlijk medio 2019 terugkomen bij de raad met de resultaten van de voorbereiding van Fase 2 van het Masterplan en wordt de raad om verdere besluitvorming gevraagd. Tussentijds wordt de raad door middel van raadsinformatiebrieven hieromtrent op de hoogte gehouden.

Kaderstelling

In onze sportvisie is de wens uitgesproken om te komen tot een meer adequaat, uitgebalanceerd en toekomstbestendig aanbod aan buitensportaccommodaties. Hiermee wilden we niet alleen beschikken over kwalitatief uitstekende en toegankelijke accommodaties, maar ook inzetten op vitale en gezonde verenigingen. Er bestonden echter diverse fysieke, financiële en beleidsmatige aandachtspunten die opgelost moesten worden voordat we deze ambitie daadwerkelijk waar konden maken. Het Masterplan Buitensportaccommodaties is nodig als beleidskader voor toekomstige ontwikkelingen, afwegingen en bestuurlijke besluiten met betrekking tot het realiseren, onderhouden en in stand houden van de (gemeentelijke) buitensportaccommodaties.

Daarnaast kan met behulp van het Masterplan direct een aantal concrete knelpunten worden opgelost, zoals rondom de sportinfrastructuur van de buitensportaccommodaties in Zeist. We zijn naar de toekomst toe financieel in control.

Alleen door uitvoering van het Masterplan ontstaat over de langere termijn een meer divers, evenwichtiger, vitaler, toekomstbestendiger en beter betaalbaar (zowel vanuit het perspectief van de gemeente als voor de gebruikers/verenigingen) areaal aan buitensportaccommodaties in Zeist.

Proces

Als logisch vervolg op de eerder genoemde sportvisie, het uitvoeringsprogramma en de bestuursopdracht masterplan, is er in 2016 een start gemaakt met het opstellen van een Masterplan Buitensportaccommodaties. Na tussentijdse besluitvorming over de kaders, die op 28 maart 2017 heeft plaatsgevonden, is de verdere uitwerking ter hand genomen wat heeft geleid tot het uitgewerkte Masterplan Buitensport-accommodaties dat in november 2017 door de Raad is aangenomen. Dit Masterplan beoogt de aandachtspunten en knelpunten op te lossen en zorgt op de langere termijn voor het invullen van de ambitie door middel van een meer divers, evenwichtiger, vitaler, toegankelijker, toekomstbestendiger en beter betaalbaar buitensport- en beweegaanbod in Zeist. Het masterplan behelst een veranderopgave voor de huidige accommodaties, financiële kaders voor incidentele en structurele kosten voor uitvoering hiervan alsmede (eerder dit voorjaar al vastgestelde) kaders voor toekomstige keuzes ten aanzien van deze voorzieningen.

Rolverdeling

Er is een projectgroep opgesteld welke aansluiting heeft gezocht met direct betrokkenen vanuit de gemeentelijke organisatie die een goed beeld hebben van vraag/aanbod, ontwikkelingen en mogelijkheden die zich in de verschillende sportvoorzieningen voordoen.

Het masterplan is vooral samen met de sportverenigingen opgesteld en kan rekenen op breed draagvlak onder deze verenigingen. Vanaf de start van het Masterplan is direct de verbinding gezocht met de betrokken (hoofd)gebruikers, zijn relevante stakeholders in het proces betrokken. Door middel van een continue dialoog tussen deze partijen is gestaag maar slagvaardig toegewerkt naar een eindresultaat. Verder is er een klankbordgroep geformeerd welke o.a. betrokken is bij het samen vaststellen van uitgangspunten, die gehanteerd zijn bij de uitgewerkte clustervoorstellen.

De Raad is door middel van raadsinformatiebrieven gedurende het proces op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Verder is in maart 2017 een set van beleidsregels, een inventarisatiedocument en een notitie 1e verkenning met oplossingsmogelijkheden voorgelegd aan de Raad, waarop zij haar goedkeuring heeft gegeven. Hiermee werden in vroegtijdig stadium de contouren bepaald binnen welke beleidsmatige,

fysieke én financiële kaders het Masterplan verder uitgewerkt kon worden. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een volwaardig Masterplan Buitensportaccommodaties. Dit Masterplan is in november 2017 is aangenomen door de Raad, inclusief een drietal moties (parkeeronderzoek Blikkenburg, instellen Financiële Commissie vanuit de Raad en toepassing van duurzamere infill (TPE) dan rubbergranulaat ten behoeve van onze kunstgrasvelden.

Kansen en risico's

Traject samenwerking gebruikers bij implementatie:

De in het plan geschetste oplossingen dienen de komende jaren op een aantal onderdelen nog uitgewerkt te worden. Er zal nog verder moeten worden uitgewerkt hoe de verschillende gebruikers in de praktijk met elkaar gebouw en sportparken gaan delen. Partijen hebben nu een positieve grondhouding en zijn zeker bereid dit traject met elkaar aan te gaan. De totstandkoming van deze afspraken zit de uitvoering van de fysieke aanpassingen van het Masterplan dan ook niet in de weg.

Traject beoogde uitbreiding van sportpark Noordweg:

Een belangrijk aspect (risico maar tegelijkertijd natuurlijk een grote kans) betreft de beoogde uitbreiding van sportpark Noordweg (binnen grondgebied en jurisdictie van de gemeente De Bilt).

Aan dit proces zijn diverse aandachtspunten verbonden:

- mogelijkheid en tijdslijn verwerving grond,
- natuurwaarden en ecologie,
- aandachtspunt bestemming van de grond.

Vrij te spelen gronden

Op meerdere locaties worden gronden vrijgespeeld die alternatief kunnen worden ingezet en aangewend. Dit biedt kansen.

Verwijzingen

[Sport- en bewegvisie Zeist 2015-2020](#)

[Beleidskaders masterplan buitensportaccommodaties v1.0](#)

[RV Uitwerking Masterplan Buitensportaccommodaties](#)

[Masterplan Buitensportaccommodaties 1.0](#)

5.3. Kunst, cultuur, erfgoed en mediabeleid

Korte omschrijving

Het in 2017 volledig vernieuwde beleid van de gemeente Zeist voor beeldende kunst, cultuur, erfgoed en media. Het vernieuwd beleid is tot stand gekomen met inwoners, ondernemers en sector en aangevuld door de raad met een 10-tal speerpunten (op onder meer draagvlak, doelgroepen, ondernemerschap, diversiteit en kwaliteit). Het beleidskader voor de komende jaren zet in op de kansen ook met cultuurbeleid een extra impuls te geven aan de kwaliteit van het leef-, woon-, werk- en uitgaansklimaat in Zeist.

Maatschappelijke opgave:

In de aflopende raadsperiode is met gemeenteraad, sector, inwoners, ondernemers en betrokken organisaties een nieuwe dynamiek tot stand gekomen. Sector en ruim 70 culturele instellingen, organisaties en initiatieven zijn georganiseerd in een 8-tal platforms (Podia, Slot, Amateurkunst, Erfgoed, Film, Beeldende Kunst, Diversiteit en Vrijwilligers-initiatieven) (www.cultuurinzeist.nl). Aanleiding was de ontwikkeling van de Cultuurvisie. Na het vaststellen van de Cultuurvisie, *Zeist kans- en cultuurrijk* voor de beleidsperiode 2017-2020 volgde een extra investering in de Cultuurbegroting (+ 25%) naar 4,3 miljoen (inclusief Slot) (Kadernota 2018-2021). Opgave voor nu is de beleidsambities verder tot uitvoering te brengen (een bruisend Zeist voor, van en met iedereen), de dynamiek vast te houden en op koers te blijven in de uitvoering van het beleid mét de door de raad vastgestelde (10) speerpunten en Cultuurvisie.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Voor de raad is het nu vooral van belang met de sector, inwoners en ondernemers de dynamiek er in te houden. Dat kan door, samenwerkingen en ambities op tempo te houden en als raad met de samenleving en sector de energie vast te houden in de sector. Inzet is en blijft ook zo met kunst en cultuur de kwaliteit van het woon-, -werk-, leef- en uitgaansleven in Zeist verder te blijven versterken (Zeist Bruist)

Kaderstelling:

Het wettelijk kader voor kunst en cultuur is beperkt; gemeenten zijn vooral zelf aan zet om naast de basis (bibliotheken, lokale media, cultuureducatie en podiumaanbod) een bij maat en omvang van het verzorgingsgebied passende diversiteit in aanbod, evenementen, festivals en initiatieven te ondersteunen. In een Cultuurpact (Provincie Utrecht), Basiswetgeving Bibliotheken, werkafspraken rond de inzet van IDEA/Bibliotheek (Bunnik, De Bilt, Soest en Zeist) en KunstenHuis/Muziekschool (De Bilt en Zeist) en intentieverklaring Streefbeeld Wegh der Wegen (Provincie Utrecht, Amersfoort, Soest, De Bilt en Utrecht) is aanvullend beleidskader ontwikkeld.

Proces en rolverdeling

Na het vaststellen als basis voor het nieuwe cultuurbeleid van de Cultuurvisie, *Zeist kans- en cultuurrijk*, opbrengst van een dynamisch interactief traject met raad, sector, inwoners en ondernemers, volgde het uitbreiden van de Cultuurbegroting. Uitvoering van het vernieuwde beleid is aan het College; de basis is op orde (Bibliotheek, KunstenHuis, Theater), ondersteuning voor een aantal organisaties en hun platforms is uitgebreid, (tussentijdse (voortgangs-) afstemming ook over behaalde resultaten maken deel uit van het reguliere proces van begrotingen, jaarverslagen en jaarrekeningen.

Kansen en risico's:

De kansen en risico's beperken zich vooral tot de kans op het verlies van maatschappelijk draagvlak en betrokkenheid. Inzetten blijft van belang op reguliere afstemming, informatie-uitwisseling, tijdige vooraankondiging, melding en promotie van (culturele) evenementen met de inzet van (sociale) media, afstemming met de sector (culturele cafés) en een intensief accountmanagement (uitvoering)

Verwijzingen:

[Cultuurvisie, Zeist kans- en cultuurrijk 2017-2020](#) (Zeist 4 juli 2017 17RV028)

RIB over [Cultuurpact Provincie Utrecht en gemeente Zeist](#) (RIB17.133, 7 november 2017)

5.4. Slot Zeist

Korte beschrijving

Slot Zeist met Broeder- en Zusterplein is een van de belangrijkste erfgoedlocaties voor Zeist en de provincie, Heuvelrug en de Warande. De gemeente Zeist zet zich in voor de versterking van de unieke waarde van dit buitenplaatsicoon. De ambitie is om het Slot verder te positioneren als bijzondere cultuurhistorische locatie met een rol in het netwerk van kasteelmusea, buitenplaatsen en bijzondere locaties als kasteelmuseum met bijzondere tentoonstellingen. We onderzoeken hoe de positionering en aantrekkingskracht ook middels renovatie en herinrichting van Slot Zeist verder is te versterken. Ook fysieke werkzaamheden en aanpassingen aan het Slot zijn in die zin in de meeste gevallen vergunningsplichtig in het bijzonder bij activiteiten staat borging van de cultuurhistorische waarden voorop. Sommige activiteiten verdagen zich wellicht niet met de waarden en kunnen zelfs omgevingsvergunningsplichtig zijn.

Een van de belangrijkste historische erfgoed monumenten in Zeist en de regio en eerste in de categorie Utrechtse Buitenplaatsen als Nationaal Monument omvat Slot Zeist (in eigendom van de gemeente Zeist) en de Broeder- en Zusterpleinen met Grote Zaal of Kerk (in eigendom van de Evangelische Broeder Gemeente (EBG)). Slot Zeist is per 01-01-2017 in exploitatie van Slot Zeist Horeca BV (SZHBV - samenwerking Figi en Oud London). Meerdere functies en activiteiten worden gecombineerd; commerciële verhuur en exploitatie via SZHBV (Brasserie en Zaalverhuur) met congressen, symposia en (!) Ashtonia en andere (culturele, toeristische en recreatieve) bijzondere en veelal subsidiabel activiteiten (Slotconcerten, Slottheater, Slottuintheater, Gilde en Exposities Culturele Vleugel (gemeente Zeist) aangevuld met de inzet als Toeristisch Overstap Punt (TOP i.s.m. Provincie Utrecht).

Maatschappelijke opgave

Opgave is na een periode van verkenningen met inwoners, ondernemers en gebruikers (SlotLab 2016) nu de uitstraling verder te openen alsmede het bijzondere erfgoedkarakter, de monumentale, toeristische en culturele uitstraling van Slot Zeist te handhaven bij voorkeur in combinatie met laagdrempelige, sterke en verder te intensiveren exploitatie. De complexiteit van de combinatie van (veelal gemeentelijk te subsidiëren) vrijwilligersactiviteiten met commerciële verhuur en exploitatie (Brasserie en Verhuur) vraagt inzet op sterke coördinatie, overleg en afstemming met en voor alle betrokkenen (met name Gemeente Zeist als eigenaar, gebruiker en subsidient en SZHBV als exploitant). Inzet is het publieksbereik, gebruik en het bijzondere karakter van Slot Zeist te versterken om ook zo een extra bijdrage te leveren aan positie van Zeist als culturele en recreatieve hotspot.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Voor de Raad is vooral toezicht aan de orde op de uitvoering van het besluit tot voortzetting van het cultuurhistorische profiel in combinatie met een versterkte exploitatie (optimaal gebruik) en het beheer, onderhoud en renovatie van het Slot als gemeentelijk eigendom (vastgoed).

Kaderstelling:

Het Slot is en blijft bij raadsbesluit eigendom van de gemeente Zeist, vergunningen voor gebruik sorteren onder het te actualiseren evenementen- en cultuurbeleid, gebruik kan deels worden gestimuleerd in het kader van het vernieuwde, met sector en samenleving ontwikkelde cultuurbeleid (*Zeist, kans – en cultuurrijk 2018-2021*) en in regie en contractuele samenwerkingen met SZHBV.

Proces

De gemeentelijke betrokkenheid maakt deel uit van het de uitvoering van het actuele cultuurbeleid (*Zeist, kans – en cultuurrijk 2018-2021*), vastgoedbeheer en beleid inzake toerisme, recreatie en evenementen.

Rolverdeling:

De Raad heeft in 2016 gekozen voor het handhaven van de actuele rol van Het Slot in combinatie met een verdere versterking van gebruik, uitstraling en exploitatie.

Kansen en risico's:

De contracten met SZHBV vragen intensief bestuurlijk toezicht vanuit een verbindende en initiërende rol en met ondersteuning vanuit een direct accountmanagement

Verwijzingen:

<https://www.slotzeist.nl/>

[Cultuurvisie Zeist, kans- en cultuurrijk](#)

6. Sociaal Domein

6.1. Transformeren: doorbraak

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De uitdaging van de transformatie in het sociale domein is doen wat nodig is en mensen op maat bedienen. Het afgelopen jaar hebben we daarom, samen met onze maatschappelijke partners, doorbraak-sessies georganiseerd. Acht teams van 20 deelnemers (zowel beleid als uitvoering) bespraken casuïstiek en ontwikkelden doorbraken op casusniveau. Centraal stond het mogelijk maken van maatwerk door te starten vanuit het perspectief van de persoon zelf en niet vanuit onze eigen professionele regels en financiële voorwaarden. We gebruikten de driehoek 'Publieke waarden' als methodisch ankerpunt voor het ontwikkelen van doorbraken bij knellende casussen.

Naast het ontwikkelen van concrete oplossingen, was het vooral de bedoeling dat professionals en partners van elkaar zouden leren. Immers, vrijwel iedereen is er van overtuigd dat de transformatie in het sociale domein alleen slaagt, als publieke organisaties niet alleen uitvoeren, maar ook gezamenlijk leren wat er beter kan. In de doorbraaksessies leerden we bottom-up. Uitvoerders bespraken casuïstiek en onderzochten ook wat dat betekent voor beleid en bestuur. In sessies met bestuurders legden we deze doorbraken op beleids- en bestuursniveau voor. Dit zogenaamde systeemleren moet ertoe leiden dat we in de toekomst steeds minder knelpunten in ons systeem hebben en de nadruk van onze inzet meer op preventie komt te liggen.

Anders helpen, een doorbraak voor Louis:

<https://www.youtube.com/watch?v=86K59zHsN0U>

Introductie door Albert Jan Kruiter:

<https://www.youtube.com/watch?v=IjLJZoxtrgc>

Maatschappelijke opgave

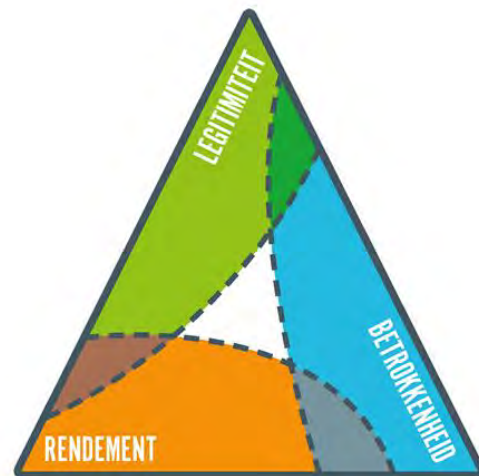
In onze visie op transformeren uit 2016 hebben we het volgende eindbeeld opgeschreven:

'In onze hele organisatie leren we van vragen van inwoners en worden we enthousiast van het vinden van de juiste oplossingen, waarbij we niet onnodig vasthouden aan beleid, regels en systemen. We zoeken naar een juiste afweging met gezond verstand in de driehoek van regels, financiën en betrokkenheid. Iedereen (van hoog tot laag in de organisatie) draagt z'n steentje bij aan het realiseren hiervan. Nieuw beleid en regelingen ontstaan vanuit gezamenlijk leren van de praktijk. Van daaruit wordt ook nagedacht hoe aan de voorkant geïnvesteerd kan worden in een goede basis van wonen en leven in Zeist (preventie en oog voor kwetsbare inwoners).'

Hierbinnen hebben we drie centrale veranderingen vastgesteld:

- van systeemdenken naar mensdenken
- van binnen de kaders blijven naar de beste oplossingen
- van problemen onnodig ingewikkeld maken naar begrijpelijke goede oplossingen

Doorbraak gaat over het goede doen voor mensen die dit nodig hebben. Een doorbraak is nodig bij casussen waar we allemaal buikpijn van krijgen en onszelf de vraag stellen kan dit niet anders en simpeler. Ja, het kan als we dit mogelijk willen maken (doorbraak).

Maar de doorbraakgedachte geldt niet alleen bij moeilijke casussen, maar is ook van toepassing op simpele casussen: het goede doen voor mensen die dit nodig hebben doen we in al ons werk. Het gaat erom dat we werken aan hetzelfde doel en wegblijven uit discussies over wie wat moet betalen?

De afgelopen periode hebben we met Doorbraak geïnvesteerd in de samenwerking. Voor nu is het belangrijk dat we de vruchten van de investering gaan plukken en verder in dezelfde mindset gaan komen. Hiervoor is samen leren belangrijk, maar vooral ook dat we enthousiast zijn hierover en geloof hebben en houden in deze manier van werken. Inwoners plukken de vruchten hiervan door maatwerkoplossingen die bij hun situatie passen.

Politiek/bestuurlijke opgave

De kaders voor het vormgeven van de doorbraakgedachte zijn in de vorige collegeperiode tot stand gekomen.

Medio 2017 wordt de werking van het Doorbraakbudget geëvalueerd. Hierin worden concrete adviezen gegeven over hoe het Doorbraakbudget het beste door te ontwikkelen is. Deze evaluatie wordt door college vastgesteld en met de raad gedeeld.

Kaderstelling

Wet- en regelgeving

Geldende regelgeving in het sociaal domein, waaronder Jeugdwet, Wmo en Participatiewet.

Kaderstelling gemeentebeleid/eerdere besluiten:

- [Brede Sociale Visie Zeist: "Van zorgen voor, naar zorgen dat"](#)
- [RIB Transformeren naar mensgericht denken en handelen](#)
- [Begroting 2018, paragraaf pilot doorbraakbudget](#)

Proces

Van september 2016 tot begin mei 2017 hebben we kennisgemaakt met de doorbraakgedachte en leerden professionals uit het sociaal domein hoe je deze gedachte in de praktijk kan toepassen. Dit traject werd uitgevoerd onder begeleiding van IPW van Albert Jan Kruiter.

We constateerden dat zonder extra inspanning we geen brede implementatie zouden bereiken en daarom is er een vervolgproject geformuleerd, waarin we als gemeente en partners zelf in de lead zijn. Om te zorgen dat de doorbraakgedachte bij alle professionals in het sociaal domein top of mind blijft, maar dat niet alleen. We willen dat ze er in de praktijk ook mee aan de slag zijn, dat het de doorbraakgedachte heel normaal wordt. Dit project loopt tot medio 2018.

Rolverdeling

Wie zijn de betrokken inwoners/ partijen?

Gemeente, Centrum voor Jeugd en Gezin en Sociaal Team zijn de ambassadeurs voor de doorbraakgedachte naar de andere partijen uit het sociaal domein. Verder maken we onderscheid tussen zorgpartijen die het vaakst betrokken zijn bij het ontwikkelen doorbraken, zoals de corporaties en RSD, en partners die we minder intensief bij het traject hoeven te betrekken.

Wat is de rol (invloedssfeer) van de raad in het proces?

- Het primaat van de besluitvorming van het Doorbraaktraject ligt bij het college.
- Het Doorbraaktraject levert belangrijke leerervaringen die voor de kaderstelling door de raad van belang zijn om mee te nemen.

Kansen en risico's

(maatschappelijk, politiek, juridisch en financieel)

Kans:

De belangrijkste kans van het doorbraaktraject is dat we starten vanuit de leefwereld van de inwoner en komen tot maatwerk. Niet alleen op casusniveau, maar door de leerervaringen vast te leggen en te noteren hoe vaak iets voorkomt, komen we ook in positie om tot maatwerk op beleidsniveau te komen.

Risico:

Met de Doorbraakgedachte geven we meer ruimte aan de professional om tot maatwerk te komen. Het is daarom belangrijk dat bestuur, management en beleid bewust zijn van het feit dat ze wijkteammedewerkers echt de ruimte geven en niet vervallen in een risicoregelreflex als het anders loopt dan verwacht.

Verwijzingen

[Begroting 2018, paragraaf pilot doorbraakbudget](#)

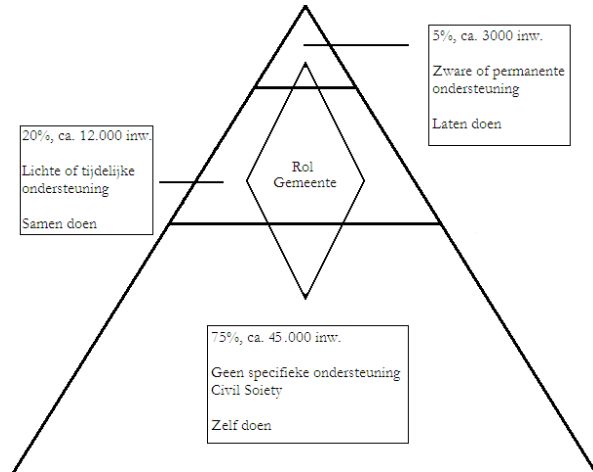
Anders helpen, een doorbraak voor Louis (2017): <https://www.youtube.com/watch?v=86K59zHsN0U>

Introductie door Albert Jan Kruiter (2016): <https://www.youtube.com/watch?v=IJLJZoxtgqc>

6.2. Evaluatie Decentralisaties Wmo-begeleiding en Jeugdhulp

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

Het doel van de evaluatie Decentralisaties Wmo-begeleiding en Jeugdhulp is om te beoordelen waar we na 2 ½ jaar decentralisaties staan en daarvan te leren. Het moet raadsleden handvaten bieden voor de agenda van de gemeenteraad voor de volgende raadsperiode. Daarnaast wil ook de ambtelijke organisatie gebruik kunnen maken van de leerpunten uit de evaluatie voor verdere optimalisatie.

Maatschappelijke opgave

Wie krijgt er last van als er iets niet goed gaat? Met deze vraag steeds voor ogen en het uitgangspunt dat de inwoner vooral het 'goede leven in Zeist' moet ervaren, proberen medewerkers in het sociaal domein zo goed mogelijk hun werk te doen. Een evaluatie kan helpen om even met de blik naar achteren weer grote stappen naar voren te zetten. Daar doen we het voor.

Politiek/ bestuurlijke opgave

Met de decentralisaties is de gemeente nog veel nadrukkelijker als opdrachtgever, uitvoerder (met de teams) en eindverantwoordelijke in het sociaal domein in positie gekomen. Ook financieel is met de decentralisaties de begroting van de gemeente vrijwel verdubbeld. Dit heeft een grote impact op de gemeente als bestuur en als organisatie.

Kaderstelling

De decentralisaties Wmo-begeleiding en Jeugdhulp zijn een wettelijke taak, die zo wordt uitgevoerd sinds 1 januari 2015. In 2014 zijn de lokale en regionale basisbesluiten genomen om dit beleid uit te voeren voor Zeist. Sinds 2015 is de raad via de stamtafels bijgepraat over de ontwikkelingen in dit domein.

Proces

De evaluatie wordt opgebouwd door een analyse te doen op de beschikbare informatie en onderzoeken (P&C-documenten, voortgangsrapportages, klanttevredenheidsonderzoeken, bezwaarschriften, beleidsdocumenten, etc.). Daarnaast worden interviews gehouden met stakeholders (gemeenteraad, college, professionals (inclusief cliëntenorganisaties) en ambtenaren (lokaal en regionaal). De evaluatie zal in januari 2018 worden afgerond en ter vaststelling aan het college worden voorgelegd. Bij het inwerkprogramma van de raad zal ook speciale aandacht gegeven worden aan het sociaal domein, waarbij de evaluatie meegewogen zal worden.

Rolverdeling

De evaluatie wordt in januari 2018 door het college vastgesteld en ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd. Op basis hiervan kunnen de fracties bepalen wat ze van belang vinden, qua monitoring en agendasetting voor de nieuwe raadsperiode.

Kansen en risico's

Kansen en risico's betreffen meer het sociaal domein in z'n geheel dan specifiek dit onderwerp.

Verwijzingen

[14RV0010 Beleidsplan decentralisatie AWBZ - Wmo](#)

[14RV0015 Regionaal beleidskader Jeugdhulp en lokaal beleidsplan transitie jeugd](#)

[16RV0024 – Risicodeling Jeugdhulp](#)

[RIB15.094 – Voortgangsrapportage decentralisaties](#)

www.waarstaatjegemeente.nl

6.3. Evaluatie Brede Sociale Visie

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

In 2012 is de Brede Sociale Visie vastgesteld door de Raad. Doel van de BSV is tweeledig: alle ontwikkelingen in het Sociaal Domein worden afgestemd en in samenhang bekeken én de visie geeft richting aan de toekomst van Zeist.

Kern van de BSV is het centraal stellen van zes uitgangspunten die in Zeist gebruikt worden als kapstok om ontwikkelingen in het sociaal domein aan op te hangen.

De zes uitgangspunten zijn:

1. in Zeist geloven we in de eigen kracht van mensen en hun omgeving
2. in Zeist laten we de regie bij mensen zelf
3. in Zeist verwachten we dat mensen deelnemen aan het maatschappelijk leven
4. in Zeist zorgen we voor mensen in kwetsbare situaties
5. in Zeist hechten we waarde aan maatwerk
6. in Zeist zorgen we *met* elkaar

Maatschappelijke opgave

De Brede Sociale Visie is, zoals gezegd, uit 2012. Sinds 2015 hebben gemeenten diverse taken erbij gekregen, via de decentralisaties. Maar ook voor inwoners zijn er zaken fundamenteel veranderd. De diverse decentralisaties kennen allemaal hun eigen Visie en Plannen. De vraag is of anno 2017 de uitgangspunten en inhoud van de Brede Sociale Visie nog in lijn zijn met de losse, sindsdien opgestelde, beleidsstukken en uitvoeringsplannen.

Politiek/ bestuurlijke opgave

Doel van de evaluatie is conclusie trekken over of de Brede Sociale Visie bijdraagt aan een samenhangend sociaal beleid en daarmee moet blijven bestaan, vernieuwd of vervangen moet worden.

Kaderstelling

Niet van toepassing.

Proces

De evaluatie bevindt zich in een afrondend stadium. Alle input wordt verwerkt. Afronding wordt verwacht in januari 2018. Op de uitkomst kan, omwille van zorgvuldigheid, nu nog niet vooruit worden gelopen. Het resultaat zal actief worden gedeeld met de nieuwe raad.

Verwijzingen

[17RV064 Regionale koers maatschappelijke opvang beschermd wonen U16
https://www.zeist.nl/organisatie-bestuur/gemeentebestuur/visiedocumenten/](https://www.zeist.nl/organisatie-bestuur/gemeentebestuur/visiedocumenten/)

6.4. Herijking strategische kaders Participatiewet en Monitoring van de bijstand

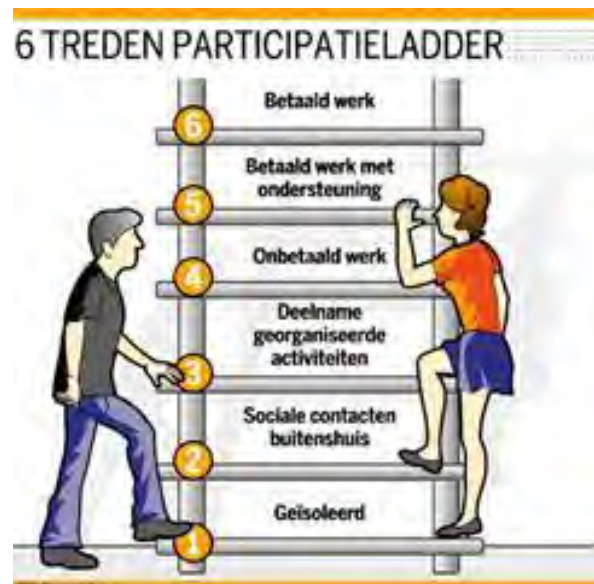
Het is gebruikelijk dat de pas gekozen gemeenteraden de kaders aangeven, waarbinnen de uitvoering van de Participatiewet gaat plaatsvinden de komende vier jaar. De huidige kaders dateren uit een periode waarin de gemeenten aan de vooravond stonden van de drie transities. Inmiddels staat de lokale infrastructuur voor de uitvoer van de extra zorgtaken (Jeugd, Passend onderwijs en Wmo) en zijn de aandelen van de BIGA Groep in handen van de vijf gemeenten.

Hoewel er bij alle partijen de wens en inzet is om te komen tot maximaal haalbare zelfredzaamheid van onze inwoners, constateren we (bij een integrale afweging bij cliëntvragen) nog volop uitdagingen voor de komende jaren. Hoewel de adagium 'lokaal tenzij' nog steeds opgaat, zien we voldoende aanknopingspunten om op regionaal niveau meer rendement te halen uit de samenwerking en een meer integrale positionering van de kolom Participatie binnen het sociaal domein.

Daarom worden nieuwe kaders opgesteld die passen bij de veranderde omstandigheden.

Maatschappelijke opgave

Binnen het sociaal domein streven we naar 'maximaal haalbare zelfredzaamheid' van onze inwoners. We vinden immers dat iedereen binnen haar/zijn mogelijkheden moet kunnen meedoen in de samenleving, ongeacht zijn/haar beperkingen. Hierbij is de Participatiewet een belangrijk instrument. Het doel van de Participatiewet is immers om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de maatschappij. Sociale problemen hebben vaak een samenhang met een vorm van financiële problematiek. Dit aspect pleit voor een integrale maatwerkaanpak in het sociaal domein. Binnen de Participatiewet streven we naar een 'inclusieve arbeidsmarkt', bieden we inwoners integrale inkomensondersteuning, eventueel schuldhelpverlening en zoveel mogelijk activatie en begeleiding naar (betaald) werk. Daarbij onderscheiden we enkele kwetsbare groepen. In het nieuwe kader beschrijven we op welke wijze we aan deze opdracht vorm en inhoud gaan geven en duiden we de verhoudingen met de Wmo, onderwijs en de (verlengde) Jeugdhulp.

Politiek/bestuurlijke opgave

We streven naar vaststelling van de strategische kaders Participatiewet door de gezamenlijke regionale gemeenteraad vóór 1 juli 2018. Hiermee worden de nieuwe gemeenteraden in positie gebracht.

Kaderstelling

De focus van deze opgave ligt op de Participatiewet. Deze opgave willen we integraal oppakken, door de Participatiewet in de context van het sociaal domein te schetsen. Dit betekent dat we de belangrijkste relaties willen benoemen en de consequenties hiervan voor het kader Participatie. Belangrijke thema's zijn dan vanuit de Wmo dagbesteding, een passende overgang onderwijs/jeugdhulp naar (betaald) werk, de aanpak jeugdwerkloosheid en nieuwkomers. Voor jongeren willen we een integrale benadering 16–23 jaar, waarin RMC en (verlengde) jeugdhulp zijn opgenomen. We hanteren daarbij ook de Brede Sociale Visie als uitgangspunt.

Voorlopige planning

Gereed

1 december 2017
15 januari 2018

Wat

Vaststellen bestuursopdracht
Evaluatie huidige strategische kader:
- interviews afzonderlijke gemeenten
- opbrengst voorliggende periode
- benoemen nieuwe thema's
Gesprekken stakeholders (Biga, RSD, werkgevers, klanten)
Oriënterende raadsbijeenkomst
Input adviesraden sociaal domein
Opleveren strategische kaders
Adviestraject, consultatie DB en Biga, bespreking en
Vaststelling Strategische kaders door colleges en raden

Rolverdeling

De strategische kaders worden van kracht, nadat de regionale gemeenteraden deze hebben vastgesteld.
- Wat is de rol (invloedssfeer) van de raad in het proces?

Kansen en risico's

Onze ambities vragen om een professionele werkgeversbenadering, servicegerichte dienstverlening en bovenal sociaal ondernemerschap. De RDWI heeft in 2016 een verandertraject ingezet om te komen tot een netwerk-organisatie. We onderzoeken of deze beweging voor gemeenten heeft geleid tot voldoende samenwerking met de lokale sociale infrastructuur. De Biga zit in een proces tot doorontwikkeling naar social enterprise. De kansen die dit biedt nemen we mee in het nieuwe kader. Dit in relatie tot de opgaven waar de sociale teams voor staan vanuit de context: 'één gezin, één plan, één regisseur'. In de strategische kaders doen we verder een uitspraak over de huidige ontschottingsafspraken tussen de gemeenten. Dit naar aanleiding van de evaluatie 'Ontschotting, die vanuit de opdracht tot evaluatie die in de vorige strategische kader is neergelegd. De schuldhelpverlening is belegd bij de RDWI. Binnen de strategische kaders willen we hiervoor uitgangspunten opnemen.

Het betreft een opgave om te komen tot een integraal kader Participatie als onderdeel van het sociaal domein. We waken er voor dat het een (te) breed kader sociaal domein wordt.

Verwijzingen

14RV0052 Raadsvoorstel RV Participatie en inkomen in de regio Kromme Rijn Heuvelrug
Toekomstbestendige strategische kaders

6.5. Bestaanszekerheidsbeleid en uitvoering

Het Zeister bestaanszekerheidsbeleid;

Een steuntje in de rug voor inwoners die leven in financiële krapte

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

Soms schieten voorzieningen, zoals de Bijstand of de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, tekort om voldoende bestaanszekerheid te bieden. Daarnaast blijkt in de praktijk dat mensen die leven in een financieel krappe situatie regelmatig te maken hebben met een stapeling van problemen, zoals laaggeletterdheid of psychische problematiek. Het kan zorgen voor langdurige chronische stress en dat maakt het lastig om de financieel krappe situatie te verbeteren.

De meerwaarde van het Zeister Bestaanszekerheidsbeleid zit in het gegeven dat het samen met een netwerk aan professionals ervoor zorgt dat volwassen en kinderen zo veel mogelijk zelfstandig grip krijgt op het eigen leven. De ambitie, overeenkomend met de ambitie voor heel het sociaal domein, is:

*‘In het sociaal domein streven we ernaar **dat iedereen grip heeft op het eigen leven**. Dat betekent dat iedereen zoveel mogelijk **zelfstandig** kan voorzien in zijn/haar basisbehoeften en een prettig leven kan leiden.’*

Maatschappelijke opgave:

Doordat niet iedereen in staat is om zelfstandig grip op het leven te krijgen en/of te houden is het belangrijk dat we in die situaties actief een helpende hand bieden. Om samen met degene om wie het gaat te werken aan een toekomstperspectief. Soms is deze hulp alleen voor een bepaalde periode nodig en soms zal deze hulp blijvend nodig zijn. Zelfredzaamheid kent grenzen. Het Zeister Bestaanszekerheidsbeleid speelt hierop in. Het is zo vormgegeven, dat de komende jaren meer vrijheid ontstaat voor professionals om samen met inwoners ‘op maat’ te bekijken wat wel en niet een helpende hand biedt. Er is een helder eindbeeld geschetst, waarin een beweging wordt gemaakt van generiek beleid naar meer maatwerk. Deze beweging wordt de komende paar jaar doorontwikkeld door een mensgerichte werkwijze en het instellen van activerend jongpakket en een flexibel budget.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

In de praktijk willen we de komende jaren zien dat er bij organisaties als de RDWI minimaal 70% van het totaal aantal inwoners dat leeft onder of op de grens van 130% van het sociaal minimum inkomen, gebruik maakt van het bestaanszekerheidsbeleid.

Een andere doelstelling is in drie jaar te bewerkstelligen dat 50% van de kinderen en jongeren van ouders met een inkomen tot 130% van het minimuminkomen gebruik maakt van het Jongpakket.

De voortgang van de ontwikkelingen zal afgestemd worden met de raad en daar waar het bestaanszekerheid het budgetrecht van de raad raakt, zal instemming gevraagd worden.

Kaderstelling:

Het bestaanszekerheidsbeleid is gebaseerd op de Brede Sociale Visie.

Proces:

Alvorens het Zeister Bestaanszekerheidsbeleid is ontwikkeld, is eerst een brede evaluatie opgezet voor het vorige beleid; Minimabeleid “inkomen en eruit komen, beleid vóór mensen met een sociaal minimum en tégen sociale uitsluiting”. Dit beleid stond centraal van 2013 tot de eerste helft van 2017.

De evaluatie bracht de effecten in beeld van het minimabeleid en bood input voor het Zeister Bestaanszekerheidsbeleid.

Zowel de evaluatie als het nieuwe beleid is tot stand gekomen middels een intensieve samenwerking tussen het netwerk van professionals in Zeist, er zijn enkele inwoners geïnterviewd die daadwerkelijk baad hebben bij het beleid, en de gemeenteraad. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd, waaronder een inspiratiebijeenkomst als aftrap in opmaat naar het nieuwe beleid. Door de verbinding vast te houden, door het verwerken van tips, wensen, kennis van experts buiten de gemeente en toekomstvisies vanuit diverse invalshoeken is zowel de evaluatie als het beleid door de gemeenteraad vastgesteld.

Planning

In 2018 zal aan de hand van het uitvoeringsplan, wat begin 2018 gereed is, de verdere doorontwikkeling opgepakt worden.

Kansen en risico's:

Door deze maatwerkbenadering willen we graag antwoord krijgen op de vraag in hoeverre het inzetten van een flexibel budget onder de voorwaarden van betrokkenheid en tijdelijkheid, helpt om mensen daadwerkelijk grip te laten krijgen op het leven.

Verwijzingen:

[16RV065 Evaluatie minimabeleid; Inkomen en eruit komen Beleid vóór mensen met een laag inkomen en tegen sociale uitsluiting.](#)

[17RV032 Zeister Bestaanszekerheidsbeleid](#)

[Het Zeister Bestaanszekerheidsbeleid; Een steuntje in de rug voor inwoners die leven in financiële krapte](#)

6.6. Maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

Decentralisatie maatschappelijke opvang en beschermd wonen vanuit de centrumgemeente Utrecht naar de regiogemeenten in Zuidoost Utrecht.

Maatschappelijke opgave

De eerste en tweede kamer zijn akkoord gegaan met de decentralisatie van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen van de centrumgemeenten naar de regiogemeenten, met ingang van 1 januari 2020 (kan mogelijk ook 2021 of 2022 worden). Tot nu toe heeft centrumgemeente Utrecht maatschappelijke opvang en beschermd wonen onder haar hoede gehad. Dit wordt per 1 januari 2020 overgebracht naar alle regiogemeenten. De tendens is om cliënten BW en MO niet meer intramuraal in een instelling maar extramuraal in de wijk te huisvesten. Dit stimuleert de participatie van cliënten aan de samenleving en benut optimaal hun eigen kracht. Dit betekent dat aan een aantal randvoorwaarden in Zeist moet worden voldaan, met name op het gebied van huisvesting, begeleiding in de wijk en het creëren van draagvlak in de wijk.

- pilots worden opgestart in 2018 en 2019
- financiële kaders moeten worden verduidelijkt in 2018-2019
- duidelijk moet worden over welke aantallen cliënten we het in Zeist hebben

Politiek/bestuurlijke opgave

Welke besluiten moeten wanneer genomen worden?

<i>In november 2017</i>	is de Regionale Koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen goedgekeurd door de raad van Zeist.
<i>Eind 2019</i>	Vervolgens moet e.e.a. vertaald worden naar de Zeister lokale situatie. zal de gemeenteraad van Zeist moeten beslissen over de lokale uitwerking van het item BW/MO voor Zeist.

Kaderstelling

- Wet- en regelgeving rijk en gemeente
- Regionale Koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16

Proces

Wat is het proces tot nu toe, en hoe is dit tot stand gekomen?

Tot nu toe hebben de vier regio's (Zuidoost Utrecht, Lekstroom, West Utrecht en stad Utrecht) de Regiokoers in gezamenlijkheid ontwikkeld. Themabijeenkomsten zijn gehouden met cliënten, cliënt organisaties, zorgaanbieders, ambtenaren en bestuurders. De regiokoers is vervolgens in alle U16 colleges en raden vastgesteld in de periode september-december 2017.

Wat is de planning?

De komende jaren (2018-2019) worden gebruikt voor:

- het lokaal realiseren van pilots
- duidelijkheid verkrijgen over precieze aantallen cliënten
- duidelijkheid verkrijgen over toegekende budgetten
- het scheppen van nieuwe huisvestingsmogelijkheden, begeleiding in de wijk en stimuleren van draagvlak in iedere wijk.

Eind 2019 wordt in iedere gemeente een raadsvoorstel gepresenteerd hoe de decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang lokaal wordt uitgewerkt.

Rolverdeling

Betrokken inwoners en partijen zijn:

- cliënten BW en MO en hun vertegenwoordigers
- mantelzorgers
- burenen
- zorgaanbieders (in Zeist met name Kwintes, maar ook Tussenvoorziening, Leger des Heils, Altrecht)
- overheid: gemeenten in de regio, centrumgemeente Utrecht, Rijk
- VNG

De raad heeft vooral een kaderstellende en controlerende functie.

Kansen en risico's

Kansen

Kansen zijn er nu om cliënten beter te integreren binnen de samenleving. Mits op een juiste wijze gerealiseerd kunnen (ex)cliënten een bijdrage leveren aan de samenleving door bv vrijwilligerswerk, burenencontact etc. Wellicht kunnen sommigen van hen ook begeleid worden naar een betaalde baan.

Risico's

Niet iedere cliënt kan in de wijk wonen. Sommige cliënten zullen blijvend in een intramurale instelling moeten verblijven. Cliënten met een forensisch verleden zullen extra zorgvuldig moeten worden behandeld.

Verder is er een financieel risico. Niet uitgesloten kan worden dat de budgetten die worden overgedragen, te krap zullen zijn. Hier wordt momenteel door centrumgemeente Utrecht intensief lobby op gevoerd om dit te voorkomen.

Ook bestaat de mogelijkheid dat er niet voldoende (gevarieerde) huisvestingsmogelijkheden zijn. Er is vooral behoefte aan kleine, betaalbare appartementen.

Verwijzingen

Algemeen (bijv. VNG-stukken)

- [Brief VNG aan vaste commissie VWS tweede kamer over regie op beschermd wonen \(ECSD/U201601544\)](#)

Zeist (Raadsvoorstellen e.d.)

- [17RV064](#)
- [Regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16](#)

7. Volksgezondheid en Milieu

7.1. Milieuvisie en Global Goals (duurzaamheid – circulaire economie)

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

In 2016 stelde de gemeenteraad de Brede Milieuvisie vast, met daarin ambities ten aanzien van klimaat en energie, circulaire economie en andere milieuthema's. Dit richtinggevende document is samen met de samenleving tot stand gekomen.

De komende jaren wordt, wederom samen met de samenleving, hard gewerkt om deze doelen te behalen. Hiervoor heeft de gemeenteraad ook budget beschikbaar gesteld. Er wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld.

Motto van dit programma en deze samenwerking is:

Daarnaast heeft de gemeente Zeist haar eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden. Dit uit zich o.a. in verduurzaming van ons eigen vastgoed, duurzaam inkopen, vergroening van leges enz. Om de doelen uit de Brede Milieuvisie te behalen zullen kansen moeten worden herkend, gepakt en zal iedereen hier een bijdrage aan moeten leveren. Dit vraagt dus een bijdrage vanuit de gehele gemeentelijke organisatie.

Maatschappelijke opgave

Iedereen wil in een prettige omgeving wonen, werken en verblijven. Veranderingen in de kwaliteit van de leefomgeving - zowel positief als negatief - raken dan ook iedereen. Daarom heeft de gemeente Zeist samen met inwoners een Brede Milieuvisie opgesteld. Deze visie heeft tot doel om te zorgen dat inwoners, organisaties, bedrijven en gemeente samen dagelijks werken aan een beter milieu en een betere leefomgeving in Zeist. De visie nodigt uit om in beweging te komen. Daarbij maken we onderscheid in vier thema's, de zogenaamde pijlers:

1. **Klimaat en energie:** we gaan op weg naar een klimaatneutraal Zeist in 2030;
2. **Circulaire economie:** we handelen vanuit kringlopen en hergebruik, delen en gebruiken in plaats vanuit bezit;
3. **Levend netwerk van natuur, landschap en cultuurhistorie:** we zorgen voor een met groen dooraderd Zeist;
4. **Gezonde leefomgeving en kwaliteit van leven:** we zetten ons in voor een goede lucht- en waterkwaliteit, minder geluidshinder en een duurzame voedselvoorziening.

De beoogde resultaten per pijler:

Pijler 1:

- Op het grondgebied van de gemeente Zeist wordt in 2030 evenveel energie duurzaam opgewekt als aan energie verbruikt. Dit moet ertoe leiden dat de (netto) CO₂-uitstoot in Zeist in 2030 naar nul gaat.
- Tussendoel: in 2020 is er 30% CO₂-reductie ten opzichte van 2010.
- Geen fossiele brandstoffen in 2050.
- Duurzame gebiedsontwikkeling met ingang van 2017. Voor ruimtelijke plannen met grote invloed op de fysieke leefomgeving, waarbij de gemeente vanaf 2017 betrokken wordt, wordt gestreefd naar

aardgasvrij en energieneutraal bouwen. Waar dit niet haalbaar blijkt, wordt zoveel mogelijk een energieneutraal-ready bouw nagestreefd.

Pijler 2:

- De gemeente Zeist volgt de landelijke ambitie van 250 kilo naar 100 kilo restafval per inwoner per jaar in 2020.
- In 2030 wordt de groene kringloop verder gesloten door meer biomassa binnen Zeist te benutten en meer regionaal voedsel te benutten.

Pijler 3:

- In 2030 is biodiversiteit het centrale uitgangspunt bij de aanleg en het beheer van openbaar groen en water.
- In 2015 was 17,6% van het verhard oppervlak niet aangesloten op riolering. Voor 2020 is de ambitie dat 30% is afgekoppeld en in 2030 50%.

Pijler 4:

- Naar aanleiding van de nieuwe Omgevingswet zijn goede milieukwaliteiten in 2030 geborgd in de nieuwe Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.
- Naar 2030 toe worden duurzame vormen van vervoer gestimuleerd.

Politiek/ bestuurlijke opgave

In nauwe samenwerking met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties wordt uitvoering gegeven aan de Brede Milieuvisie. Wij verwachten dat dit resulteert in jaarlijkse uitvoeringsplannen, waarvan het eerste uitvoeringsplan door de raad wordt vastgesteld. Voor de opgave is jaarlijks structureel € 350.000.- beschikbaar tot 2030.

In pijler 1 wordt een energieplan opgesteld. Als dit gereed is, zal het ter vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Het energieplan brengt ons naar klimaatneutraal in 2030. Hiervoor zijn naar verwachtingen extra investeringen nodig. Deze investeringen komen bovenop het hierboven genoemde budget van € 350.000,-. Een denkrichting om de toekomstige investeringen uit het energieplan te dekken is om gebruik te maken van de RIOZ-reserve.

In 2018 moet er een besluit genomen worden over het Energieplan. Hoe gaan we een eerste stap zetten (tot 2020) om de doelstelling om uiteindelijk in 2030 klimaatneutraal te zijn realiseren en met welke bijkomende kosten.

Kaderstelling

In december 2015 is een internationaal Klimaatakkoord gesloten. Nederland sluit aan bij de Europese 20-20-20 doelstelling, een klimaat- en energiepakket met regelgeving die ervoor moet zorgen dat de CO₂ uitstoot in het jaar 2020 met 20 procent is afgenomen.

De doelstellingen voor 2020 zijn:

1. 20 procent minder CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990
2. 20 procent minder energieverbruik
3. 20 procent van het totale energiegebruik moet afkomstig zijn uit hernieuwbare energie, zoals wind- en zonne-energie.

In het Energieakkoord van januari 2016 zijn de energiedoelen na 2020 vastgelegd. In 2023 moet 16% duurzame energie worden opgewekt. De CO₂-uitstoot moet in 2030 met 40% zijn gedaald op Europees niveau (vergeleken met 1990). En in 2050 met 80-95%.

De ambitie van de gemeente Zeist sluit hierbij aan en heeft eveneens een focus op energie. De ambitie van de gemeente is behaald als in 2030 de CO₂-emissies voor energie netto nul is voor het gehele gemeentelijk grondgebied.

In 2012 is de uitvoering van het programma Zeist Duurzaam gestart. In 2014 kwamen hier nog ambities bij vanuit het coalitieakkoord, o.a. het verduurzamen van 3.000 woningen.

Voorbeelden zijn de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, het manifest duurzaam inkopen, Zeist sinds 2012 fairtrade-gemeente, en de oprichting van het platform stadslandbouw. Ook zijn er vele duurzame buurtinitiatieven ondersteund en succesvol tot uitvoering geholpen. Met het werk van Stichting Energie Zeist (SEZ) wordt de ambitie uit het coalitieakkoord om de bestaande woningvoorraad te verduurzamen invulling gegeven.

Ondanks deze goede stappen met bijbehorende resultaten, is een centrale coördinatie, facilitering en stimulering nog wel nodig voor een succesvol vervolg. De focus van het programma Zeist Duurzaam is bovendien steeds meer op duurzame energieopwekking en energiebesparing komen te liggen. De nog lopende projecten en acties kunnen allemaal ondergebracht worden bij één van de 4 pijlers van de Brede Milieu Visie (zie bijlage 3 van het uitvoeringsplan). Hierdoor worden de projecten en acties uit de Brede Milieu Visie en het vervolg van Duurzaamheid integraal opgepakt. Projecten als SEZ, verduurzaming gemeentelijke gebouwen en energiebesparing bij bedrijven zijn dan ook terug te vinden in het uitvoeringsplan.

Nog niet kaderstellend

Global Goals, Wereldwijde context: Sustainable development goals

Zeist heeft zich in 2009 aangesloten bij de gemeenten die de Millenniumdoelen actief uitdragen. In de loop van 2015 zijn de Millenniumdoelen overgegaan in de Sustainable Development Goals. Deze 17 doelen geven tot het jaar 2030 richting aan de wereldwijde actie voor duurzame ontwikkeling. Zeist staat vanuit het commitment aan de Millenniumdoelen in het overzicht van Global Goals gemeenten. Begin 2018 wordt uitgewerkt op welke wijze we dit kunnen verbinden aan het programma en wellicht als een kapstok kunnen gebruiken bij het uitdragen van de Zeister duurzame pijlers.

Proces

In maart 2017 is het Uitvoeringsplan Brede Milieuvisie aangenomen (17RV016). Hierin zijn de vastgestelde doelen vanuit de Brede Milieuvisie zoveel mogelijk concreet (smart) gemaakt en is een voorstel voor een structuur met pijlerwerkgroepen omarmd, om dit allemaal samen met de samenleving mogelijk te maken. De structuur om dit te organiseren staat. Er functioneren 4 pijlers, samen met de werkgroep Communicatie, onder een overkoepelend Regieteam. Binnen de pijlers zijn werkgroepen aan de slag die projecten indienen om bestaande plannen, ideeën en initiatieven verder uit te werken. Onder de vlag van Samen Duurzaam Zeist is vanuit de werkgroep Communicatie een enquête gehouden (eind 2017) om zoveel mogelijk Zeister burgers en bedrijven te informeren en te betrekken. Wat leeft er in de samenleving rondom de Brede Milieuvisie. Het resultaat van dit onderzoek is dat er focusgroepen geformeerd zijn rond de thema's die resoneren in de samenleving. Gemêleerde samenstelling van deze groepen leidt tot uiteenlopende kennis die bij elkaar komt, waardoor zicht op nieuwe oplossingen ontstaat. Omdat burgers deze oplossingen bedenken, ontstaat eigenaarschap en de wil om daar zelf aan bij te dragen. Op die manier brengen we burgers daadwerkelijk in beweging.

Het volgende uitvoeringsplan wordt nog ter vaststelling aan de raad aangeboden. Daarna wordt jaarlijks in een raadsinformatiebijeenkomst op de hoogte stellen van de plannen en de voortgang (evaluatie).

Rolverdeling

Samen Duurzaam Zeist is van ons allemaal. Zoals hierboven vermeld is de bedoeling om zoveel mogelijk inwoners en bedrijven te betrekken.

De raad heeft het budget beschikbaar gesteld en de raad wordt minimaal jaarlijks gerapporteerd over de bestedingen van het budget.

Kansen en risico's

Met dit proces om dit samen met de samenleving te doen, ontstaan kansen en risico's. Kansen omdat de krachten gebundeld worden en het samen moet gebeuren. Risico's doordat in de samenwerking de gemeente minder in de lead zit. Daarnaast ontstaat door de projecten in de pijlers en met name door de te nemen maatregelen om daadwerkelijk duurzame energie te gaan opwekken (bijvoorbeeld het plaatsen van windmolens), mogelijk maatschappelijke onrust.

Verwijzingen

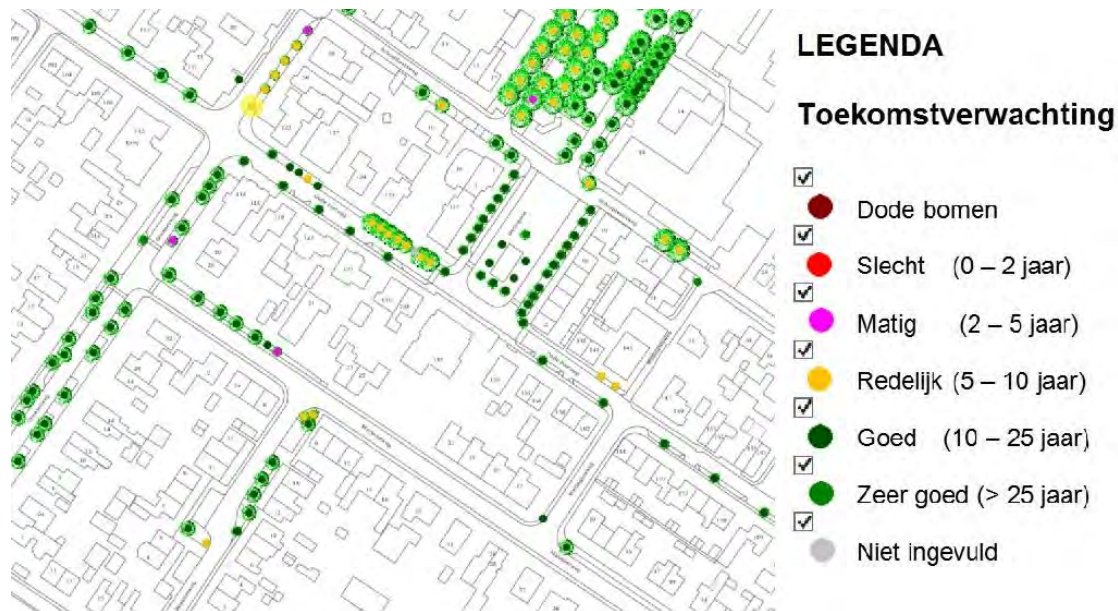
[Brede Milieuvisie Zeist: Samen het milieu in Zeist verbeteren](#)
[17RV016 Getekend raadsvoorstel Uitvoeringsplan Brede Milieuvisie](#)

7.2. Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016 – 2041

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

Het Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016-2041 is een antwoord op de afnemende kwaliteit en vitaliteit van de gemeentelijke straat-, laan- en parkbomen in Zeist. Het beschrijft de strategie voor vervanging en de gewenste eindbeelden, om het groene karakter van Zeist ook voor de toekomst te borgen. Dit alles is verwerkt in een digitaal beheersysteem, dat de basis is voor de daadwerkelijke uitvoering.

Het Lange Termijn Bomenbeheerplan is tot stand gekomen in een interactief traject. Over dat proces en de inhoud van het plan is een film gemaakt te vinden op: <https://www.zeist.nl/inwoner/afval-bomen-en-milieu/bomen/bomenbeheerplan>

Maatschappelijke opgave

Het probleem is dat Zeist zonder ingrijpen steeds minder groen wordt. Dit gaat vanaf 2020 in een verontrustend tempo. Het gaat grote inspanningen vragen. Het resultaat van het LTBBP is, dat het groene karakter van Zeist (hoofdstructuren) en de buurten (buurtgroen) duurzaam wordt veilig gesteld voor de toekomst. Mooie lanen en fijne woonstraten met veilige en gezonde bomen is het maatschappelijk resultaat.

Politiek/ bestuurlijke opgave

De kaders liggen vast, de financiën zijn geregeld op basis van de kwaliteitsgegevens van het gemeentelijk bomenbestand.

2018 Wordt een proefjaar voor de uitvoering van het LTBBP: waar lopen we in de praktijk tegen aan, hoe en in welke mate betrekken we bewoners bij de verschillende strategieën voor boomvervangings? En wat betekent dat proefjaar voor een meerjarenprogramma? Tijdens dit proefjaar zullen zich ongetwijfeld onverwachte zaken voordoen, die (op zijn minst) op het bordje van de PH terecht zullen komen. Er zijn net zoveel bomenliefhebbers, als inwoners die vinden dat het wel wat minder kan. Er is een algemeen belang en een individueel belang. Er is een belang vanuit bomen en vanuit andere assets in de openbare ruimte. Hier gaan we zeker tegen aan lopen.

De raad zal waarschijnlijk vanuit haar volksvertegenwoordigende rol betrokken worden in een dergelijke discussie. Wanneer de uitvoering binnen de kaders (het LTBBP) blijft, is het verstandig wanneer de raad vanuit die kaders blijft reageren. Wanneer de kaders niet blijken te voldoen, vraagt dat aanpassing van het LTBBP en komen we daarvoor terug bij de raad. Juist bij het bomenbeheer wordt gevraagd om te werken vanuit een toekomstvast en duurzame strategie. Het duurt immers enorm lang, voordat de vruchten worden geplukt van de ingezette maatregelen. Eventuele bijsturing vraagt daarom om goede afwegingen over nut en noodzaak.

In de toekomst (na 2020) kan de capaciteit in de uitvoering een beperking gaan vormen, omdat de opgave door de autonome ontwikkeling van de kwaliteit van het bomenbestand, exponentieel gaat toenemen.

Kaderstelling

- Groenstructuurplan Groen (voor) Zeist,	vastgesteld 2011;
- Bomen: (kleur)rijke dragers van het groen in Zeist, advies van de werkgroep Bomenvervangings,	vastgesteld 2013;
- Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016- 2041,	vastgesteld september 2016
- Bomenverordening 2016,	vastgesteld november 2016

Bij de vaststelling van het LTBBP is ook de financiering geregeld, in de vorm van een Bomenfonds en een geleidelijke structurele groei van het jaarlijkse budget voor bomenvervangings. Het bomenbudget is daarbij tegelijkertijd "ontschot". Er is de afgelopen jaren door de raad geregeld een bijdrage uit het positief resultaat op de jaarrekening aan het Bomenfonds toegevoegd. Dit was nodig, omdat de vervangingspiek eerder vroeger dan later op ons af komt. Dit gaat met grote investeringen gepaard.

Proces

Alle in de kaderstelling genoemde documenten zijn interactief tot stand gekomen. De natuur- en milieuorganisaties vormen de harde kern van de interactieve groep, aangevuld met inwoners in wisselende samenstelling. De adviesgroep bomenvervangings functioneert sinds april 2013 en denkt nog altijd mee met de gemeente in de uitvoering van de pilotprojecten in het proefjaar.

De planning is om in 2018 op een aantal plekken ervaring op te gaan doen met de drie verschillende strategieën van bomenvervangings. De leerpunten daaruit zullen de basis vormen voor een meerjarenprogramma bomenvervangings voor de komende vijf jaar.

De eerste uitvoeringsprojecten zullen daadwerkelijk hun beslag krijgen in het plantseizoen 2018-2019 (o.a. afhankelijk van de weersomstandigheden).

Rolverdeling

De beheerder groen en bomen (trekker), de adviesgroep bomenvervangende, strategie en bestuur (procesbegeleiding), de PH Bomenbeheerplan (BO), een nog nader te bepalen AO bereiden de uitvoering voor.

Bewoners worden geïnformeerd of betrokken bij de planvorming, afhankelijk van de strategie.

Aangezien het gaat om de uitvoering van vastgesteld beleid, wordt de raad via de P&C-cyclus op de hoogte gehouden van het verloop van het project. Na 5 jaar (2021-2022) krijgt de raad een evaluatie aangeboden. Dit is bij vaststelling afgesproken.

Kansen en risico's

Kansen:

- het gesprek voeren in de buurt over meer dan alleen bomenvervangende (buurt: vertel!);
- het wegwerken van achterstanden in de boomvervangende, het vergroenen van sommige straten.

Risico's:

- hoewel het plan tijdens *informatieavonden* in de wijken goed is ontvangen, zal bij het daadwerkelijk uitvoeren van projecten er wel enig "gedoe" ontstaan: hetzij omdat bewoners graag meer ruimte zouden willen om mee te praten over nut, noodzaak en wijze van vervangende van bomen in hun straat (voor de belangrijke lanen is de wijze van vervangende al vastgesteld), hetzij omdat bewoners het onderling niet eens kunnen worden over nut, noodzaak en wijze van vervangende van bomen in hun straat (in buurtstraten geldt de "meedoen-en-meedenken strategie");
- er is nog niet gesproken over indexering voor wat betreft het Bomenfonds; dit kan een financieel risico zijn, aangezien gerekend is met het prijspeil 2016 en de kosten voor de maatregelen in de toekomst zeker zullen stijgen;
- als de ontwikkeling van de kwaliteit van het bomenbestand sterk af gaat wijken van de prognoses uit 2016 (denk aan stormen, ziekten, plagen en aantastingen), dan kan het zijn dat de financiële ruimte onvoldoende is.

Verwijzingen

[16RV041 Raadsvoorstel: Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016 – 2041](#)

Informatie op gemeentelijke website: <https://www.zeist.nl/inwoner/afval-bomen-en-milieu/bomen/bomenbeheerplan/>

Artikel in vaktijdschrift Boomzorg: <http://www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6118&name=bz616boombeheerzeist.pdf>

[16RV026 Raadsvoorstel: Bomenverordening 2016](#)

7.3. Integraal gezondheidsbeleid Zeist 2017-2020

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

'Meedoen is gezond!' Kadernota Integraal Gezondheidsbeleid 2017-2020 (zie infographic volgende pagina)

Maatschappelijke opgave

Publieke gezondheidszorg is gericht op het voorkomen van ziekten, en het beschermen en bevorderen van de volksgezondheid. In Zeist wordt een groot deel van de publieke gezondheidszorg uitgevoerd door de GGD regio Utrecht (GGDrU).

De GGDrU voert in regionaal verband veel basistaken uit waar alle inwoners gebruik van kunnen maken. Daarmee is een 'basisinfrastructuur' van gezondheidszorg geborgd. Daarnaast zetten we in Zeist in op aanvullende activiteiten om de volksgezondheid te bevorderen.

De gemeenteraad stelt op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) elke vier jaar een nota lokaal gezondheidsbeleid vast. In de vierjaarlijkse kadernota gaat het erover wat we met deze aanvullende activiteiten in Zeist willen bereiken, hoe we dat willen organiseren en hoe we dit verbinden met ander gemeentelijk beleid. Dat laatste is belangrijk omdat gezondheid door allerlei factoren wordt beïnvloed. Daarom zijn ook activiteiten op het gebied van veiligheid, ruimtelijke ontwikkeling en bijvoorbeeld minimeerbaarheid allemaal van invloed op het welbevinden en dus de gezondheid van mensen.

Politiek/bestuurlijke opgave

De ambitie die we met lokaal gezondheidsbeleid nastreven, is gericht op alle inwoners van Zeist: *inwoners voelen zich gezond en doen mee in de samenleving naar eigen kunnen.*

Een goede publieke gezondheidszorg creëert randvoorwaarden voor iedereen om mee te doen in de samenleving. We willen dat zo veel mogelijk Zeistenaren positief zijn over hun algemeen welbevinden. De concrete doelstelling is dat in 2019/2020 hetzelfde, of een groter, percentage van de Zeister jeugd, volwassenen en senioren de eigen gezondheid als zeer goed of goed beoordeelt. De overige doelstellingen zijn per speerpunt opgesteld. De doelstelling voor de Gezonde Buurt wordt in een interactief traject nog opgesteld en vastgelegd.

Kaderstelling

- Wet- en regelgeving: de Wet publieke gezondheid (Wpg) stelt de kaders vast, waarbinnen het lokale gezondheidsbeleid tot stand komt. Hierin staat bijvoorbeeld dat de raad elke vier jaar lokaal beleid vaststelt.
- Lokaal beleid: de uitgangspunten voor het lokaal gezondheidsbeleid 2017-2020 sluiten aan bij de benadering in het sociaal domein (positief, preventief, integraal) en bij de landelijke lijn. Zeist-breed worden activiteiten uitgevoerd op drie thema's: alcoholpreventie, bewegen & gezond gewicht en mentale weerbaarheid. Daarnaast krijgt extra inzet op vermindering van gezondheidsachterstanden inhoud via een wijk- of buurtgerichte benadering (zoz: infographic).

Proces

Het vorige beleid, vastgelegd in de nota 'ZEIST kernGEZOND 2013-2016', is geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie, monitorgegevens van de GGD, signalen (inclusief enquête) van professionals uit Zeist en gedachtenuitwisselingen met de toenmalige Wmo-raad en de raad, is een nieuwe Kadernota Integraal Gezondheidsbeleid 2017-2020 opgesteld. Deze nota is juni 2017 vastgesteld.

Dat betekent dat deze nota niet tot stand is gekomen langs een interactief proces, waar inwoners bij betrokken zijn geweest. Die keuze is bewust gemaakt en ook zo met de raad besproken. De reden is dat de keuzevrijheid van inwoners beperkt is en tegelijkertijd dat data en signalen van professionals zwaar wegen. Zo geeft de landelijke nota Wpg al inhoudelijke richting voor het lokale gezondheidsbeleid; de monitoringcijfers van de GGD geven al een duidelijke indicatie wat de belangrijke thema's zijn; de professionals hebben een belangrijke rol vanuit hun signalerende functie; via de GGD, Sociale Teams (ST) en Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) hebben we deze professionals betrokken; de bedragen zijn relatief klein; de gekozen aanpakken en speerpunten zijn zoveel mogelijk 'evidence based'.

De Gezonde Wijk aanpak – kortweg Gezonde Buurt - zal wél interactief met professionals en inwoners tot stand komen. In deze context is de keuzevrijheid groter en is het juist belangrijk met inwoners samen te bespreken of zij het wijkprofiel herkennen, de problemen die professionals signaleren, en welke (zoveel mogelijk 'evidence based') interventies meer of minder aanslaan, bijvoorbeeld vanwege de 'buurtcultuur'.

Rolverdeling

- De raad stelt de budgettaire en inhoudelijke kaders, zoals is gebeurd met de kadernota
- Het college voert het beleid uit
- Wat betreft de Gezonde Buurt wordt een apart proces ingericht, waarbij professionals die werken in de betrokken buurt en de inwoners een belangrijke rol spelen. De raad wordt door het college geïnformeerd over de voortgang van deze aanpak, die momenteel wordt voorbereid en in 2018 in ten minste één buurt vorm en inhoud krijgt.

Kansen en risico's

Kansen:

Een echt integrale benadering biedt kansen. Zowel inhoudelijk als financieel kunnen andere activiteiten dan 'puur' gericht op gezondheid een positieve invloed hebben op het welbevinden en de mate van meedoen van inwoners. De middelen die op de begroting een 'gezondheidslabel' hebben, zijn dus ook niet de enige middelen waarmee we invloed kunnen hebben op gezondheidsthema's. Ook middelen vanuit bijvoorbeeld sport of ruimtelijke ontwikkeling kunnen de gezondheid van inwoners positief beïnvloeden. Het is dus de kunst zowel binnen de gemeente als met en tussen samenwerkingspartners met een brede blik te kijken naar activiteiten die bijdragen aan de gezondheid van de inwoners.

Onzekerheid:

We hebben nog geen Gezonde buurt, waarbij met professionals en inwoners samen een plan wordt gemaakt voor het versterken van de gezondheid van inwoners. Die is ook niet af te dwingen. We zijn mede afhankelijk van de energie van betrokken partijen en inwoners. De gemeente kan een positief stimulerende rol spelen en gebruik maken van 'wat er al is' in de buurt. Waar dat precies in resulteert, is bij niet voorbaat te zeggen.

Verwijzingen

- [Wet publieke gezondheid](#)
- [Kadernota Integraal Gezondheidsbeleid 2017-2020](#)
- [Gezonde wijk of Gezonde buurt](#), via landelijk Loket Gezond Leven
- [GGDAtlas](#), allerlei informatie over gezondheid van inwoners van Regio Utrecht
- [Burgerpeiling Zeist 2017](#), onder andere over zorg & welzijn

MEEDOEN IS GEZOND!

Kadernota lokaal gezondheidsbeleid Zeist 2017-2020

In Zeist is er een basis van gezondheidszorg voor iedereen.

We ondersteunen inwoners extra die dat nodig hebben.

Uitgangspunten:

**POSITIEF
INTEGRAAL
PREVENTIEF**

GEZONDE WIJK

Minder gezondheidsachterstanden
Integraal samenwerken in de buurt

3 speerpunten

NIX < 18!
Verantwoord
alcoholgebruik

**Meer bewegen
&
gezond gewicht**

**Versterken mentale
weerbaarheid**

Ideeën voor initiatieven? Laat het weten via zeist@zeist.nl of tel. nr: 14030

7.4. Uitbreiding begraafplaats met een crematorium en diverse andere faciliteiten

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

Op 8 november 2016 heeft de raad besloten over de toekomst van de gemeentelijke begraafplaats Zeist (16RV052). Er is ingestemd met de realisatie van een crematorium en een opbaarvoorziening. Ook is besloten tot nadere uitwerking van een aantal faciliteiten die bijdragen aan de verbreding van het dienstenpakket op de gemeentelijke begraafplaats. Dit zijn faciliteiten voor Islamitisch begraven, faciliteiten voor een Hindoestaanse uitvaart en natuurbegraven. Hiervoor heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld van €200.000,-.

De aanbestedingsopdracht voor de bouw van het crematorium en de aanpassing van de aula, is uitgeschreven conform de uitgangspunten uit de vastgestelde visie, waaronder het bedrag van € 1,5 miljoen voor de realisatie van dit geheel. Hulshof architecten heeft het schetsontwerp uitgewerkt tot een definitief ontwerp. Dit is de basis voor de bouwvergunningaanvraag. Begin 2018 wordt een kredietaanvraag voorgelegd. Het betreft een investeringskrediet wat wil zeggen dat de investering volledig wordt terugbetaald uit de extra inkomsten door de toevoeging van het crematorium. Deze calculatie was onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek.

Maatschappelijke opgave:

Een gemeentelijke begraafplaats die kostendekkend geëxploiteerd kan worden (uitgangspunt politiek) en die voldoende keuzemogelijkheden biedt voor allerlei soorten uitvaarten. Inwoners ervaren een kwalitatief hoogwaardige voorziening met dienstverlening op maat.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

De belangrijkste besluiten zijn met het vaststellen van de visie en het beschikbaar stellen van het krediet genomen. De rol van de Raad wordt daarmee op dit dossier met name controlerend.

Kaderstelling:

De wet op de lijkbezorging reguleert aan welke eisen begraafplaatsen en crematoria moeten voldoen. Met de Visie op de toekomst van de gemeentelijke begraafplaats heeft de Raad besloten de dienstverlening van de begraafplaats te verbreden.

Proces:

Diverse werkgroepbijeenkomsten hebben plaatsgevonden om met elkaar de visie te ontwikkelen. Ook is separaat gesproken met bestuurders van geloofsgemeenschappen en maken we voor het onderdeel natuurbegraven gebruik van de kennis van lokale belangenverenigingen.

Na een positief besluit van de raad op het investeringskrediet (begin 2018) en het verkrijgen van een bouwvergunning (zomer 2018) kan de bouw in het najaar van 2018 starten en in de eerste helft van 2019 worden afgerond.

Rolverdeling:

Vanaf de start is gewerkt met een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de Vereniging Betrokkenen Gemeentelijke Begraafplaats Zeist en iemand uit de uitvaartverzorging. In de beginfase bestond deze werkgroep ook uit de leden van de commissie Bestuur. Zoals aangegeven wordt op de realisatie van de verschillende onderdelen van de visie, op ad hoc basis contact onderhouden met lokale belangenorganisaties. We maken gebruik van hun kennis en betrokkenheid om te werken aan een “eindproduct” dan voldoet aan de behoeften.

Aangezien de kaders zijn vastgesteld (visie) en het investeringskrediet toegezegd, heeft de raad nu vooral een controlerende rol in dit dossier. Deze betreft de kwaliteit van het (interactieve) proces en toetsing van de voortgang aan de kaders.

Kansen en risico's:

De doorontwikkeling van de begraafplaats komt tegemoet aan de wensen van diverse bevolkingsgroepen en inwoners.

Verwijzingen:

[Visie op de toekomst van de gemeentelijke begraafplaats Zeist](#) (16RV052, november 2016).

[Raadsinformatiebrief RIB17.129](#) (oktober 2017)

8. Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting

8.1. Versnellingsopgave huisvesting

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

In Zeist groeit de groep mensen die starten of herstarten op de woningmarkt. Dit zijn vooral mensen uit Zeist die zelfstandig willen gaan wonen of uit de omgeving die zich in Zeist willen vestigen, mensen uit zorginstellingen die zelfstandig gaan wonen, jongeren, studenten, gescheiden mensen en statushouders (vergunninghouders). Voor deze laatste groep is bovendien een verplichte rijkstaakstelling aan de gemeente opgelegd. Dit zorgt voor een extra vraag naar kleine, goedkope (huur-)woningen.

Om de druk op de reguliere woningmarkt tijdelijk te verlichten en hiermee ruimte te bieden voor structurele oplossingen voor genoemde doelgroepen worden de komende vijf jaar bestaande huisvestingsprojecten zo mogelijk versneld en extra huisvestingsoplossingen gezocht. We gaan gedurende vijf jaar jaarlijks 500 mensen extra huisvesten. Deze in personen uitgedrukte ambitie hebben we inmiddels vertaald naar een ambitie van 250 woningen per jaar. We onderzoeken alle gebouwen en locaties die leegstaan of vrijkomen. Als het mogelijk is, bouwen we ze om naar woonruimte voor (her-) starters.

Deze ambitie maakt het mogelijk voldoende aanbod van huisvesting te creëren, zodat we geen urgent woningzoekende langer dan nodig moeten laten wachten en mogelijke fluctuaties in de rijkstaakstelling adequaat en snel kunnen opvangen.

De tijdelijke versnelling van de huisvestingsopgave gaat uit van een versnelling van bestaande woningbouwprojecten in de sociale sector, creëren van tijdelijke woonruimte waar mogelijk en transformatie van leegstaande panden in huurwoningen. Dit vraagt om een goede afstemming tussen gemeente, woningaanbieders en woningcorporaties op de ontwikkelingen in de samenleving.

Vastgoedeigenaren die willen transformeren worden ondersteund en gestimuleerd om de benodigde procedures versneld te doorlopen.

Om uitvoering van dit beleid goed te volgen, monitoren we halfjaarlijks de uitvoering van de toewijzingen van woningen en de voortgang van de rijkstaakstelling. Afhankelijk van toekomstige rijkstaakstellingen kunnen we de versnellingsopgave bijsturen. Van de monitoring wordt een rapportage gemaakt en aan de gemeenteraad verspreid.

Maatschappelijke opgave:

De druk op de woningmarkt is te hoog. Deze versnellingsopgave moet er voor zorgen dat er voldoende woningaanbod is voor statushouders en andere urgent woningzoekenden én dat de kansen voor regulier woningzoekenden niet worden beperkt doordat deze urgente groepen voorgaan.

Politiek/ bestuurlijke opgave:

De opgave is 250 woningen extra per jaar te realiseren. Daarvoor is bestuurlijk, maar ook politiek daadkracht voor nodig. Zodra zich een initiatief aandient dat kan bijdragen aan de versnellingsopgave is het zaak de procedures zo snel mogelijk te doorlopen. Dat is in elk geval de procedure voor de omgevingsvergunning, met bijbehorende onderzoeken, maar veelal ook een bestemmingsplanprocedure.

Kaderstelling:

- Wet ruimtelijke ordening, bouwbesluit, Omgevingswet.
- Kaderstelling gemeentebestuur/eerdere besluiten: Woonvisie, gebiedsvisies, prestatieafspraken met de corporaties.

Proces:

Op dit moment zijn er ruim 20 kansrijke projecten in procedure. Een aantal van de gemeente zelf, een aantal van de corporaties, maar ook particuliere eigenaren (bijvoorbeeld van kantoorpanden die getransformeerd kunnen worden) laten zich niet onbetuigd.

De oorspronkelijke planning was van 2016 tot en met 2020 jaarlijks 250 woningen te realiseren. De echte productie zal in 2018 op gang komen. De verwachting is dat die productie meer dan 250 woningen per jaar zal bedragen. Waarmee de achterstand grotendeels kan worden ingelopen.

Rolverdeling:

Een belangrijke rol ligt bij de vastgoedeigenaren. Dat zijn corporaties, beleggers en andere eigenaren. Hun medewerking is noodzakelijk. Zij moeten investeren en zij moeten initiatief nemen om de benodigde vergunningen aan te vragen. De gemeente probeert hen zoveel mogelijk te faciliteren om die procedures zo snel mogelijk te doorlopen. Inwoners en belangengroepen hebben een belangrijke rol, omdat zij moeten zorgen voor draagvlak van de ontwikkeling, waarbij we telkens een compromis proberen te zoeken tussen (uitgebreide) participatie en snelheid.

De raad heeft bij de vaststelling van de begroting besloten in principe € 500.000,- ten laste van de reserve revolving fund sociale huisvesting beschikbaar te stellen. Dat geld kan worden ingezet om initiatieven die zonder financiële hulp onhaalbaar zijn toch haalbaar te maken.

Kansen en risico's:

De kansen bestaan er vooral uit dat met dit proces woningen worden gerealiseerd die anders mogelijk nooit gerealiseerd zouden zijn. Hierdoor worden mensen eerder aan een woning geholpen.

De risico's zitten vooral in het proces: is er voldoende maatschappelijk draagvlak om de woningen juist op die plek én versneld te realiseren?

Het financiële risico is beperkt: het is telkens een keuze of je de ontwikkeling wilt en of je daaraan ook financieel wilt bijdragen.

Het maatschappelijk risico bestaat er uit dat mensen mogelijk niet de voordelen en/of de noodzaak van deze bouwinitiatieven onderschrijven. Dat kan leiden tot maatschappelijke weerstand en/of gebruik van de juridische mogelijkheden van bezwaar of beroep.

Verwijzingen:

[17RV001 Versnelling huisvestingsopgave](#)

[17RV063 Algemene verklaring van geen bedenkingen versnelde huisvestingsopgave](#)

[17RV078 Grondexploitatie Harmonielaan](#)

[RIB17.066 Herontwikkeling Gammaterrein](#)

[RIB17.093 Transformatie Eikenstein](#)

[RIB17.114 Herontwikkeling Utrechtseweg 62](#)

[RIB17.115 Herontwikkeling Almata-Den Engh Den Dolder](#)

[RIB17.138 Woningmarktmonitor \(planning en versnelling\)](#)

8.2. Gebiedsvisie Utrechtseweg Noord

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De gebiedsvisie Utrechtseweg Noord geeft kaders voor de toekomstige inrichting van dit gebied. De aanleiding om voor de Utrechtseweg Noord een gebiedsvisie op te stellen is het beschikbaar komen van diverse locaties in dit gebied, als gevolg van het (toekomstige) vertrek van TNO, Rabofacet en jeugdgevangenis Eikenstein.

Maatschappelijke opgave

Het (toekomstige) vertrek van TNO, Rabofacet en jeugdgevangenis Eikenstein betekent enerzijds vertrek van bedrijven en een afname van werkgelegenheid en mogelijk ook een verminderde uitstraling en vitaliteit van het gebied door leegstaande panden. Dit is het scenario als er niets gebeurt na hun vertrek. Anderzijds doen zich hierdoor juist nieuwe kansen voor. Er komt ruimte vrij voor initiatieven. Welke behoeften heeft Zeist, die hier gerealiseerd kunnen worden?

Het uiteindelijke doel is een door stakeholders gedragen toekomstbeeld voor de Utrechtseweg Noord met als resultaat een omgeving waar het prettig is om te wonen, werken en recreëren. En met een uitstraling die past bij de allure van de monumentale buitenplaatsen van de Stichtse Lustwarande.

Politiek/bestuurlijke opgave

Op 12 december 2017 wordt gebiedsvisie ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Kaderstelling

De gebiedsvisie is een kaderstellend document voor ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied.

De gemeenteraad heeft op 28 maart 2017 de inhoudelijke en proceskaders voor de totstandkoming van de gebiedsvisie vastgesteld.

Proces

De gebiedsvisie is op basis van een interactief traject tot stand gekomen. Een participatiegroep van 45 deelnemers heeft samen met OKRA landschapsarchitecten en de gemeente de gebiedsvisie gemaakt. Een onafhankelijke voorzitter begeleidde de workshops. Diverse raadsleden zijn als toehoorder bij de workshops van de participatiegroep aanwezig geweest. De gemeente heeft de regie gevoerd over het interactieve proces.

Dit participatietraject is inmiddels afgerond.

Na vaststelling van de gebiedsvisie door de raad gaat de gemeente een onderzoek uitvoeren naar de benodigde investeringen en dekkingsbronnen voor het robuust maken van het groene raamwerk in het gebied. Individuele projecten worden via de gebiedsontwikkeling nieuwe stijl (GONS) door initiatiefnemers opgepakt. Vanwege de samenhang tussen diverse marktontwikkelingen in het gebied en (financiële) bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte en robuuste groene raamwerk, wil de gemeente onderzoeken of een programmatische aanpak meerwaarde kan hebben voor een meer integrale uitvoering van de gebiedsvisie.

De raad is bij verschillende onderdelen van de uitvoering van de visie betrokken:

- bij de dekkingsvoorstellen over het robuust maken van het groene raamwerk
- en besluitvorming in het kader van bestemmingsplanprocedures.

Rolverdeling

Een participatiegroep van 45 deelnemers, bestaande uit bewoners, ondernemers en vertegenwoordigers van diverse belangengroepen is actief betrokken geweest bij het opstellen van de gebiedsvisie.

De raad heeft aan het begin van het traject de kaders voor het proces vastgesteld en stelt de gebiedsvisie vast. De raad is daarnaast toehoorder geweest bij het interactieve proces.

Kansen en risico's

Bijgaande *kansen* doen zich voor:

- bijdragen aan duurzaamheidsambities en aan Healthy Urban Living (bij Healthy Urban Living ligt de nadruk op het ontwikkelen van gezonde en duurzame leefomgevingen in stedelijke gebieden);
- benutten van mogelijkheden van en voor het nabijheid gelegen Utrecht Science Park;
- versterken van de kwaliteiten van de Stichtse Lustwarande, als gebied om te wonen, te werken en te recreëren;
- meer uitstraling geven aan het gebied als entree van Zeist.

Risico's

De beoogde kansen kunnen niet verzilverd worden, als bijvoorbeeld de gemeente geen of niet voldoende financiële middelen heeft of kan vrijmaken voor de (verdere) ontwikkeling van het groene raamwerk. Initiatiefnemers moeten ook bereid zijn om te investeren in kwalitatief goede plannen die bijdragen aan het benutten van kansen die zich voordoen.

Verwijzingen

[17RV019 Raadsvoorstel kaders](#)

[17RV083 Raadsvoorstel gebiedsvisie](#)

8.3. Herontwikkeling Willem Arntszhoeve

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De Willem Arntzhoeve (WA-hoeve) is al ruim honderd jaar een zorgterrein. Door veranderingen in de zorg zijn er veel minder gebouwen nodig voor zorg en is er minder behoefte aan echte zorgterreinen. Altrecht wil de WA-Hoeve gefaseerd verlaten waarmee het vrijkomt voor herontwikkeling. Uitgangspunt hierbij is dat Altrecht het terrein in 2025 geheel heeft verlaten. Bij de fasering wordt er vanuit gegaan dat de forensische instellingen in ieder geval tot 2025 blijven. Intentie is dat ze daarna weggaan, maar dit is geen garantie.

Voor deze herontwikkeling is in 2017 een gebiedsvisie vastgesteld. Deze gebiedsvisie is opgesteld in een open planproces. Een werkgroep van ruim 30 mensen en vertegenwoordigers van Altrecht hebben voor dit mooie gebied in 10 bijeenkomsten gekeken wat de mogelijkheden zijn, die passen bij het dorp Den Dolder. De WA-Hoeve blijft een unieke historische plek in de natuur, waar een ruimtelijke mix van wonen, werken, zorg, cultuur en recreatie in een dorps setting aan wordt toegevoegd. In de Gebiedsvisie is met vlekken aangegeven waar nieuwe bebouwing mogelijk is, waar de natuur juist ruimte krijgt en hoe het verkeer binnen het gebied gaat lopen.

De gemeente zat niet in de werkgroep maar was verantwoordelijk voor de begeleiding van het proces.

Plankaart gebiedsvisie, januari 2017

Maatschappelijke opgave

De algemene maatschappelijke opgave is om de WA-Hoeve een nieuw leven met nieuwe functies te geven. Het is een prachtig terrein met een groot aantal monumenten.

Er is daarnaast een aantal specifieke thema's bij de herontwikkeling:

Woningaantal

De gebiedsvisie is opgesteld met een afvaardiging van de samenleving. Over heel veel punten werd overeenstemming bereikt. Een heet hangijzer was het woningaantal en de woningdichtheid. De bewoners van Den Dolder willen graag dat het woningaantal beperkt blijft, zodat het karakter van het dorp niet wordt aangetast. Altrecht wilde meer woningen realiseren om het financiële risico te beperken. Uiteindelijk zijn de maximale bouwvlekken en dichtheid vastgelegd en is afgesproken gaande de herontwikkeling te sturen op een vaste opbrengst. Zodra deze opbrengst is gerealiseerd wordt de gebiedsontwikkeling afgerond.

Woningdifferentiatie

In de gebiedsvisie was vastgelegd dat er een gedifferentieerd programma wordt gerealiseerd, maar was de differentiatie niet gespecificeerd. De gemeenteraad heeft door middel van een amendement in de gebiedsvisie opgenomen dat de woonvisie het uitgangspunt is, maar geen harde randvoorwaarde. Bij elke bestemmingsplan toetst de gemeenteraad de plannen aan de woonvisie.

Forensische zorg op de WA-Hoeve

Enkele maanden na de vaststelling van de gebiedsvisie is het drama met Anne Faber gebeurd. Daardoor is er onrust ontstaan in Den Dolder over de aanwezigheid van de forensische zorg op de WA-Hoeve. De gebouwen waar deze zorg in zijn gehuisvest blijven volgens de plannen nog een aantal jaren in gebruik (tot circa 2025).

De gemeente en Altrecht gaan samen de transitiefase vormgeven, waarbij leefbaarheid en veiligheid belangrijke randvoorwaarden zijn.

Politiek/bestuurlijke opgave

Om de kwaliteit te borgen worden de afspraken uit de gebiedsvisie vastgelegd in een bestemmingsplan en een anterieure overeenkomst.

Bestemmingsplan

Altrecht werkt de gebiedsvisie uit in bestemmingsplannen. De voorbereidingen daarvoor zijn gestart. Hierin komen onder meer afspraken in te staan over het uitvoeren van de gebiedsvisie en het waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit.

Naar verwachting zal het eerste bestemmingsplan eind 2018 vastgesteld worden door de gemeenteraad.

Anterieure overeenkomst

De gemeente en Altrecht leggen afspraken, die niet in het bestemmingsplan opgenomen kunnen worden, vast in een overeenkomst. Belangrijke onderwerpen hierbij zijn kostenverhaal, planschade en afspraken over de rolverdeling en verantwoordelijkheden bij het vervolgproces. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om hoe we omgaan met het woningbouwprogramma, de intentie om de openbare ruimte over te nemen door de gemeente en betrokkenheid van gemeente en omgeving in het vervolgproces.

Het college zal waarschijnlijk medio 2018 een besluit nemen over de anterieure overeenkomst.

Kaderstelling

- Wet ruimtelijk ordening
- Omgevingswet
- Overeenkomsten Hart van de Heuvelrug
- Woonvisie
- Gebiedsvisie WA-Hoeve (januari 2017)

Proces

In het verleden zijn er in het kader van Hart van de Heuvelrug afspraken gemaakt voor de gebiedsontwikkeling van de WA-Hoeve in den Dolder. In eerste instantie was het de bedoeling dat er in het kader van de omgekeerde integratie woningen gebouwd zouden worden op het terrein. Er zijn daarvoor twee plannen ontwikkeld, namelijk Dolderse Hille (herontwikkeling historische Middenas +

toevoegen woningen aldaar) en Leeuwenhorst (grootschalige nieuwbouw in oksel van de Dolderseweg en het spoor).

Dolderse Hille is nooit van de grond gekomen door te weinig belangstelling en Leeuwenhorst is gestrand door veel maatschappelijke en politieke weerstand.

In 2015 zijn de afspraken voor de WA-Hoeve vernieuwd in het afsprakenkader clusters Zeist I en II. Hierin is opgenomen dat de gemeente Zeist met Altrecht, en met betrokkenheid van belanghebbenden, een gebiedsvisie opstelt voor het gehele gebied Willem Arntszhoeve. Dit moet leiden tot een nieuw bestemmingsplan met verruiming van functies (van maatschappelijk/zorg tot wonen).

Gebiedsvisie

Vanaf eind 2015 tot eind 2016 is in een open planproces gewerkt aan de gebiedsvisie WA-Hoeve. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de vaststelling van de gebiedsvisie door de gemeenteraad op 24 januari 2017. Uitgangspunt is dat Altrecht het terrein geheel, maar gefaseerd, verlaat en dat er een gedifferentieerde wijk voor terugkomt. Met zowel wonen als andere functies. De raad heeft de gebiedsvisie geamendeerd en toegevoegd dat de woonvisie het streven moet zijn, maar geen hard uitgangspunt is. Tevens heeft de raad besloten dat er voor het gebied meerdere bestemmingsplannen komen, zodat de raad per bestemmingsplan kan sturen op de woningdifferentiatie en het woningaantal.

Stand van zaken na de gebiedsvisie

In februari 2017 is begonnen met de uitwerking van de gebiedsvisie. In 2018 zullen het bestemmingsplan en de anterieure overeenkomst in besluitvorming worden gebracht. Altrecht heeft in 2017 een vooraankondiging gedaan voor een marktselectie. Ook deze zal in 2018 plaatsvinden.

Rolverdeling

Altrecht is trekker van de herontwikkeling, de gemeente heeft een publiekrechtelijke rol.

Planbegeleidingsgroep

Er komt een planbegeleidingsgroep - met onder meer vertegenwoordigers uit de Dolderse samenleving - die nauw betrokken is bij de planuitwerking. Doel is om samen met de ontwikkelaar tot een mooie invulling van het gebied te komen.

Er is tussen de gemeente, Altrecht en een vertegenwoordiger overeenstemming bereikt over taken, werkwijze en manier van samenstellen van de planbegeleidingsgroep. Deze zullen vastgelegd worden door middel van een collegebesluit. Indien de planbegeleidingsgroep en de ontwikkelaar er samen niet uitkomen leggen zij het besluit voor aan het college van B&W.

Invloedsfeer van de raad

De raad heeft vooral invloed bij het vaststellen van de bestemmingsplannen. Overig besluiten ter uitvoering van de gebiedsvisie liggen bij het college.

Kansen en risico's

Maatschappelijk

Door de onrust die is ontstaan na de dood van Anne Faber kijken mensen anders naar de zorgfunctie op de WA-Hoeve en de herontwikkeling van het gebied.

Altrecht en de gemeente moeten de transitiefase gezamenlijk zorgvuldig vormgeven met oog voor leefbaarheid en veiligheid.

De onrust die is ontstaan is een risico voor de herontwikkeling (moeilijke verkoop grond / woningen). Daarentegen zorgt de herontwikkeling voor nieuwe levendigheid op het terrein die bijdraagt aan leefbaarheid en veiligheid.

Financieel

Financiële risico's van de herontwikkeling liggen volledig bij Altrecht / de te selecteren marktpartij(en). Plankosten van de gemeente worden verhaald op Altrecht.

Juridisch

Juridische risico's voor de gemeente worden afgedekt in de anterieure overeenkomst met Altrecht en doorgelegd aan de marktpartij(en).

Politiek

De mogelijkheden om te sturen op de woningdifferentiatie en het woningaantal zijn beperkt.

Verwijzingen

[17RV004 Raadsvoorstel gebiedsvisie januari 2017 + amendement + bijlage](#)

[15RV024 Hart van de Heuvelrug](#)

8.4. Kerckebosch

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

De wijk Kerckebosch in Zeist-Oost wordt op dit moment volledig vernieuwd. De gemeente Zeist en woningcorporatie Woongood Zeist zijn samen opdrachtgever voor deze wijkvernieuwing. Er komen nieuwe woningen in verschillende prijsklassen en types. Natuur en wijk worden meer met elkaar verweven. Een deel van de wijk is al gerealiseerd, maar de komende jaren wordt op verschillende plekken in de wijk nog gebouwd aan verschillende types woningen. Daarnaast is in de wijk een nieuw wijkcentrum geopend en is een brede school gebouwd. Ook is de buitenruimte opnieuw ingericht en zijn er plannen voor vernieuwing van het winkelcentrum.

Impressie van het eindbeeld van Kerckebosch

Woningen in Kerckebosch

De bestaande versleten sociale huurwoningen maken plaats voor 800 tot 1000 nieuwe woningen in verschillende prijsklassen en types; huur en koop en vrije kavels. Daarvan zijn ruim 400 woningen sociale huur. Alle woningen worden duurzaam en energiezuinig door het gebruik van natuurlijke materialen en milieusparende technische installaties. De buurtjes (scheggen) worden kindvriendelijk en verkeersveilig gebouwd en opgezet met respect voor de natuur. Met voldoende parkeergelegenheid, die is ingepast in het landschap. Het nieuwe Kerckebosch biedt mogelijkheden voor de terugkeer van de huidige bewoners en schept ruimte voor nieuwe bewoners.

Stuijduinen

Vossenburg

Eén flat (flat 11) wordt niet gesloopt en wordt duurzaam gerenoveerd.

Verscheidene woningen hebben architectuurprijzen gewonnen. Kerckebosch staat als gehele wijk bekend als een voorbeeldproject voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in heel Nederland.

Niet woonfuncties

In het hart van Kerckebosch bevindt zich de voorzieningencampus: hier is een nieuwe Brede School gebouwd en de multifunctionele accommodatie Binnenbos. Ook zijn hier ruim 100 zorgwoningen (zowel sociaal als vrije sector) gerealiseerd.

In de campus kunnen kinderen spelen in het bos en is ruimte is voor een aantal bijzondere projecten (het Energieplein) gericht op bewustwording op het gebied van duurzaamheid en is ruimte voor innovaties; In 2016 heeft het project de prijs 'Beste openbare ruimte van Nederland' gewonnen. De jury was met name enthousiast over het gezamenlijk ontwerpen en bouwen met de huidige en nieuwe bewoners van de wijk.

Brede School

Campus

Winkelcentrum Kerckebosch

Midden in de wijk ligt het winkelcentrum Kerckebosch. Dit is eigendom van een private belegger. Door de openbare ruimte rondom het winkelcentrum te verbeteren, zal de kwaliteit daarvan beter aansluiten bij de rest van de vernieuwde wijk Kerckebosch. De verbeteringslag betreft: de bestrating, de parkeervakken, het groen, de fietspaden en het straatmeubilair. De bedoeling is dat de openbare ruimte rondom het winkelcentrum net zo mooi wordt als de rest van de wijk.

Maatschappelijke opgave:

Kerckebosch is een bestaande bosrijke woonwijk in Zeist, gebouwd eind jaren vijftig, begin jaren zestig. De opzet destijds was een 100% sociale woonwijk met flats. Met het verstrijken van de jaren voldeden de woningen op geen enkele wijze meer aan de eisen en wensen van deze tijd. Renoveren bleek na onderzoek geen optie³. Tel daarbij het achterstallig onderhoud op en de wens voor een meer gemengde wijk. En het besluit was gemaakt: vernieuwing van de wijk. Daarbij is het uitgangspunt dat alle bestaande bewoners kunnen blijven wonen in Kerckebosch als zij dat willen.

De gemeente Zeist en Stichting Woongood Zeist (voorheen woningcorporatie Seyster Veste) werken sinds 2006 samen aan het nieuwe Kerckebosch. Voor de uitvoering is de Wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) Kerckebosch opgericht. Samen met bewoners, omwonenden en andere betrokkenen is gewerkt aan de wijkvernieuwing. Dat zie je terug in de kwaliteit van de plannen en gezamenlijke ambitie voor deze wijk.

Het centrale leidmotief is 'Kerckebosch voor Iedereen'. In fysiek opzicht, met woningen in alle categorieën, maar ook sociaal-maatschappelijk. Het ontwerpthema is: wonen, leren, werken, verblijven in en met de natuur. Ruimtelijke kwaliteit is hierbij essentieel en draagt bij aan de beleving, waarde en waardeontwikkeling van Kerckebosch. Het maakt een wijk mooi, iets waar bewoners trots op kunnen zijn.

³ Inmiddels kan, door innovatieversnellingen in de bouw en renovatie, flat 11 wel worden gerenoveerd

Kerckeboschlaan

Samenwerking UL / gemeente Zeist / WOM

Politiek/ bestuurlijke opgave:

Naar verwachting hoeven er geen grote nieuwe besluiten meer voor Kerckebosch genomen te worden. Wel is de gemeente (vertegenwoordiger van B&W) bestuurlijk deelnemer van de Stuurgroep en de Aandeelhoudersvergadering van de WOM

Kaderstelling:

- Wet ruimtelijk ordening: bestemmingsplan Kerckebosch + herziening hiervan
- Omgevingswet
- Overeenkomsten: SOK Vernieuwing Kerckebosch, ROK Vernieuwing Kerckebosch, 1^e allonge op de ROK, 2^e allonge op de ROK.
- Besluiten van de raad: over het Masterplan / de ROK, de herziening van de samenwerkingsafspraken en over het eindbeeld voor Kerckebosch / verlenging van de samenwerkingsafspraken.

Proces:

In 2009 heeft de raad het Masterplan voor het nieuwe Kerckebosch vastgesteld en ingestemd met de realisatieovereenkomst met Seyster Veste.

De uitvoering van dit besluit leidde tot de oprichting van de Wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) Kerckebosch. De uitvoering van het project startte tijdens de crisis, budgetten stonden zwaar onder druk en de vraag naar woningen daalde snel. Voor de uitvoering van de 1^e fase geeft de raad een besluit genomen over de herbezinning van de plannen voor Kerckebosch. Belangrijk uitgangspunt hierbij was het organisch ontwikkelen: in elke fase bouwen in kleine eenheden en op basis van wensen in de markt. Vanaf het begin af aan is geïnvesteerd in een goed ontwerpproces en een hoogwaardige openbare ruimte en architectuur. Door te starten met de aanleg van de woonomgeving en voorzieningen in plaats van de woningen, kwam de wijk direct tot leven en kreeg het zijn huidige aantrekkingskracht.

Er is bij het organisch ontwikkelen veel losgelaten, maar de ruimtelijke kwaliteit is daardoor misschien nog wel sterker doorgevoerd. Het nieuwe Kerckebosch is ontstaan door een inspirerende en innovatieve manier van ontwikkelen. Zo min mogelijk plannen van bovenaf doorvoeren en samen met ontwerpers en bewoners organisch ontwikkelen.

Aanvankelijk was er grote weerstand tegen de nieuwe bouwplannen, vanuit natuurorganisaties en bewoners in aangrenzende woongebieden. Door verkeerskundigen, landschapsarchitecten en ecologen écht met hen samen te laten werken is deze weerstand omgebogen naar positief kritische inbreng (samen ontwerpen in plaats van procederen). De sceptische houding van het begin is veranderd in een meedenkende en energieke houding om Kerckebosch tot een succes te maken.

Voor de laatste ontwikkellocaties van Kerckebosch worden momenteel plannen ontwikkeld en onderhandelingen met marktpartijen gevoerd. Planning is dat de wijkvernieuwing in 2021 wordt afgerond. De WOM is momenteel nog volledig operationeel, deze zal naar verwachting vanaf 1/1/2019 tot 2021 geleidelijk worden afgebouwd.

Rolverdeling:

Om tot een aantrekkelijk en nieuw Kerckebosch te komen hebben de gemeente Zeist en Woongood Zeist een speciale BV in het leven geroepen: de WOM Kerckebosch. Samen met bewoners, omwonenden en andere betrokkenen is gewerkt aan de wijkvernieuwing. De WOM bestaat uit werkgroepen, een projectgroep, een directieoverleg, stuurgroep en aandeelhoudersvergadering.. In ieder gremium is een ambtelijke of bestuurlijke afvaardiging van de gemeente aanwezig. Er zijn werkgroepen op gebied van communicatie, financiën en civiele techniek. Ook is er een regulier werkoverleg met Utrechts Landschap. Daarnaast is er een Kwaliteitsteam met een vertegenwoordiging namens Welstand, de gemeentelijke adviescommissie milieu en leefomgeving, de stedenbouwkundige, landschapsarchitect en ecooloog van Kerckebosch, voorgezeten door de directeur van de WOM.

Rol van de raad

De gemeenteraad heeft in de loop van de herontwikkeling een aantal grote besluiten genomen. Ook heeft de raad een duidelijk besluit genomen wat raadsaders zijn en waar B&W of WOM zelf over kunnen besluiten.

In ieder geval heeft de raad een rol bij een besluit over wijzigingen van alle kaders zoals vastgelegd in de ROK en de allonges daarbij. Dit betreft vooral de kaders ten aanzien van herziening van het bestemmingsplan, het beeldkwaliteitsplan, de samenwerking in de WOM en het woningbouwprogramma (maximum aantal woningen en minimum aantal sociale woningen).

Daarnaast neemt de raad kennis van de grondexploitaties van de WOM en besluit de raad over eventuele uitvoeringskredieten, besteding van de inkomsten, het bijgestelde sociaal programma en de Brede School.

In de auditcommissie Kerckebosch wordt de (financiële) voortgang periodiek besproken en er zullen regelmatig raadsinformatiebrieven verschijnen om de gemeenteraad te informeren over de wijkvernieuwing van Kerckebosch. Daarnaast komt de wijkvernieuwing Kerckebosch waar actueel aan de orde in de jaarcyclus van begroting/jaarplan, berap's en jaarrekening.

Kansen en risico's:

Kansen

- Steeds meer betrokkenheid van nieuwe en oude bewoners van Kerckebosch
- Financieel gaat de ontwikkeling heel voortvarend. Gemeente is 50% aandeelhouder in de ontwikkeling
- Kerckebosch krijgt veel landelijke aandacht
- Kerckebosch kan als voorbeeld dienen voor duurzame ontwikkelingen elders in Zeist (of in Nederland)

Risico's

- Bewoners hebben soms moeite met nieuwe ontwikkelingen / zijn gewend aan leegstaande percelen
- Gemeente draagt 50% van de risico's van de herontwikkeling

Verwijzingen:

- [Website project Kerckebosch](#)
- Raadsvoorstel Realisatieovereenkomst en Masterplan (09RAAD0001, 24 maart 2009)
- Raadsvoorstel herbezinning Kerckebosch (13RV0014)
- Raadsvoorstel wijziging samenwerkingsafspraken Kerckebosch (13RV0047, 29 oktober 2013)
- [Raadsvoorstel verlenging samenwerkingsafspraken Kerckebosch](#) (16RV002, 26 januari 2016)
- [Raadsvoorstel; behoud en renovatie flat 11](#) (17RV055, 2 oktober 2017)
- [raadsinformatiebrieven](#) winkelcentrum Kerckebosch (RIB18.012)

8.5. Omgevingswet

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De Omgevingswet bundelt wet- en regelgeving rondom de fysieke leefomgeving. Het huidige omgevingsrecht is verbrokkeld en verdeeld over tientallen wetten. Er zijn aparte wetten voor bodem, bouwen, geluid, infrastructuur, mijnbouw, milieu, monumentenzorg, natuur, ruimtelijke ordening en waterbeheer. Deze verbrokkeling leidt tot afstemmings- en coördinatieproblemen en verminderde kenbaarheid en bruikbaarheid voor alle gebruikers.

De bestaande wetgeving sluit niet meer goed aan op huidige en toekomstige ontwikkelingen. Zo richten de huidige wettelijke regels zich nog onvoldoende op duurzame ontwikkeling. Ze houden onvoldoende rekening met regionale verschillen, de behoefte aan maatwerk in concrete projecten en het belang van vroegtijdige betrokkenheid van belanghebbenden bij de besluitvorming over projecten.

Initiatiefnemers van activiteiten worstelen met veel verschillende wetten met elk hun eigen procedures, planvormen en regels. Bevoegde gezagsinstanties beoordelen een initiatief niet in samenhang en integraal beleid komt niet of moeizaam tot stand. Het huidige omgevingsrecht is dus te versnipperd en niet inzichtelijk genoeg. Bovendien ligt de nadruk sterk op (rechts)zekerheid en te weinig op groei en (duurzame) ontwikkeling.

<https://youtu.be/jr4C95skSsE>

Maatschappelijke opgave

Binnen de opgave van de Omgevingswet zijn twee maatschappelijke doelen te onderscheiden:

- een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit
- de fysieke leefomgeving doelmatig ontwikkelen, gebruiken en beheren om te voorzien in maatschappelijke behoeften.

De fysieke leefomgeving reikt verder dan de ruimtelijke ordening. Tot de fysieke leefomgeving kunnen ook onderwerpen en werkvelden worden gerekend als duurzaamheid, gezondheid en leefbaarheid.

Vanuit de maatschappelijke doelen volgen vier concrete verbeterdoelen:

- vergroten van de inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
- bewerkstellingen van een samenhangende benadering in beleid, besluitvorming en regelgeving;
- vergroten van bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak;
- versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Politiek/bestuurlijke opgave

Voor de invoering van de Omgevingswet moeten een omgevingsvisie en –plan worden opgesteld en vastgesteld. College en raad kunnen ervoor kiezen om de huidige structuurvisie en bestemmingsplannen vanaf 2021 wettelijk te laten gelden als omgevingsvisie en –plan.

Naast deze instrumentele opgave is vooral de opgave om op zoek te gaan naar nieuwe verhoudingen tussen samenleving, marktpartijen en overheden.

Kaderstelling

Er zijn nog geen kaderstellende documenten beschikbaar voor de Omgevingswet.

Proces

Tijdens twee raadsinformatiemarkten is een eerste verkenning gedaan tussen raadsleden en ambtenaren. In november 2017 heeft een raadsbrede bijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst heeft de VNG de gemeenteraad meegenomen in de opgave en uitdagingen rondom de invoering van de Omgevingswet. De raadsleden hebben in spelvorm (zie foto) gediscussieerd over de mogelijke rollen van de gemeenteraad en raadsleden daarbinnen.

De gemeenteraad heeft de wens uitgesproken om met concrete voorbeelden aan de slag te gaan. Het gaat om dossiers waar in de gemeenteraad over gesproken is en hoe dan na invoering van de Omgevingswet anders zouden kunnen gaan. Daarnaast heeft de gemeente zich eerder bij het ministerie aangemeld voor de zogeheten pilot omgevingsplan.

Op dit moment is geen concrete planning beschikbaar. De invoering van de Omgevingswet heeft meer weg van een maatschappelijk en politiek debat over rollen, verhoudingen en verantwoordelijkheden. De nieuwe gemeenteraad gaat samen met het nieuwe college, de samenleving en andere betrokkenen de routekaart voor de komende jaren vormgeven.

Rolverdeling

De Omgevingswet raakt alle inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. De vraag in het voorliggende proces is o.a. hoe de betrokkenheid goed georganiseerd kan worden.

De gemeenteraad heeft op onderdelen een besluitvormende rol. Zo moet de omgevingsvisie worden vastgesteld. Daarnaast zijn besluiten vereist over wanneer waar het primaat van besluitvorming ligt voor specifieke onderwerpen.

Kansen en risico's

De Omgevingswet biedt vooral kansen. Maatschappelijk gezien liggen die vooral in het verlengde van de hiervoor beschreven doelen. Het grootste risico zit in de technische complexiteit van het benodigde digitale stelsel in combinatie met benodigde middelen en beschikbare tijd.

Verwijzingen

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl.

9. Algemeen

9.1 Organisatieontwikkeling

We zijn een organisatie die, iedere dag weer, de allerbeste bijdrage wil leveren aan het goede leven in Zeist. Dat doen we door voortdurend in beweging te zijn. De organisatieontwikkeling kent dan ook geen stappenplan van A naar B, maar er is constante aandacht voor ontwikkeling van aanpassingsvermogen, van veerkracht, van professionaliteit van onze medewerkers. Maatwerk en mensgerichtheid staan voorop. We werken met elkaar vanuit de waarden vertrouwen, nabijheid en kracht.

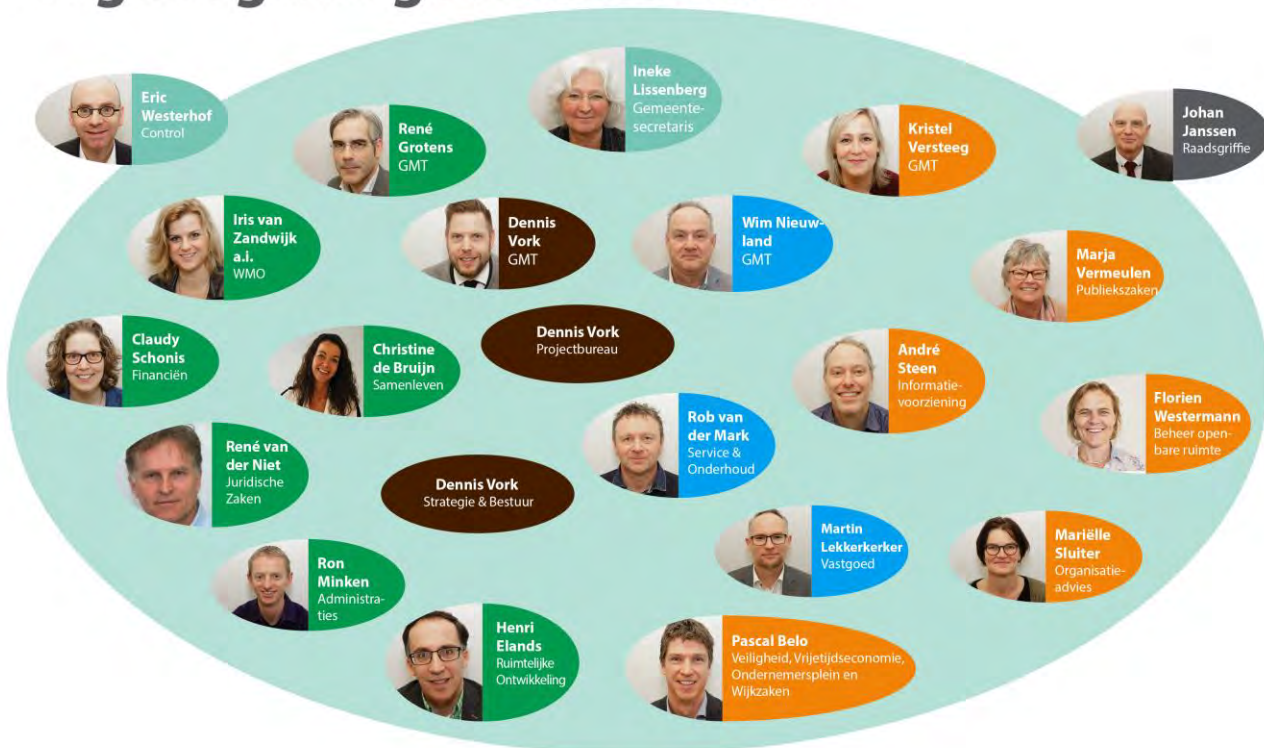
Daarbij past uitstekende dienstverlening. Onze dienstverlening is gebaseerd op twee pijlers: daadwerkelijk contact maken met de inwoner/bedrijf en in het contact/gesprek (het belang van) de ander uitgangspunt te laten zijn.

Samenwerking is van vitaal belang. Samenwerking met inwoners en bedrijven, met instituties, met andere gemeenten maar ook samenwerking binnen en tussen teams. We groeien naar een netwerkorganisatie. We slechten daarvoor zoveel mogelijk belemmerende grenzen.

Verder zetten we in op talentontwikkeling en improvisatietalent. Vaak kiezen we voor het experiment om al doende te leren.

We leveren maatwerk aan onze inwoners, waarbij eerder rechtvaardigheid dan rechtmatigheid als toets geldt. We werken vanuit een werkomgeving die plaats en tijdonafhankelijk werken faciliteert. Onze organisatie omvat 365 formatieplaatsen georganiseerd in teams. Ter informatie vindt u hieronder ons organogram.

Organogram gemeente Zeist

9.2. Vernieuwing lokale democratie

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

Onze landelijke en lokale democratie is in beweging. Er is een spanning tussen de systeemwereld (die de overheid kenmerkt), en de leefwereld van de inwoners. Hier is al veel over geschreven en onderzocht. Gemeenten in Nederland zijn volop bezig nieuwe manieren te vinden om de lokale democratie levendig en inspirerend te houden.

In Zeist zijn we sinds een aantal jaren ook op onze manier aan het werk om de lokale democratie een impuls te geven. Ons uitgangspunt is om 'het goede leven' van inwoners vorm te geven. Dat betekent dat mensen hun leven zoveel mogelijk zó vorm kunnen geven, als zij het willen vormgeven. En dat je de ander de ruimte gunt om dat ook te doen. Dat vraagt om een krachtige lokale democratie. We hebben elkaar als inwoners, professionals, politici en bestuurders nodig om het leven goed te regelen.

Maatschappelijke opgave

Drie ontwikkelingen en uitdagingen in de samenleving laten zien waarom vernieuwing nodig is:

1. Een groep inwoners kan het zonder de overheid af en neemt zelf initiatieven. Zo ontstaat de 'participatieve' kant van onze democratie bij het vormgeven van 'het goede leven' in Zeist.
Maar de uitdaging:
 - hen ten eerste verbonden te laten blijven met andere groepen in de samenleving die niet in staat zijn of geen interesse hebben in het ondernemen van initiatieven,
 - ten tweede de verbinding met de representatieve democratie niet te verliezen: hoe kan het elkaar versterken?
2. Een groep inwoners vraagt vooral dienstverlening van de overheid en wenst verder geen contact. Ook hier de uitdaging: het blijven zoeken van de verbinding.
3. Een groep inwoners voelt zich niet meer gehoord of gezien. Zij zitten in de problemen, maar voelen zich niet gesteund. Niet door de overheid, niet door andere groepen in de samenleving. Er is sprake van een verbroken verbinding en het is de uitdaging deze verbinding weer vorm te geven.

Politiek/bestuurlijke opgave

Het is aan de politiek de uitdaging om mede vorm te geven aan 'het goede leven'. Daar is een andere rol voor nodig, dan voorheen. Dit uit zich bijvoorbeeld in het hebben van intensiever contact met de samenleving, meer 'buiten' dan 'binnen' zijn en meer oog hebben voor een (participatie)proces dat leidt tot een besluit. Voor de nieuwe coalitieperiode begint de vernieuwing bij het vormgeven van de nieuwe coalitie en het uitzetten van dé koers voor de komende vier jaar. Hoe vinden we daarin al de vernieuwing met elkaar? Hoe borgen we de verbinding?

Kaderstelling

Er zijn geen specifieke kaders of wet- en regelgeving, anders dan die gelden om onze representatieve democratie vorm te geven. Wel wordt er gelobbyd vanuit onder andere de VNG om meer ruimte en vrijheid te creëren voor gemeenten om te kunnen experimenteren met nieuwe vormen van democratie. Een algemene experimentenwet is er nog niet (advies Raad van State in beraad bij het ministerie van BZK), maar als het gaat om tijdelijke experimenten voor een bepaalde tijd, kunnen wel al bijzondere regels worden gesteld door middel van specifieke experimentenwetten. Daarnaast is experimenteren ook mogelijk door te kijken naar (tijdelijke) ruimte ('rek') in lokale regelgeving.

Proces

Hoe krijgt een krachtige lokale democratie vorm binnen Zeist? Dat doen we door continue de verbinding op te zoeken met alle betrokkenen: inwoners, maatschappelijke organisaties, de politiek, het bestuur en de ambtelijke organisatie.

Daarnaast staan we stil bij een aantal kernvragen die we onszelf, maar ook diegene met wie we een ontmoeting hebben stellen:

- Wat is voor jou democratie?
- Hoe kunnen we 'het goede leven' met elkaar vinden?

- Wat is jouw bijdrage, en wat is die van mij?

Er zijn tal van activiteiten en ontmoetingen die de afgelopen vier jaar hebben bijgedragen aan het goede leven in Zeist. In de mindmap, terug te vinden onder het kopje Verwijzingen, is terug te zien wat er in gang is gezet, maar ook wat er op het moment nog speelt. Zoals het maken van een 'democratische foto' middels het 'Testlab', een samenwerking tussen raadsleden uit Zeist met andere gemeenten onder leiding van een deskundige vanuit VNG en de 'Democratic Challenge'. Het doel is om een democratische koers neer te zetten voor de komende vier jaar. Dit advies wordt nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen 2018 opgeleverd.

Rolverdeling

De gemeenteraad is als kaderstellend, controlerend en besluitvormend orgaan cruciaal in het vormgeven van 'het goede leven'. Daarnaast is de gemeenteraad cruciaal om te komen tot verbindingen en waardevolle ontmoetingen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Kansen en risico's

Het zoeken naar, experimenteren met en vormgeven aan vernieuwing komt met uitdagingen, kansen en risico's. Het vraagt om een 'open mind', om af en toe 'buiten de lijntjes' te kleuren, het accepteren van wrijving en botsing, en nog meer oog voor verbinding en ontmoeting.

Verwijzingen

<https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6071094/1> - Mindmap Democratische vernieuwing
<http://democraticchallenge.nl/>

Overzicht artikelen en onderzoeken democratische vernieuwing:

<https://vng.nl/onderwerpenindex/bestuur/toekomst-lokale-democratie/brieven-en-documenten>
VNG 'Actie op Maat' ontwikkelagenda lokale democratie: <https://maatschapwij.nu/denk-mee/koos-janssen/>

9.3. Samenwerking tussen gemeenten – verbonden partijen

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een groot aantal taken. De gemeente kan hierbij steeds de afweging maken of zij deze taak zelf uitvoert, of in samenwerking met andere gemeenten een uitvoeringsorgaan opzet (gemeenschappelijke regeling), of belegt bij een andere (centrum)gemeente, of inkoopt bij een marktpartij of regelt via een subsidierelatie.

Argumenten om met andere gemeenten samen te werken kunnen onder andere zijn: kwaliteitsverbetering, vermindering van kwetsbaarheid en efficiencyvoordeel (lagere kosten). Het gaat hier om onder anderen belastingen (BGHU), sociale dienst (RDWI), reinigingsbedrijf (RMN), sociale werkvoorziening (Biga) en parkeren (Parkeerservice)

Daarnaast kennen we drie wettelijk verplichte samenwerkingsverbanden, de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), de Omgevingsdienst (ODRU) en de Veiligheidsregio (VRU). Daar tegenover staat dat je invloed als gemeente / gemeenteraad afneemt. De taken zijn op afstand gezet en worden bestuurd niet door 1 gemeente, maar door 5, 9, 12 of zelfs 26 gemeenten.

Maatschappelijke opgave

De maatschappelijke opgave verschilt van verbonden partij tot verbonden partij. Maar bij elke verbonden partij komt de vraag terug: Hoe zorgen we als gemeente(raad) ervoor dat deze partij optimaal presteert? Hoe houden we grip op de doelen die we met deze verbonden partij voor ogen hebben?

Politiek/bestuurlijke opgave

Zoals hierboven gesteld is de politiek-bestuurlijke opgave om grip te houden op (de realisatie van de doelen van) deze samenwerkingsverbanden.

Voor de 4 meest complexe (en daarmee risicovolle) samenwerkingsverbanden zijn in 2016 raadsrapporteurs aangesteld.

Ze houden namens de Raad intensief zicht op deze verbonden partijen:

- GGDrU: Marlies Welschen en Carlo Fiscalini
- ODRU: Walter van Dijk en Ans Pereboom
- RDWI: Ans van Gelder en Jos van Loozenoord
- VRU: Joachim Besseling en Karst Schuring

Ze worden door de betrokken bestuursadviseurs nauw betrokken bij de voorbereiding van zienswijzeprocedures en AB-vergaderingen. De raadsrapporteurs kunnen de Raad informeren en adviseren vanuit hun betrokkenheid

Kaderstelling

- Wet Gemeenschappelijke Regelingen
- Nota Verbonden Partijen (vastgesteld juli 2013)
- Raadsvoorstel raadsrapporteurs

Proces

- Jaarlijks wordt in de begroting van Zeist een uitgebreid overzicht van onze verbonden partijen gepresenteerd (paragraaf verbonden partijen).
- In de jaarrekening van Zeist wordt jaarlijks in dezelfde paragraaf verbonden partijen gerapporteerd over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar.
- In 2013 is de Nota Verbonden Partijen door de Raad vastgesteld
- In 2015 is het Manifest Verbonden Partijen door de Raad vastgesteld
- In 2016 heeft de Raad besloten te werken met raadsrapporteurs
- Eind 2017 evalueren de huidige raadsrapporteurs hun werk en doen aanbevelingen voor de (nieuwe) raad. Het is aan de nieuwe Raad om te besluiten of, en zo ja hoe, zij invulling wil geven aan het raadsrapporteurschap.
- In 2016-2017 is in regionaal verband een vragenlijst ontwikkeld over grip op verbonden partijen. De uitkomst wordt gevisualiseerd in een spinnenweb-diagram. In de begroting 2018 zijn, als pilot, de spinnenweb-diagrammen voor de RDWI en de ODRU opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Rolverdeling

- Omdat het regelingen zijn met uitvoeringstaken en ze door de colleges van de gemeenten zijn ingesteld c.q. aangegaan, vertegenwoordigen collegeleden de gemeente in het Algemeen en/of Dagelijks Bestuur
- Besturen stellen beleid en financiële kaders vast
- Bestuursleden worden ambtelijk geadviseerd door een inhoudelijk accountmanager (opdrachtgeverschap), een financieel adviseur en een bestuursadviseur (eigenaarschap/beheersbaarheid).
- De Raad geeft zienswijze op overstijgende kaders:
 - Strategische (meerjaren) beleidskaders
 - Kadernota
 - Begroting
- Zolang deze stukken binnen de door de Raad gestelde kaders blijven, zijn deze gedelegeerd aan college van B&W
- De raad heeft wettelijk instemmingsrecht wanneer de gemeenschappelijke regeling of de governance wordt aangepast.

Kansen en risico's

Elk samenwerkingsverband kent zijn eigen risico's. Een deel van deze risico's werkt door naar de deelnemende gemeenten. Het samenwerkingsverband werkt actief aan risicobeheersing en legt hierover verantwoording af in de Jaarrekening en Begroting.

De risico's voor de gemeenten worden meegenomen in de paragraaf verbonden partijen en paragraaf risicobeheer van onze eigen P&C-stukken.

Verwijzingen

[13RV0033 Nota Verbonden Partijen](#)

[Manifest Verbonden Partijen](#)

[16RV022 Raadsvoorstel raadsrapporteurs](#)

9.4. Netwerk U10

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De U10 is een netwerksamenwerking tussen 10 Utrechtse gemeenten: Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen, Woerden en Zeist.

Samenwerking gebeurt op basis van een bestuursconvenant op de gebieden Duurzaamheid & Energietransitie, Economie, Mobiliteit, Ruimtelijke Ordening, Sociaal Domein en Wonen.

De U10 is in 2015 gestart als doel verkennend netwerk, maar begint steeds meer te werken aan concrete resultaten. De gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede sluiten per 1 januari 2018 aan als volwaardige deelnemers aan het netwerk.

Maatschappelijke opgave

De U10 werkt aan het versterken van de regio. De regio is economisch zeer krachtig en concurrerend. Mede dankzij de groene leefomgeving, waar het prettig toeven is. Daarom zal zij de komende jaren ook sterk groeien. De uitdaging is om die groei in goede banen te leiden. Waar gaan we als regio woningen bouwen voor deze nieuwe mensen? Hoe zorgen we ervoor dat bereikbaarheid van en binnen de regio verbetert? En hoe behouden we de kwaliteit van leven, die hier hoog is?

Politiek/bestuurlijke opgave

Bestuurlijk gezien is een belangrijke opgave voor de U10 om, als lichtvoetig netwerk, de gemeenten (raden en colleges) aan het stuur te houden. Niet de U10 beslist, maar de afzonderlijke gemeenten. Gemeenten zijn vrij om te besluiten al dan niet aan bepaald beleid of bepaalde projecten deel te nemen. Tegelijkertijd is deelname aan de U10 niet vrijblijvend. We streven wel naar versterking van de regio als geheel. Uitgangspunt daarbij is dat de gemeenten elkaar niet beconcurreren, maar aanvullen.

Om de gemeenteraden goed in positie te houden is het van belang dat de raden niet alleen over de kaders besluiten, maar ook intensief betrokken worden bij het opstellen daarvan. Hiervoor organiseren de griffies ca. 5 maal per jaar een U10 Beraad(t). Deze diepen een actueel thema uit en halen input vanuit de raadsleden op. Daarnaast organiseren we binnen Zeist zelf ook themabijeenkomsten voor de Raad.

Van begin af aan is duidelijk dat de schaal van de U10 niet vast ligt. Deze is afhankelijk van het vraagstuk. Sommige vraagstukken worden met 5 gemeenten opgepakt, andere weer met 16 gemeenten. Vanuit deze flexibele schaal besluiten de gemeenten Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug dat ze niet alleen op onderdelen, maar volledig en volwaardig willen deelnemen aan het netwerk.

Kaderstelling

De afspraken met betrekking tot het netwerk U10 zijn vastgelegd in twee bestuursconvenanten tussen de colleges. De Raad heeft hier op 6 oktober 2015 mee ingestemd.

Proces

In 2012 is al gestart met nadenken over vernieuwende regionale samenwerking (notitie samenwerken voor gevorderden). Hierbij wordt ingezet op een licht en dynamisch netwerk.

Dit heeft geleid tot het afsluiten van 2 samenwerkingsconvenanten in 2015 die de netwerkgedachte vastleggen. Ondersteunend wordt een placemat ontwikkeld die het netwerk inzichtelijk maakt. In 2016 wordt een eerste evaluatie uitgevoerd van de netwerksamenwerking. In 2017 wordt een gezamenlijke Ruimtelijk-Economische Koers opgeleverd, waar al sinds 2014 samen aan wordt gewerkt. Ook besluiten in 2017 de gemeenten Wijk bij Duurstede en Utrechtse heuvelrug dat zij volledig willen toetreden tot het netwerk. Overigens verandert de naam U10 hierdoor niet.

Rolverdeling

De portefeuillehouders komen ca. 5 keer per jaar samen aan de bestuurstafels. Daar bereiden zij de verschillende onderwerpen voor. Bij deze voorbereiding worden veelal de maatschappelijke partijen betrokken. Ook vakambtenaren vanuit de verschillende gemeenten zijn betrokken bij deze voorbereiding. Het netwerk beschikt over een klein ondersteuningsteam van procesmanagers. Besluitvorming vindt daarna plaats binnen de afzonderlijke gemeenten door college of raad.

Kansen en risico's

Het netwerk U10 biedt de kans om als regio vraagstukken gezamenlijk op te pakken. Hierbij kunnen we complementariteit (onderlinge aanvulling) van de gemeenten benutten. Daarnaast zijn we als regio veel beter zichtbaar dan als afzonderlijke gemeenten. Risico is als afzonderlijke gemeenten blijven hangen in het eigen belang. Hierdoor wordt de kans gemist om elkaar te versterken.

Verwijzingen

[Website U10](#)

[15RV057 Opheffen BRU en doorstart U10](#)

[Bestuursconvenant samenwerking U10-gemeenten](#)

[Bestuursconvenant Verkeer & Vervoer in grootstedelijk Utrecht](#)

[Samenwerken voor gevorderden](#) (notitie burgemeesters BRU-gemeenten, mei 2012)

[Placemat opzet U10](#) (U10, mei 2015)

[Maak Verschil](#) – krachtig inspelen op regionaal-economische opgaven (BZK, maart 2016)

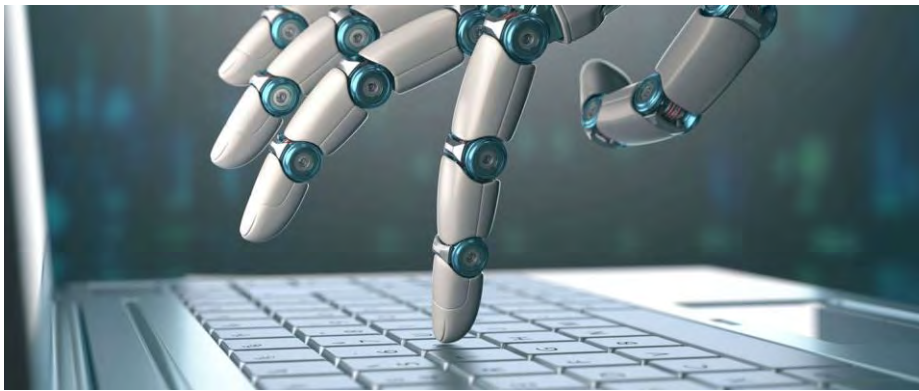
[Evaluatie U10](#), januari 2017

9.5. Digitale samenleving

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De veranderende wereld brengt digitale ontwikkelingen met zich mee die veel kansen bieden. Kansen om laagdrempelig in contact te staan met inwoners, slimmer in te spelen op meldingen in de openbare ruimte, de zorg- en welzijn anders te organiseren en noem maar op. We willen inzicht en inspiratie geven in de mogelijkheden die nieuwe technologie biedt en daarnaast volgordelijkheid/ prioriteit bepalen in die veelheid aan mogelijkheden. Daarom wordt de komende periode een digitale agenda gemaakt.

Aan de hand van maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wettelijke vereisten en Zeister wensen bepalen we samen met samenleving, raad en organisatie welke innovaties prioriteit krijgen boven anderen en wat het tijdspad is. Resultaat hiervan is een strategische routekaart met een doorkijk tot 2030.

Maatschappelijke opgave

Technologische veranderingen hebben steeds meer maatschappelijke invloed en effect op het functioneren van de samenleving. Al vanaf het moment dat we ontstaan zijn we online en digitale middelen zijn niet meer weg te denken. We worden omringd door ICT. Steeds meer apparaten worden de komende jaren aangesloten op het internet (IoT). 3D printen en robotica veranderen het mondiale productiesysteem. Door Big Data komen gegevens beschikbaar die vroeger niemand kende. En Blockchain heeft mogelijk nog grotere gevolgen dan de introductie van het internet destijds. De voortschrijdende digitalisering gaat steeds sneller en beïnvloedt ook de organisatie van onze zorg, ons onderwijs en onze overheid. Het vraagt om nieuwe vaardigheden en spelregels.

Als overheid hebben we verschillende rollen in deze veranderende digitale wereld. We willen onze inwoners verbonden houden (en zorgen dat iedereen toegang heeft tot dezelfde faciliteiten en informatie), stimuleren om te blijven leren en innoveren, maar we willen ze ook beschermen tegen de negatieve gevolgen van verregaande digitalisering (privacy schendingen, cybercriminaliteit etc.). Ook moeten we zorgdragen voor mensen die niet mee kunnen komen in deze ontwikkelingen. In de Digitale Agenda is er aandacht voor al die rollen en hun samenhang of tegenstrijdigheid.

De digitalisering is ook steeds bepalender voor de manier waarop we als gemeente georganiseerd zijn en onze dienstverlening insteken. Belangrijke pijler in de digitale agenda is daarom 'het virtuele gemeentehuis'. Hoe communiceren we richting onze inwoners? Wat kan er digitaal en wanneer blijft menselijk contact belangrijk? Door verregaande digitalisering zal ook de rol van de fysieke publiekshal veranderen. De behoefte van de inwoner om de gemeente plaats- en tijdonafhankelijk te bereiken groeit. Inwoners hoeven steeds minder vaak naar het gemeentehuis af te reizen om zaken geregeld te krijgen. Er ontstaat daardoor ruimte om andere dingen met de publiekshal te gaan doen.

Politiek/ bestuurlijke opgave

Politiek-bestuurlijk is er behoefte aan een routekaart naar verdere digitalisering, informatisering en modernisering van de overheid. Met nadruk op digitale participatie van inwoners, in het kader van democratische vernieuwing.

De Digitale Agenda is straks afhankelijk van de opbrengsten uit verschillende bijeenkomsten met raad, inwoners, ondernemers in het kader van dit project, maar zal uiteindelijk ook beïnvloed worden door het coalitieakkoord. De coalitie kan een vooruitstrevende innovatieve koers kiezen door te pionieren en experimenteren, of meer reactief de ontwikkelingen afwachten en pas aanhaken als anderen het wiel al hebben uitgevonden. Hoe dan ook; de technologische ontwikkelingen tegen houden is geen optie, deze zijn onafwendbaar. Het is niet aan de coalitie om te bepalen óf we er in mee gaan, maar op welke manier en in welk tempo. Ook de mate waarop de verschillende rollen van de overheid (verbinden- beschermen- stimuleren) zich in Zeist verhouden is iets waar de coalitie zich over uit kan spreken.

9.6. Strategisch Financieel Instrumentarium

Korte omschrijving (de hoofdlijnen):

Het Strategisch Financieel Instrumentarium (SFI) beoogd om, los van de waan van de dag, te kijken naar ons huidige (financiële) instrumentarium. In de reguliere dynamiek van de begroting en de planning en control komt dit vraagstuk minder tot zijn recht. SFI beoordeelt de werking en houdbaarheid van het gehanteerde instrumentarium,

Maatschappelijke opgave:

SFI werkt aan het versterken en actueel houden van ons financieel instrumentarium. Hoe zorgen we ervoor dat over een aantal jaren de gemeente nog steeds financieel gezond is? Hoewel dit in belangrijke mate afhankelijk is van de inhoudelijke beleidskeuzes kan ons instrumentarium daar ook een belangrijke rol bij spelen. Zeist kenmerkt zich als een financieel gezonde gemeente waarin op basis van goede risico afwegingen keuzes worden gemaakt. Binnen SFI worden deze risico's meegenomen in de actualisatie of doorontwikkeling van een van de instrumenten.

Kaderstelling:

Bij de actualisatie en beoordeling van ons instrumentarium worden aanpassingen in wet- en regelgeving verankerd. Daarnaast worden alle onderwerpen aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De afgelopen jaren zijn de volgende onderwerpen in de raad behandeld:

- SFI: open en gesloten systemen
- SFI: decentralisatie, financiering, risicomanagement en risicoverevening.
- RIOZ (Reserve Integrale Ontwikkeling Zeist)
- SFI onderwijshuisvesting
- SFI VIS (Vervangingsinvesteringsystematiek)
- SFI VOS (vervangingsinvesteringen en onderhoud buitensportaccommodaties)

Daarnaast zijn een aantal SFI onderwerpen aan de raad gepresenteerd:

- SFI gevoeligheidsanalyse (in combinatie met het SCP rapport)
- Risico Regel Reflex: informatie avond met als titel 'Dichttimmeren of loslaten'. Daan Quakernaat is ingegaan over de reflex die kan optreden bij risico's en Liesbeth Noordegraaf heeft gesproken over morele reflectie.
- Framing: Hans de Bruijn heeft de raad, het college en de ambtelijke organisatie meegenomen in de kracht van taal.

Proces:

Op dit moment worden drie onderwerpen binnen SFI geëvalueerd, te weten:

1. Onderwijshuisvesting.
Op basis van prognoses zijn inschattingen gemaakt omtrent de minimale omvang van de reserve onderwijshuisvesting. In de evaluatie wordt gekeken of deze prognoses nog in lijn zijn met de werkelijkheid, hebben de aanvullende (financiële) maatregelen voldoende effect en is de financiële houdbaarheid van de reserve op lange termijn geborgd.
2. SFI: decentralisatie, financiering, risicomanagement en risicoverevening.
Conform afspraak met de raad wordt het gesloten systeem sociaal domein medio 2019 geëvalueerd.
3. SFI VIS.
Het systeem VIS is in 2016 geïntroduceerd en geïmplementeerd. In de evaluatie wordt stilgestaan of het systeem in de praktijk aan de verwachtingen voldoet. Waar nodig zullen aanvullende voorwaarden gesteld worden.

Verwijzingen:

- [Raadsvoorstel SFI – Open en gesloten systemen](#) (13RV0055, 29/10/2013)
- [Raadsvoorstel SFI – RIOZ](#) (13RV0058, 29/10/2013)
- [Raadsvoorstel SFI – onderwijshuisvesting](#) (14RV016, 24/6/2014)
- Raadsvoorstel risicomanagement bij de decentralisaties (14RV0048, 9/9/2014)
 - Bijlage nota decentralisaties
 - Brief risicostrategie decentralisaties
- [Raadsinformatiebrief aanscherping kaders RIOZ](#) (RIB15.041, mei 2015)
- [Raadsvoorstel SFI – vervangingsinvesteringen](#) (16RV040, 5/7/2016)
- Begroting 2018 (17RV060, 7/11/2017)
 - [Bijlage 4 notitie SFI vervangingsinvesteringen sport](#)

9.7. Rekenkamer Zeist

Korte omschrijving (de hoofdlijnen)

De Rekenkamer Zeist is een **onafhankelijke** onderzoekscommissie van de gemeente Zeist. Dit betekent dat de rekenkamer bestuurlijk of politiek niet verbonden is met de gemeenteraad en het college van Burgemeester & Wethouders. Zij heeft kort gezegd de rol van kritische, onpartijdige partner die de spiegel voorhoudt bij belangrijke onderwerpen.

Iedereen - inwoners van Zeist, raadsleden, ambtenaren, het college of zelfs collega-rekenkamers - kan onderwerpen voor een onderzoek aandragen. De Rekenkamer Zeist bepaalt uiteindelijk zelf waarover zij onderzoek doet en hoe zij dat onderzoek gaat uitvoeren. Centraal in alle onderwerpen staat de vraag naar het effect van het onderzoek en het maatschappelijk of financieel belang van het onderwerp.

[Link](#) naar filmpje over Rekenkamer Zeist.

Politiek/bestuurlijke opgave

Resultaten beleidsvoornemens zichtbaar maken

De Rekenkamer Zeist wil voor raadsleden en Zeister inwoners zichtbaar maken wat er van de beleidsvoornemens terecht komt. De rekenkamer doet objectief onderzoek. Zij onderzoekt, meestal achteraf, of het beleid van de gemeente werkt zoals het bedoeld was. Steeds meer kijkt de rekenkamer ook vooruit. De rekenkamer geeft concrete aanbevelingen aan de gemeenteraad en het college. De gemeenteraad besluit of zij het college van B & W vraagt de aanbevelingen uit te voeren. Met de aanbevelingen wil de rekenkamer het functioneren van de gemeente verbeteren. Zij geeft handvatten die de gemeenteraad ondersteunen bij hun sturende- en controletaak. De aanbevelingen helpen de gemeenteraad kaders te stellen: aangeven van randvoorwaarden aan het beleid.

Rapportage over de uitvoering van aanbevelingen

Over de uitvoering van aanbevelingen wordt gerapporteerd in het [afloopregister van aanbevelingen](#) en in de [bestuurlijke planning](#).

Kaderstelling

De [verordening op de rekenkamercommissie](#) is de formele basis van de Rekenkamer Zeist. Ieder jaar schrijft de rekenkamer een **jaarplan** waarin zij vooruit blikt op de onderzoeken die gaan komen. In het **jaarverslag** gaat de rekenkamer in op de resultaten van het afgelopen jaar. Per jaar heeft de Rekenkamer Zeist een vast bedrag voor onderzoek.

Proces

In 2010 evalueerde de Rekenkamer Zeist het instrument rekenkamer, het beleid en de werkwijze voor het laatst. Dit traject, leidde tot het invoeren van de burgerwisselspeler/meedenker, de mogelijkheid om ex-ante en ex-durante onderzoek uit te voeren en de visie op de rekenkamer voor de afgelopen periode. De gemeenteraad nam hierover begin 2011 een positief besluit.

De afgelopen jaren ging de rekenkamer aan de slag met de diverse mogelijkheden. De Rekenkamer Zeist gaat dit jaar opnieuw evalueren en stilstaan bij het werk.

Hierbij spelen twee zaken een belangrijke rol:

1. Nadere eindtermijn commissieleden door respectievelijk komende gemeenteraadsverkiezingen en eind termijn van onafhankelijk lid en voorzitter.
2. Invloed veranderende werkomgeving.

De rekenkamer is alert op ontwikkelingen in de samenleving en bij de gemeentelijke overheid, zoals meer en ander contact en meer samenwerken met inwoners, decentralisaties in het sociaal domein en de nieuw in te voeren Omgevingswet. Er wordt stil gestaan bij de mogelijke impact van deze ontwikkelingen op de werkwijze van de rekenkamer.

De inzichten uit de evaluatie worden ook gebruikt voor als start van een nieuw visiedocument voor de komende jaren (2018-2025). Ook wordt de planning en uitwerking voor de werving van een nieuw extern lid verder uitgewerkt.

Rolverdeling

De Rekenkamer Zeist bestaat uit 4 leden en een ambtelijk secretaris:

- 2 leden die geen binding hebben met de gemeentelijke organisatie. Zij brengen ieder hun eigen vakken in. Zij zijn lid voor een periode van 6 jaar.
- 2 raadsleden die voor de duur van de raadsperiode zitting hebben in de rekenkamer.
- een ambtelijk secretaris.

De griffier is als adviseur verbonden aan de rekenkamer. Uniek in Zeist is de mogelijkheid voor burgers om bij speciale onderzoeken als **wisselspeler** voor een bepaalde periode lid te zijn van de commissie. Ook raadsleden kunnen wisselspeler zijn.

Per onderzoek benoemt de rekenkamer een kleine commissie die het onderzoek leidt. Een extern bureau doet meestal het feitenonderzoek en spreekt met betrokken personen. Hierbij is het uitgangspunt hoor en wederhoor. Op basis van de verkregen informatie formuleert de rekenkamer haar bevindingen: de conclusies en aanbevelingen.

De huidige leden van de Rekenkamer Zeist zijn:

- Alma Schaafstal: onafhankelijk lid & voorzitter – einde termijn: december 2018
- Robert Elenbaas: onafhankelijk lid & plaatsvervangend voorzitter – einde termijn: december 2021
- Jos van Lozenoord: raadslid – eind termijn met gemeenteraadsverkiezingen 2018
- Hans Goorhuis: raadslid – eind termijn met gemeenteraadsverkiezingen 2018.

Verwijzingen

Website:

<https://www.zeist.nl/organisatie-bestuur/gemeentebestuur/rekenkamer-zeist/>

Twitter: @rekenkamerzeist

Contactpersoon: secretaris Brenda Bouwhuis-Willems, rekenkamer@zeist.nl, 14 030.

Lopende onderzoeken:

- Monitoring sociaal domein – meerjaren onderzoek
- Onderzoek burgerparticipatie
- Onderzoek dienstverlening klantencontactcentrum
- Onderzoek prestatieafspraken woningcorporaties

Meer informatie over de lopende onderzoeken is te verkrijgen bij het secretariaat van de Rekenkamer Zeist, telefoon 14 030 of mail: rekenkamer@zeist.nl.

Voorbeelden van afgeronde onderzoeken:

[2017: Onderzoek Archivering: onderzoek over het belang van zorgvuldig digitaal archiveren](#)

[2017: onderzoek naar uitvoering aanbevelingen uit eerder onderzoek 'richtingwijzers voor kaderstelling' en naar financiële projectbeheersing in de Zeister gemeenteorganisatie](#)

[2016: Fietstunnel Den Dolder – de baas ontbreekt](#)

[2015: Drempelvrees – onderzoek naar verkeersremmende maatregelen in gemeente Zeist](#)